

2007

Länsförsäkringar Liv
ÅRSREDOVISNING

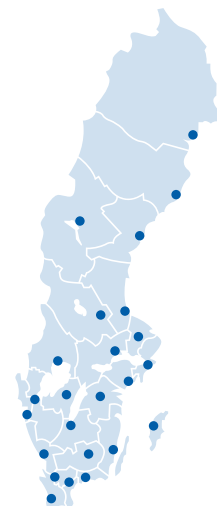
Innehåll

Kort om 2007	1
VD-ord	2
Förvaltningsberättelse	4
Strategisk inriktning och mål	5
Det svenska pensionssystemet	7
Omvärld – Ekonomi	8
Omvärld – Lagstiftning	10
Pensionsmarknaden	11
Länsförsäkringars erbjudande	14
Kapitalförvaltning	19
Miljö	21
Medarbetare	22
Väsentliga händelser efter årets utgång och framtida utveckling	25
Femårsöversikt	26
Förslag till disposition av årets resultat	28
Resultaträkning	29
Resultatanalys	30
Balansräkning	32
Redogörelse för förändringar i eget kapital	34
Kassaflödesanalys	35
Noter	36
Revisionsberättelse	63
Bolagsstyrningsrapport	64
Styrelse och revisorer	68
Företagsledning	69
Adresser	70
Rapportdagar	71

I korthet

LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN består av 24 lokala, självständiga och kundägda länsförsäkringsbolag som samverkar genom det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Länsförsäkringar erbjuder ett brett utbud av försäkringar, pensionslösningar, banktjänster och andra finansiella lösningar, för såväl företag som privatpersoner. Det totala antalet kunder överstiger 3 miljoner och sammantaget har länsförsäkringsgruppen 5 500 medarbetare.

Länsförsäkringsbolagen har kundansvaret. De sköter försäljning av gruppens bank- och försäkringstjänster. Länsförsäkringsbolagen finns nära kunderna och kan därmed enklare ge en snabb, bra och personlig service, inte bara när kunden vill öppna bankkonto, köpa en försäkring eller spara i fonder, utan även när en skada inträffat. Länsförsäkringsbolagen är ömsesidiga, det vill säga de ägs av sina kunder, vilket innebär att en del av överskottet kan gå tillbaka till kunderna i form av återbäring.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV erbjuder, genom de 24 lokala och kundägda länsförsäkringsbolagen, trygghetslösningar som kombinerar långsiktigt sparande med försäkringsskydd. Erbjudandet riktar sig till både privatpersoner, företag och lantbruk. Verksamheten bygger på en stark tilltro till den lokala närvaron. Det är på länsförsäkringsbolagen kundkontakterna sker. Försäljning sker också via franchisetagare och oberoende försäkringsförmedlare. Kontakterna med försäkringsförmedlarna hanteras av Länsförsäkringar Mäklarservice.

Kort om 2007

- Länsförsäkringar hade den högsta totalavkastningen av alla livförsäkringsbolag, 6,7 procent. Den framgångsrika förvaltningen gav kunderna en återbäringsränta på 10 procent vid årets utgång. Läs mer på sidan 15.
- 2007 blev Länsförsäkringar det tredje största pensionsbolaget i Sverige. Nyförsäljningen ökade med 47 procent och uppgick till 17,3 miljarder kronor. Läs mer på sidan 11.
- Försäljningen via försäkringsförmedlare växer snabbast och försäljningsvärdet uppgick totalt till 8,8 miljarder kronor. Läs mer på sidan 11.
- Länsförsäkringar blev valbar förvaltare i den nya ITP-planen och lyckades också väl i valet. 14 procent av de som gjorde ett aktivt val valde Länsförsäkringar. Läs mer på sidan 12.
- Länsförsäkringar fick högst betyg när tidningen Affärsvärlden i september utsåg årets liv- och fondförsäkringsbolag. Läs mer på sidan 12.
- Under året fortsatte utvecklingen av fondförsäkringserbjudandet. Läs mer på sidan 17.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV

	2003	2004	2005	2006	2007
Premieinkomst ¹⁾ , Mkr	8 069	8 676	9 472	10 141	10 794
Försäljningsvärde ²⁾ , Mkr	13 830	13 238	11 329	11 763	17 341
Årets resultat, Mkr	3 808	2 348	4 584	7 646	11 361
Totalavkastning på placeringstillgångar i traditionell förvaltning, %	8,4	6,2	14,7	8,0	6,7
Avkastning på tillgångar i Nya Världen-förvaltning, %	12,5	9,6	17,1	11,1	4,2
Konsolidering, %	92	103	114	114	114
Solvens, %	122	123	126	136	152
Skadeprocent ³⁾ , %	86	78	59	56	44

¹⁾ Enligt Försäkringsförbundets definition.

²⁾ Försäljningsvärde beräknas schablonmässigt som sammanvägning av årlig premie och engångspremie: årlig premie x 10 + engångspremier

³⁾ Utbetalda försäkringsersättningar och reservförändringar dividerat med riskpremien.

VD-ord

Finansiell styrka och stark tillväxt

Under 2007 var avkastningen på våra kunders sparande bättre än hos någon av konkurrenterna och försäljningen fortsatte öka både räknat i antal försäkringar och mätt i marknadsandelar. Dessutom fortsatte våra interna mätningar att visa att engagemanget hos medarbetarna är i topp. 2007 blev ytterligare ett framgångsrikt år för Länsförsäkringar Liv.

DEN DEL AV SVENSKARNAS pensions-sparande som var i fokus under 2007 var avtalspensionen. Det är den pension som arbetsgivaren betalar för sina anställda i enlighet med kollektivavtal. Det största avtalsområdet är privattjänstemännens pension, ITP. Som en följd av det nya ITP-avtalet genomfördes under 2007 den största upphandlingen någonsin av pensioner i Sverige. Upphandlingen blev en framgång för Länsförsäkringar som var ett av endast två bolag som valdes ut som leverantör i både traditionell förvaltning och fondförvaltning. Även när kunderna gjorde sina val lyckades vi väl. 14 procent av dem som gjorde ett aktivt val valde Länsförsäkringar.

Långt ifrån alla svenska företag tillhör ett kollektivavtalsområde. Detta gäller inte minst de små och medelstora företagen runt om i Sverige. Dessa har behov av att köpa egna tjänstepensionslösningar. Tack vare vår lokala närvaro och vår kompetenta säljkår har vi en väldigt stark ställning på denna del av marknaden. De lite större före-

tagen väljer ofta att anlita en oberoende rådgivare eller försäkringsförmedlare för att lösa sina behov av pension för sina anställda. Under året förbättrade vi ytterligare vårt erbjudande till rådgivarna och resultatet av det kan utläsas i att det är via denna kanal som vår försäljning växer allra snabbast.

De flesta av oss kan räkna med att endast få cirka 50-65 procent av slutlönen i pension. För att skillnaden i inkomst inte ska blir så stor vid pensioneringen behöver allt fler komplettera med privat pensions-sparande. Under 2007 fortsatte vi satsningen från föregående år på vår nya sparform, Försäkrad Pension. På 5–10 minuter får kunden via digital vägledning på internet en uppfattning om sin framtida pension och kan dessutom börja spara direkt. Konceptet har vunnit gehör hos våra kunder och våra marknadsandelar inom detta område ökade under året från 6,9 till 11,5 procent.

Under 2007 hade Länsförsäkringar Liv den högsta totalavkastningen av alla liv-

försäkringsbolag, 6,7 procent. Detta till glädje för våra kunder som har ett traditionellt pensionssparande. Från den 1 juni 2007 höjde vi återbäringsräntan från 8 till 10 procent vilket var en av de högsta återbäringsräntorna i branschen. Den 1 januari 2008 sänkte vi återbäringsräntan till 7 procent och den 1 mars 2008 sänktes återbäringsräntan ytterligare till 4 procent före skatt och avgifter. Sänkningarna var en följd av oroligheterna på världens finansmarknader. Trots det är vår återbäringsränta när 2008 börjar högre än hos någon konkurrent som kunderna kan välja att nyspara hos. Även vår förvaltningsform Nya Världen gav bra avkastning under 2007, 4,2 procent.

I vårt fondförsäkringsutbud gav över 75 procent av våra fonder positiv avkastning och flera fonder gav dessutom bättre avkastning än alla andra i sin klass. Under året har vi stärkt fondförsäkringsutbudet ytterligare inom tillväxtmarknader, USA och den globala aktiemarknaden genom att ta in fem

nya aktiefonder och en ny fondförvaltare. Det innebär att kunderna nu kan välja fonder från elva olika förvaltare.

Avkastningen på kundernas pensionspengar är självfallet det viktigaste men bra avkastning är inte tillräckligt. Ett bra livförsäkringsbolag måste också ha en bra balans mellan avgiftsuttag och kostnadsnivå. Under 2007 var administrationsresultatet, det vill säga skillnaden mellan avgifter och kostnader, positivt för andra året i rad. Detta trots att vi har sänkt eller helt tagit bort flera avgifter. Den goda avkastningen i kombination med ett administrations- och riskresultat i balans ger oss en stark ekonomi. Vid utgången av året var konsolideringen, det vill säga tillgångarna i förhållande till kundernas försäkringskapital, 114 procent och solvensen, det vill säga tillgångarna i förhållande till kundernas garanterade kapital, 152 procent.

Vi har ett förtroendefyllt uppdrag att förvalta våra kunders pengar. Med ett sådant förtroende får ingen ansträngning

lämnas oprövad för att ytterligare effektivisera genom att minska kostnader för att administrera kundernas försäkringar. Samtidigt jobbar vi vidare med att utveckla våra förvaltningsformer. Vi tror på ett brett sortiment där kunden kan välja mellan olika risknivåer. Vår uppgift är att svara upp mot kundernas behov och att ge saklig rådgivning – det tänker vi fortsätta att bli allt bättre på. ■

Stockholm den 7 april 2008

Håkan Danielsson
VD Länsförsäkringar Liv AB

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), Länsförsäkringar Liv AB, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2007.

Organisation

Länsförsäkringar Liv AB (Org.nr. 516401-6627)

Moderbolaget Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ) är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB, organisationsnummer 556549-7020. Verksamheten drivs enligt ömsesidiga principer, vilket bland annat innebär att resultatet stannar hos kunderna och delas inte ut till ägaren. Länsförsäkringar Liv konsolideras inte i Länsförsäkringar AB-koncernen.

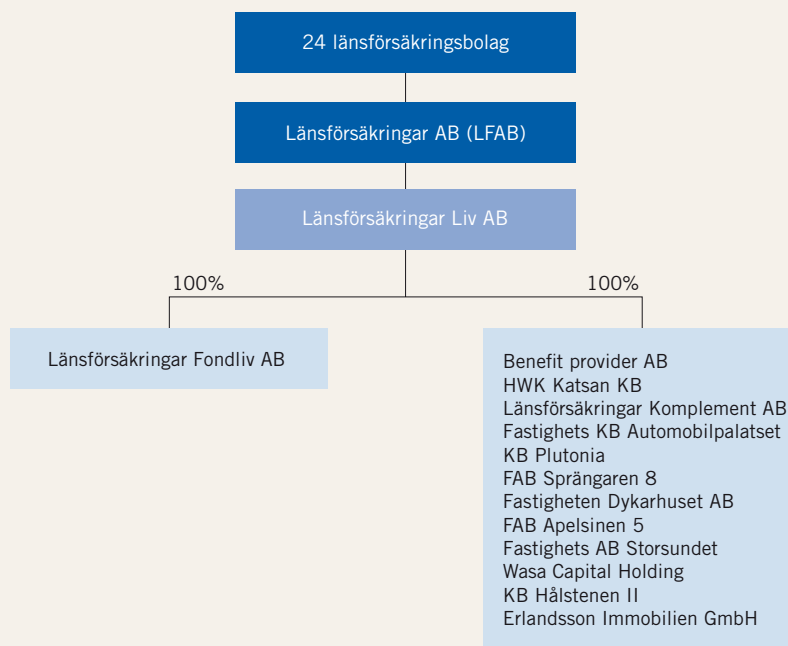
Bolaget har länsförsäkringsgruppens koncession för liv- och sjukförsäkringsrörelse samt skadeförsäkringsrörelse i form av direkt sjuk- och olycksfallsförsäkring. Länsförsäkringar Liv erbjuder pensionssparande med traditionell förvaltning, Nya Världen förvaltning och Försäkrad Pension

Länsförsäkringar Fondliv AB (Org.nr. 516401-8219)

Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag bedriver fondförsäkringsrörelse och är ett dotterbolag till Länsförsäkringar Liv AB.

Länsförsäkringar Liv

Koncernen, omfattar moderbolaget, dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv AB och fastighetsförvaltande dotterbolag.

Strategisk inriktning och mål

Lönsam tillväxt och renodling mot kärnverksamheten

Länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi baseras på kärnvärdena kundägt, lokalt, tillgängligt, närvaro, samt personligt bemötande. Ambitionen är att kunderna ska uppleva det naturligt att samla hela sitt bank- och försäkringsengagemang i sitt länsförsäkringsbolag.

Gemensam vision

Länsförsäkringar ska vara det naturliga valet inom sakförsäkring, livförsäkring och bank. Länsförsäkringars finansiella ställning ska möjliggöra uthållighet, utvecklingskraft och prisvärdhet. Länsförsäkringar ska också ha ett brett förtroende i samhället.

Gemensam affärsidé

Länsförsäkringsgruppen ska erbjuda privatpersoner, företagare och lantbrukare prisvärda tjänster inom sakförsäkring, livförsäkring och bank. Verksamheten kännetecknas av begreppen kundägt, lokalt, tillgängligt och personligt bemötande

Att länsförsäkringsbolagen är kundägda, lokala, tillgängliga och har ett personligt bemötande utgör förutsättningar för att kunderna ska uppfatta Länsförsäkringar som just lokala, uthålliga, tydliga och prisvärda.

Länsförsäkringsgruppens övergripande mål och strategiska målgrupper

- Tillväxt med lönsamhet inom alla delmarknader och kärnaffärer
- De mest nöjda kunderna inom bank och försäkring
- Ökad helkundsandel

De strategiska målgrupperna återfinns inom de tre segmenten privat, företag och lantbruk. På privatmarknaden vänder sig Läns-

försäkringar i första hand till bostadsägare och deras familjer. På företagsmarknaden är den viktigaste målgruppen företag med upp till 50 anställda och på lantbruksmarknaden samtliga lantbruk.

Livverksamhetens affärsidé

Livverksamheten har en viktig roll i ambitionen att förverkliga länsförsäkringsgruppens vision och mål. Affärsidén för livverksamheten tar sin utgångspunkt i att erbjuda ekonomisk trygghet genom att kombinera långsiktigt sparande med försäkringsskydd. Liv- och pensionsförsäkring ska vara en attraktiv del av Länsförsäkringars erbjudande och genom detta vara det naturliga valet för Länsförsäkringars kunder.

Målbilden 2011

Svensk livförsäkringsmarknad präglas som så många andra branscher av ökad konkurrens och prispress. Detta ställer krav på ökade volymer och en ännu effektivare verksamhet.

Länsförsäkringar Liv arbetar med strategiska mål som sträcker sig fram till 2011. Målsättningen är att bli marknadsledande på den svenska liv- och pensionsmarknaden. Målet innebär att Länsförsäkringar ska vara störst mätt i nyförsäljning. Nyckelmarknader för att nå dessa tillväxt framgångar är tjänstepensionsmarknaden och den så kallade

kryssvalsmarknaden. Nöjda kunder är en annan förutsättning för försäljningsframgångar och Länsförsäkringar Liv strävar alltid efter att ha branschens mest nöjda kunder.

En god kapitalavkastning är en förutsättning för ett långsiktigt konkurrenskraftigt livbolag. Länsförsäkringar Livs mål är inte bara att ha en god kapitalavkastning utan att ha den bästa kapitalavkastningen i branschen.

Ett framgångsrikt livförsäkringsbolag måste också ha konkurrenskraftiga avgifter och en bra balans mellan avgiftsuttag och kostnadsnivå. Länsförsäkringar Livs målsättning är därför att ytterligare öka effektiviteten i verksamheten. Länsförsäkringar startade redan under 2005 ett arbete som ska minska antalet IT-system. Genom att minska antalet system minskar även IT-kostnaderna på sikt. Arbetet leder även till ett gemensamt systemstöd för alla produkter som nytecknas och ett verktyg som gör att administrationen underlättas. Genom färre antal IT-system kan även utvecklingseffektiviteten höjas vilket på sikt gör att Länsförsäkringar har möjlighet att erbjuda kunderna lägre avgifter.

Livverksamhetens måluppfyllelse 2007

2007 var ett framgångsrikt år för Länsförsäkringar Liv och de flesta av målen uppnåddes.

Mål för kapitalavkastning

- Bland konkurrenter på svensk livförsäkringsmarknad ha bäst kapitalavkastning inom samtliga förvaltningsformer över tid och varje enskilt år tillhöra de tre bästa aktörerna.

2007 var ytterligare ett bra år för Länsförsäkringars liv- och pensionssparare, med en stark avkastning. Totalavkastningen på placeringstillgångarna blev 6,7 procent, vilket var bäst bland samtliga livförsäkringsbolag i Sverige. Den starka ekonomin möjliggör handlingsfrihet vilket skapar möjlighet till en stor andel aktier i portföljen samtidigt som finansiella verktyg skyddar mot nedgångar på marknaden. En ny framgångsrik förvaltningsmodell infördes 2007. Den nya förvaltningsmodellen går i korthet ut på att bara ta aktiva positioner där bedömningen är att det verkligen går att skapa mervärde.

Även avkastningen i Nya Världen var god och bättre jämfört med konkurrenter och uppgick till 4,2 procent.

För 2007 har målet för avkastning i fondförsäkring formulerats som att avkastningen i erbjudna fonder ska vara bäst jämfört med konkurrenter i fem av sju olika fondkategorier. Fondsortimentet har utvecklats ytterligare under året. Nya aktörer har kommit till och fonder som inte håller måttet har tagits bort. Trots detta har

några fonder dragit ner snittet och gör att målet om att vara bäst i fem av sju olika fondkategorier inte uppnåddes.

Tillväxtnål

- Premieinkomsten brutto ska växa till 11,2 miljarder kronor.

Länsförsäkringar var ett av de bolag som växte snabbast på svensk livförsäkringsmarknad 2007. Den totala nyförsäljningen ökade med 47 procent under året och marknadsandelen ökade till 11,1 procent. Men trots en stark försäljning lyckades vi inte nå premieinkomstmålet på 11,2 miljarder kronor. Detta förklaras främst av renodling av verksamheten och överlåtelse av grupp- och olycksfallsförsäkring till Länsförsäkringar Sak under året.

Mål för effektivitet

- Målet är att över tid ha en balans mellan de avgifter som belastar kunderna och kostnader för att driva och administrera verksamheten.

Målet om ett administrativt resultat i balans uppfylldes, detta trots omfattande utvecklingsprojekt under 2007. Både intäkts- och kostnadseffektiviteten förbättrades under året och koncernens administrativa resultat uppgick till 38 miljoner kronor. Viktiga förklaringar till resultatförbättringen var den

positiva avkastningen och utvecklingen av förvaltat kapital och därtill nya konkurrenskraftiga avtal med fondförvaltare.

- Målet för riskaffären 2007 var att ha en skadeprocent som uppgick till maximalt 70 procent. Det mäts som utbetalda försäkringsersättningar och reservförändringar genom riskpremien.

Under året har arbetet fortsatt med att förbättra riskresultatet. Skadeprocenten var 44 procent, vilket gör att målet är uppfyllt.

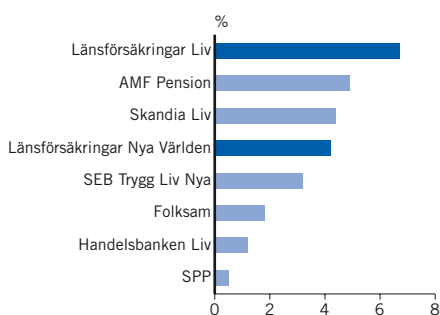
Mål för medarbetare

Länsförsäkringar Liv är ett tjänsteföretag och bygger på långsiktiga relationer med såväl kunder som egna säljare, mäklare och valcentraler. En förutsättning för att vi lyckas med våra uppsatta mål är engagemanget, kunskapen och drivkraften hos våra medarbetare.

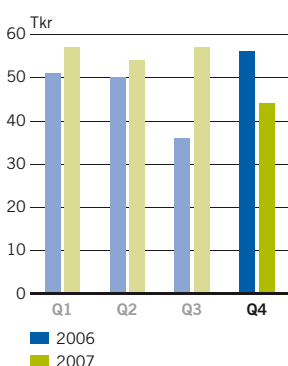
- Målet är att engagemanget hos medarbetarna ska vara på topp.

Engagemanget mättes under året genom fyra elektroniska enkäter. Resultatet presenteras genom en sexgradig skala, där sex visar på högsta engagemang. Målsättningen var att 80 procent av alla medarbetare skulle svara fem eller sex på samtliga frågor. I samtliga årets mätningar överträffades målet. I årets sista enkät svarade 82 procent inom intervallet 5–6. ■

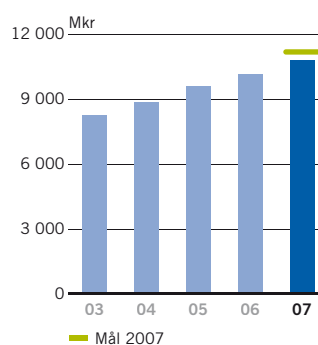
Totalavkastning på placeringstillgångar 2007

Skadeprocent
Rullande 12-månaders tal

Premieinkomst, brutto

Det svenska pensionssystemet – pension från tre håll

Hela livsinkomsten avgör

Pensionen i det nya systemet grundas på hela livsinkomsten och är kopplad till Sveriges ekonomiska tillväxt. Systemet ska tåla befolkningsmässiga förändringar. Storleken på pensionen från det allmänna systemet avgörs av hur mycket pengar man tjänar under hela livet och inte bara under de femton bästa åren som tidigare. Pensionens storlek avgörs också av hur löntagarnas inkomster i Sverige utvecklas. Utvecklas inkomsterna bra blir pensionerna högre, blir inkomstutvecklingen sämre utvecklas pensionerna i motsvarande mån. Även medellivslängden påverkar storleken på pensionerna. En ökad medellivslängd ger lägre pensioner.

Den allmänna pensionen

Den allmänna pensionen är den ålderspension som alla har rätt till enligt lag. Den består av inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension. Dessa delar kommer från Försäkringskassan och premiepensionsmyndigheten (PPM). Det är både arbetstagaren och arbetsgivaren som betalar pensionsavgifter till den allmänna pensionen. Den sammanlagda avgiften är 18,5 procent av den pensionsgrundande inkomsten. 16 procent går till inkomst-

pensionen och 2,5 procent till premiepensionen. Den som haft låg eller ingen inkomst får garantipension.

Tjänstepension

Tjänstepension är en förmån som de flesta har via sin anställning. Nio av tio svenskar har tjänstepension och för många motsvarar tjänstepensionen 25 till 50 procent av pensionen. Marknaden består idag av ett flertal aktörer och präglas av en ökad konkurrens. På samma sätt som det allmänna pensionssystemet har förändrats har tjänstepensionerna och dess avtal förändrats.

En av flera viktiga förändringar är att de nya pensionsavtalen går från att vara förmånsbestämda till att vara premiebestämda. I ett förmånsbestämt pensionsavtal garanteras den anställda en viss andel av sin lön vid pensioneringen. I ett premiebaserat system avsätts ett belopp som placeras hos olika förvaltare fram till pensionen. Storleken på pensionen styrs därmed delvis av hur framgångsrika förvaltarna har varit i sina placeringsinriktningar.

Det kanske viktigaste avtalet som genomgått denna förändring är pensionsavtalet för privatanställda tjänstemän, ITP. Den nya ITP-planen påverkar en stor del av den konkurrens-

utsatta tjänstepensionsmarknaden vad gäller volym, distribution och kostnadsstruktur.

Förändringarna av de stora avtalen har inneburit att individens valbara del av den totala tjänstepensionspremien successivt har ökat. Därmed får den enskilde individen större valfrihet och större handlingsutrymme. Även om arbetsgivaren betalar in premierna är det den anställda som tar beslut om vem som ska förvalta pensionen.

Privat pension

Det nya allmänna pensionssystemet kommer sannolikt att innebära att glappet mellan slutlönen och pensionen ökar. Osäkerheten om hur stor pensionen kommer att bli har också ökat. Förr garanterades att pensionen skulle hamna på en viss nivå i förhållande till inkomsten.

I det nya systemet beror pensionen på en mängd faktorer som hur svensk ekonomi och medellivslängden utvecklas, hur tillväxten blir och hur utvecklingen blir i de premiepensionsfonder som valts. Mycket talar för att det nya pensionssystemet kommer att ge cirka 50–65 procent av slutlönen i pension. Pensionsglappet och en ökad osäkerhet gör att behovet av privata kompletteringar kommer att öka kraftigt.

Omvärld

Global finansiell oro men stark jobbtillväxt i Sverige

Efter flera år av stigande börskurser vände börserna ner under hösten 2007 i samband med den globala kreditoron. Trots börsturbulens fick de svenska konsumenterna det bättre under 2007. Jobbtillväxten var rekordhög och inkomsterna förbättrades. Det visade sig inte minst i en kraftig konsumtionsuppgång under året.

ÅRET INLEDDES STARKT då både den globala ekonomin och börserna visade på styrka. Men i juli inleddes krisen i den högriskbelånade amerikanska bostadsmarknaden och fick ett kraftigt genomslag på de finansiella marknaderna. Den dittills goda riskaptiten bland investerare byttes till osäkerhet, vilket avspeglade sig i kraftigt ökad volatilitet och ökade kreditspreadar

Investerare flydde riskfyllda aktie- och kreditplaceringar till förmån för riskfria räntebärande placeringar. Centralbanken i USA tvingades på grund av bostadslånekrisen sänka räntan kraftigt. Även andra centralbanker hjälpte till för att skapa stabilitet på de finansiella marknaderna. Deras agerande bidrog till en viss stabilitet men osäkerheten om de verkliga konsekvenserna av kreditoron fortsätter.

USA inte ensamt lokomotiv

Trots att amerikansk ekonomi bromsade in var den globala tillväxten lika stark som tidigare år. Nedgången i amerikansk tillväxt kompensades av att de europeiska länderna gick starkare än vad vi vant oss vid samt att de asiatiska länderna och andra tillväxtregioner växte. Världsekonomin har därmed fortsatt sin trend mot att även andra världsdelar, förutom USA, framför allt

Asien, blivit mer och mer betydelsefulla. Under 2007 svarade till exempel Kina och Indien tillsammans för nästan hälften av den globala tillväxten.

Frikopplingen på aktiemarknaden

I samband med att börserna föll på de utvecklade marknaderna i början av hösten gick de asiatiska marknaderna och tillväxtmarknaderna åt andra hållet. I en orolig miljö brukar de mer spännande aktiemarknaderna inte vara så attraktiva. Men så var inte fallet 2007. Den svenska börsen tyngdes av den globala osäkerheten men också av Ericssons kraftiga fall. Dessutom tyngdes den svenska banksektorn extra av några storbankers exponering i Baltikum. Den svenska börsens utveckling var svagare än den i USA och i Europa, vilket vi inte har varit vana att se de senaste åren.

Dollarraset fortsatte

Det var framför allt räntorna som styrde valutautvecklingen under året. I takt med att Europeiska Centralbanken, ECB, och Riksbanken höjde räntan stärktes dessa valutor mot USA-dollar. Dollarförsvagningen innebar att det kraftigt stigande oljepriset inte verkar lika oroväckande högt i kronor och euro. Dessutom blev det billigt

för oss svenskar att turista i dollarländer. Däremot har dollarfallet naturligtvis fortsatt att tynga avkastningen för de placerare som har haft sina pengar sparade på den amerikanska börsen, då avkastningen i USA-fonder räknas om i kronor.

Rekordmånga nya jobb i Sverige

Den svenska ekonomin var stark under 2007 framför allt drivet av en stark konsumtionstillväxt. Det som framför allt utmärkte sig i Sverige under 2007 var att arbetsmarknaden verkligen tog fart. 2007 slogs rekord på den svenska arbetsmarknaden. Inte på många år har så många svenskar haft ett jobb. Med allt fler personer i arbete så stiger också inkomsterna. Dessutom stimulerade finanspolitiken inkomstsidan ytterligare via skattelättnader. Löneökningstakten blev också betydligt högre än vad vi vant oss vid de senaste åren mot bakgrund av den starka efterfrågan. Ökade inkomster har därmed stärkt hushållens köpkraft, vilket synts i en kraftig konsumtionsuppgång.

Parallellt med inkomstförbättringen ökade även kreditgivningen. Hushållen blev allt mer skuldsatta under året. Å andra sidan ökade även tillgångspriserna genom stigande aktiekurser och ökade bostadspriser. Riksbanken höjde räntan under året,

vilket höjde hushållens räntekostnader. Räntekostnadsökningen kompensterades dock av inkomstökningen.

Mycket talar för att årets räntehöjningar kommer att dämpa utlåningstillväxten och bostadsmarknaden framöver. Kreditoron hjälper också till att kyla av ekonomin.

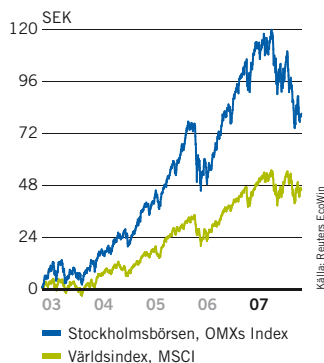
Utsikter för pensionsmarknaden 2008

Även om osäkerheten på de finansiella marknaderna håller i sig finns det mycket som talar för att pensionsmarknaden i Sverige kommer fortsätta växa. I det nya pensionssystemet kan de flesta svenskar inte räkna med att få mer än cirka 50–65 procent av slutlönen i pension. För att kunna behålla samma ekonomiska standard som före pensioneringen måste många komplettera med ett eget pensionssparande.

Inflytandet över hur den egna tjänstepensionen ska placeras ökar vilket också gör att utsikterna för pensionsmarknaderna 2008 ser ljusa ut.

Parterna i den pensionsnämnd som avgör vilka försäkringsbolag som ska få vara valbara i Avtalspension SAF-LO avbröt under senare delen av 2007 upphandlingen. Parterna kunde inte komma överens om hur de inlämnade offerterna skulle bedömas. Under 2008 väntas en ny upphandling och upphandlade försäkringsbolag förväntas kunna presenteras 2009. ■

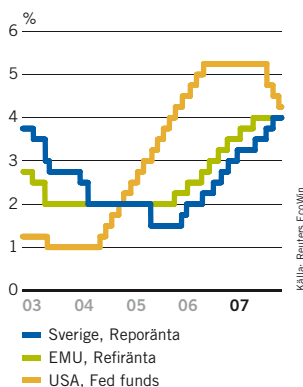
Börskursutveckling, index

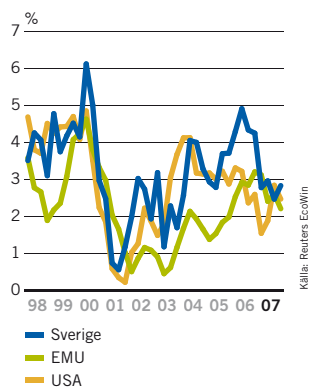
Valutakurser

Styrräntor

BNP tillväxt

Omvärld Lagstiftning

Regering och riksdag påverkar de spelregler som styr branschen. Under 2007 var tre områden särskilt i fokus; flytträtten, avdragsrätten och förslaget om begränsad sjukersättning.

Flytträtt

Att ha flytträtt på sin försäkring innebär att kunden kan flytta sitt sparade pensionskapital från en försäkring till en annan. Det innebär alltså att kunden kan flytta från ett försäkringsbolag till ett annat, eller mellan två försäkringar i samma bolag. Efter regeringens flyttstopp i februari 2007 har inga försäkringar som tecknats före 2 februari 2007 flytträtt, men regeringen har nu föreslagit att flyttstoppet ska tas bort den 1 maj 2008.

Länsförsäkringar är positiva till flytträtt och har flytträtt för följande försäkringar: Tjänstepensioner: Friplan, Avtalspension SAF-LO och PA 03, ITP och ITPK. Privata pensioner: Privat Pension och Försäkrad Pension.

Avdragsrätt

I slutet av året beslutade riksdagen att sänka avdragsgränsen för privat pensionssparande till 12 000 kronor från och med 2008. Den så kallade femprocentsregeln för höginkomsttagare togs också bort. Men trots att reglerna för hur mycket man får dra av för pensionssparande är ändrade kvarstår kundernas sparbehov. Många vill och behöver spara mer än 1 000 kronor per månad. Till dessa kunder erbjuder vi ett annat försäkringssparande i form av kapitalförsäkringen Reflex Sparförsäkring där man sparar med redan beskattade pengar. Istället för att göra avdrag i sin deklaration när pengarna sätts in är utbetalningarna fria från inkomstskatt.

Möjligheten att göra avdrag för pensionsinbetalningar på upp till 35 procent av

näringsinkomster för exempelvis enskilda firmor och handelsbolag kvarstår även 2008. Även företagarens avdragsrätt för anställdas tjänstepensioner är oförändrade.

Förslag om begränsad sjukersättning

I budgetpropositionen för 2008 föreslog regeringen att den samlade ersättningen från förlängd sjukpenning och eventuella kompletterande avtalsförsäkringar inte skulle kunna överstiga 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Länsförsäkringar och flera andra aktörer ställde sig kritiska till förslaget vilket ledde till att regeringen drog tillbaka förslaget i februari 2008. ■

Pensionsmarknaden

Fortsatt tillväxt och nöjda kunder

Det långsiktiga pensionssparandet fortsatte att öka under året. Den svenska livförsäkringsmarknaden hade den 31 december 2007 ett försäljningsvärde på 156 miljarder kronor vilket är en ökning med 25 procent från 2006. För Länsförsäkringars del ökade nyförsäljningen inom samtliga delmarknader.

Kraftigt ökad nyförsäljning för Länsförsäkringar

Länsförsäkringar Livs nyförsäljning ökade med 47 procent och uppgick under året till 17 341 miljoner kronor. Marknadsandelen ökade under året från 9,4 till 11,1 procent, vilket betyder att Länsförsäkringar är den tredje största aktören i Sverige.

Länsförsäkringars försäljning av fondförsäkring ökade med 75 procent på en totalmarknad för fondförsäkring som växte med 15 procent. Fondförsäkringar svarar för 55 (45) procent av Länsförsäkringars nyförsäljning medan traditionell förvaltning inklusive Nya Världen-förvaltning svarar för 45 (55) procent. Detta gav en marknadsandel inom fondförvaltning på 11,1 (7,3) procent. Trots en ökning av försäljningen inom traditionell förvaltning minskade marknadsandelen till 11,1 (12,6) procent. Att marknadsandelen minskar beror främst på att Alectas marknadsandel har fått en skjuts av att en del av bolagets icke konkurrensutsatta bestånd har klassificerats om till konkurrensutsatt.

Ökade premier för traditionell förvaltning

Premieinkomsten från fondförsäkringar minskade med 6 procent till närmare 58 miljarder kronor, medan premierna till traditionell livförsäkring steg med 33 procent

till drygt 88 miljarder kronor. Bakom dessa siffror ligger en ökning på tjänstepensionsmarknaden med 25 procent. Det tidigare icke konkurrensutsatta avtalsområdet ITP som numera räknas in i statistiken ökade med 17 procent. En större beståndsövertärelse från Alecta till Handelsbanken har påverkat marknadsandelsstatistiken och gör att det ser ut som marknaden vuxit i större omfattning än den i verkligheten gjort.

Länsförsäkringar Livs premieinkomst ökade med 6 procent till 10,8 miljarder kronor. Mätt i premieinkomst minskade Länsförsäkringars marknadsandel något under 2007 till 7,4 (7,9) procent.

TJÄNSTEPENSIONER

Tjänstepensioner den största marknaden

Tjänstepensionsmarknaden är den största av de tre delmarknaderna och försäljningsvärdet var 71 procent av totalmarknaden. Försäljningsvärdet på tjänstepensionsmarknaden var 111 miljarder kronor vilket var en ökning med 31 procent.

83 procent av Länsförsäkringar Livs försäljningsvärde återfinns inom marknaden för tjänstepension och Länsförsäkringar Livs försäljningsvärde ökade med 53 procent och uppgick till 14 463 (9 479) miljoner kronor. Marknadsandelen ökade från 11,2 till 13,0 procent.

Rekord för försäljning via försäkringsförmedlare

Tjänstepensionsmarknaden styrs i allt större utsträckning av stora pensionsupphandlingar. Ett exempel på detta är när de lite större företagen gör upphandlingar för att kunna få bra priser, villkor och skräddarsydda lösningar för sina medarbetare. Vid denna typ av upphandlingar är försäkringsförmedlare viktiga samarbetspartners. Länsförsäkringar var mycket framgångsrika i försäljningen via försäkringsförmedlarna under 2007. Försäljningsvärdet uppgick totalt till 8 842 miljoner kronor, vilket är nytt rekord. Premieinkomsten uppgick till 3 385 miljoner kronor vilket är en ökning med 17 procent jämfört med föregående år.

Genom detta är Länsförsäkringar näst störst i Sverige på förmedlade tjänstepensioner och har även högst andel löpande premier. Det utvecklingsarbete som Länsförsäkringar har utfört under de senaste åren har gett avtryck i marknaden och bland annat skapat en hög effektivitet i administrationen. Detta gav bland annat en första plats i branschens årliga utvärdering.

Pensionsvalen allt viktigare

En annan viktig del av tjänstepensionsmarknaden är de nya och förändrade kollektivavtalade pensionsavtalen. Detta eftersom förändringarna har inneburit att

individens valbara del av den totala tjänstepensionspremien successivt ökat. Under 2007 ägde två större upphandlingar rum och en sköts på framtiden.

ITP

Under perioden 1 juli och 15 november gjorde 44 000 tjänstemän ett val till sin avtalspension inom ramen för det nya ITP-avtalet. Det nya ITP-avtalet berör privatanställda tjänstemän födda 1979 eller senare. Beroende på inkomst betalar arbetsgivaren in ett visst belopp till den anställdes pension, men det är den anställda som bestämmer hur och var pensionspengarna ska placeras. Enligt ITP-avtalet ska hälften av pengarna placeras i traditionell försäkring. Den andra hälften väljer den anställda själv om den ska placeras i en traditionell försäkring eller i en fondförsäkring. Pensionsvalet administreras av Collectum som hanterar samtliga valblanketter.

Länsförsäkringar tog tredje plats för tjänstemän mellan 25 och 29 år och 14 procent av dem som valde aktivt kryssade för Länsförsäkringar. Endast 35 procent gjorde ett aktivt val, vilket är en förvånansvärt låg siffra. Totalt placerades premier för 403 miljoner kronor. Majoriteten 289 miljoner kronor gick till Alecia, som också var icke-valsalternativ. 43 miljoner kronor i premier gick till AMF Pension och 21 miljoner kronor gick till Länsförsäkringar Liv.

FTP

FTP-avtalet omfattar cirka 15 000 personer i försäkringsbranschen. Länsförsäkringar är ett av två bolag som är valbara förvaltare både för traditionell försäkring och fondförsäkring i den nya FTP-planen. Avtalet trädde i kraft den 1 januari 2008 och valperioden slutar i mars 2008.

Liksom för ITP-planen var det bara Länsförsäkringar och AMF som blev utvalda som leverantörer av båda förvaltningsformerna. Alecia och Skandia är utvalda för traditionell försäkring och Danica och Swedbank för fondförsäkring.

SAF – LO

I maj enades Svenskt Näringsliv och LO om ett nytt pensionsavtal för nästan 1,5 miljoner privatanställda arbetare. Avtalet innebär att pensionsvillkoren mellan arbetare och tjänstemän i framtiden kommer att vara lika. På samma sätt som för ITP skulle en upphandling av försäkringsgivare att ske under hösten 2007.

Men parterna kom inte överens om hur de inlämnade offerterna skulle bedömas. Därför beslutade nämnden att avbryta upphandlingen. En ny upphandling kommer istället att göras under 2008 för att sedan ha urvalet av upphandlade försäkringsbolag färdigt till 2009.

Årets livbolag igen

Länsförsäkringar blev under året utsett till Årets liv- och fondförsäkringsbolag ännu en gång. Detta enligt Finansbarometern, som är en oberoende och årlig undersökning från tidningen Affärsvärlden.

De tillfrågade i undersökningen var VD:ar, ekonomi- och finansdirektörer och de gav Länsförsäkringar högsta betyg i branschen. De var särskilt nöjda med Länsförsäkringars lokala närvaro, pris samt service och bemötande.

Fortsatt högt kundbetyg på företagsmarknaden

Länsförsäkringar kom på en andra plats på företagsmarknaden vid 2007 års kundnöjdhetsmätning från Svenskt Kvalitetsindex (SKI). Alecia hamnade i topp med ett kundnöjdhetsbetyg på 71,1, att jämföra med Länsförsäkringars betyg på 66,3. Genomsnittsbetyget för företagen i undersökningen låg på 63,9.

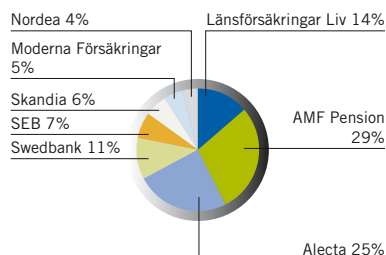
Svenskt Kvalitetsindex (SKI) är ett system för att mäta och analysera hur de faktiska kunderna och andra användare bedömer varor och tjänster i Sverige. Arbetet bedrivs av SKI i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm.

PRIVATMARKNADEN

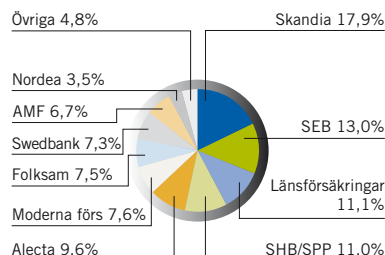
Delmarknad privat pension hade ett försäljningsvärde på 7,4 miljarder kronor, vilket betyder att marknaden inte växte något under året.

Länsförsäkringar Livs fortsatta satsning på privatmarknaden under 2007 gav resultat, och marknadsandelen ökade från 6,9 till 11,5 procent. Nyckeln till framgång på denna del av marknaden är att länsförsäkringsbolagen, genom den nya produkten Försäkrad Pension, har en produkt som passar bra in i erbjudandet. Försäkrad Pension är med sin enkelhet, trygghet och låga pris en produkt som ligger helt i linje med Länsförsäkringars kärnvärden.

Fördelning bland pensionsbolagen vid ITP-valet juli–november

Marknadsandel, nyförsäljning

Trendbrott i kundnöjdheten på privatmarknaden

Livförsäkringsbolagen har under hela 1990-talet uppvisat en berg-och-dalbana för kundnöjdheten på privatmarknaden. Under de första fyra åren under 2000-talet sjönk nöjdheten med 9 enheter från den toppnivå som uppnåddes år 2000. Denna trend har nu brutits och såväl genomsnittet för branschen, som flertalet enskilda bolag, uppvisar statistiskt säkerställda förbättringar.

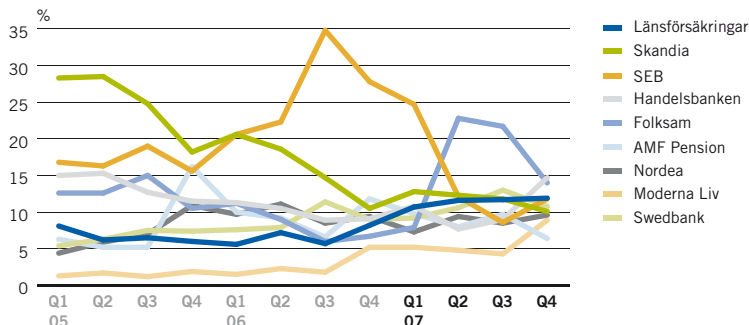
Branschen som helhet förbättrade kundbetyget med 2 enheter under året. Detta är fortsatt avsevärt lägre än vid sekelskiftet, men trenden har varit stigande under de tre senaste åren. På privatmarknaden hamnade Swedbank i topp med Handelsbanken på andra plats och Länsförsäkringar Liv på en tredje plats. Även om betyget var högre än genomsnittet tappade Länsförsäkringar Liv förstaplatsen. Ambitionen är dock att återta förstaplatsen under 2008.

SPARMARKNADEN MINSKADE

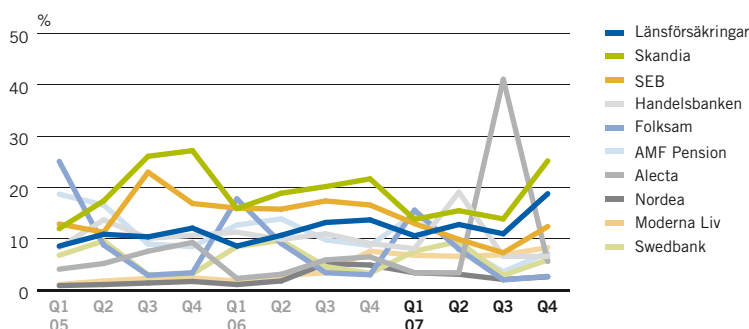
På sparmarknaden, företrädesvis kapitalförsäkringar, ökade tillväxten med 15 procent.

Länsförsäkringar Liv hade en tillväxt på 14 procent och försäljningsvärdet uppgick till 2 024 (1 769) miljoner kronor. Länsförsäkringars marknadsandel var oförändrad. ■

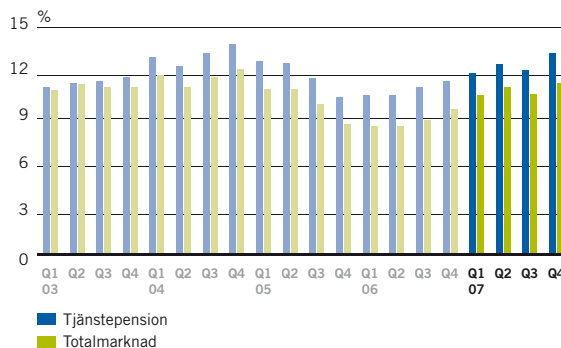
Marknadsandel nyförsäljning, Privatmarknad

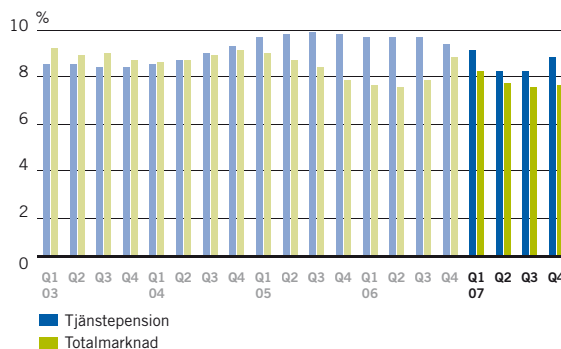
Marknadsandel nyförsäljning, Företagsmarknad

Marknadsandel Länsförsäkringar nyförsäljning, rullande 12-månaderstal

Marknadsandel Länsförsäkringar premieinkomst, rullande 12-månaderstal

Länsförsäkringars erbjudande

Trygghet genom kapitalavkastning i toppklass

Länsförsäkringar erbjuder ekonomisk trygghet genom att kombinera långsiktigt sparande med försäkringsskydd. Länsförsäkringar har ett brett erbjudande som bygger på olika förvaltningsformer, där kunden själv kan välja utifrån den risknivå som kunden önskar. Utvecklingen under 2007 var stark och kunderna fick marknadens högsta avkastning i flera kategorier.

Försäkrad Pension – skyddar sparandet vid börsnedgångar

Försäkrad Pension gör det möjligt att tjäna på börsuppgångar utan risk att förlora insatta pengar på grund av börsnedgångar. Försäkrad Pension består dels av en obligation som löper fram till spararens planerade pensionsår, dels av en fond som följer utvecklingen på världens börser. Sparandet kommer därför att se olika ut beroende på hur gammal man är.

Försäkrat värde – pensionen som hela tiden växer

För den som sparar i Försäkrad Pension ända fram till sitt pensionsår, kan pensionen aldrig bli mindre än summan av insättningar, bara större. Under spartiden går

det att läsa av hur stort sparandet på pensionsdagen som lägst kommer att bli. Det kallas för det försäkrade värdet och är alltså den pension som spararen garanterat kommer att få när denne fyller 65 år. Pensionen kan inte bli lägre än så – sannolikt blir den högre.

Försäkrade värdet ökade med 37 procent

För genomsnittsspararen var det försäkrade värdet, det vill säga det förväntade värdet på pensionsdagen, 37 procent högre i slutet av 2007 än vid årets början. För en 30-åring som har 35 år kvar till pension ökade värdet med 73 procent. För en 40-åring var ökningen 34 procent och för den som är 50 år var det försäkrade värdet oförändrat.

Uttag i förtid

Den som behåller sitt sparande ända fram till pensionsåret får alltid en pension som är lika med eller större än det kapital man satt in. Den som istället väljer att avsluta sitt sparande får ut ett belopp som motsvarar obligationens och fondens marknadsvärde just den dagen – ungefär på samma sätt som för den som tar ut pengarna i förtid från en aktieindexobligation som garanterar ett visst värde på slutdagen.

För en genomsnittssparare som startade sitt sparande i Försäkrad Pension i januari 2007 var det aktuella marknadsvärdet vid årsskiftet 96 procent av det insatta beloppet. Räntorna steg kraftigt under 2007 och gjorde att marknadsvärdet på obligationen minskade.

Traditionell förvaltning – jämn och hög avkastning över tid

Traditionell förvaltning ger en garanterad årlig avkastning på tre procent på det sparade kapitalet, före avgifter och avkastningsskatt. Eftersom verksamheten drivs enligt ömsesidiga principer fördelas den avkastning som överstiger de garanterade tre procenten preliminärt till kunderna genom återbäringsränta. Vid lägre återbäringsränta än den garanterade avkastningen sker en återfördelning av tidigare preliminärt fördelad återbäringsränta.

Starka nyckeltal

Länsförsäkringar har under flera år haft en god avkastning vilket har stärkt ekonomin.

Totalavkastningen var 6,7 procent under 2007, vilket var bäst bland samtliga pensionsbolag i Sverige. Den nya förvaltningsmodellen som infördes under 2007 och som i korthet går ut på att bara ta aktiva positioner där bedömningen är att det verkligen går att skapa mervärde har sålunda redan visat sig framgångsrik.

Den framgångsrika förvaltningen gav kunderna en återbäringsränta på hela 10 procent vid årets utgång. Den 1 januari 2008 sänktes återbäringsräntan till 7 procent och den 1 mars till 4 procent före skatt och avgifter. Sänkningarna

var ett resultat av oron på de finansiella marknaderna. Trots sänkningarna är vår återbäringsränta högre än hos någon konkurrent som kunderna kan välja att nyspara hos. Den höga återbäringsräntan och den konkurrenskraftiga avkastningen är ett bevis på bolagets styrka och borgar för fortsatt bra utveckling för kunderna.

Hög andel aktier

Placeringar sker främst i noterade aktier och räntebärande värdepapper samt i fastigheter och alternativa investeringar. Alternativa investeringar består av investeringar i fonder som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag. Den sista december 2007 var pensionsspararnas pengar place-

rade i 44 procent aktier, 39 procent i räntebärande papper, 6 procent i fastigheter och 11 procent i alternativa investeringar.

Avkastning i tillgångsslagen

Avkastningen i aktieportföljen var under året 4,5 (14,9) procent. Av aktieportföljerna utvecklades tillväxtmarknader bäst med en avkastning på 44,2 (27,2) procent. Investeringarna i onoterade aktier utvecklades mycket bra. Avkastningen för onoterade aktier, Private Equity var 34,1 (42,7) procent.

Avkastningen för obligationsplaceringarna dämpades av stigande räntor.

Den slutliga avkastningen i ränteportföljen blev 3,3 (1,1) procent. Valuta-

TOTALAVKASTNINGSTABELL

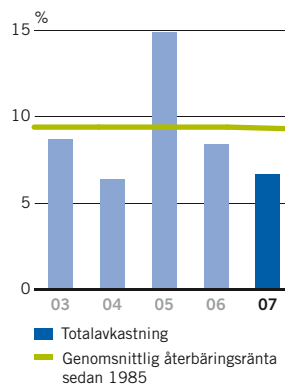
Placeringsstillgångar i traditionell förvaltning	Marknadsvärde 2006-12-31	%	Marknadsvärde 2007-12-31	%	Totalavkastning, %
Räntebärande	50 652	50,9	40 769	39,2	3,3
Aktier	35 194	35,4	45 696	43,9	4,5
Alternativa investeringar	7 936	8,0	11 056	10,7	31,2
Fastigheter	5 691	5,7	6 479	6,2	12,5
Summa	99 473	100,0	104 000	100,0	6,7

Om vi till ovanstående avkastning på placeringstillgångar lägger till övriga tillgångar samt förvaltningskostnader, så uppgår totalavkastningen för traditionell förvaltning till 7,3 procent (7,2 procent).

AVSTÄMNING TOTALAVKASTNINGSTABELL MOT BALANSRÄKNING

	2006-12-31	2007-12-31
Byggnader och mark	1 386	1 363
Räntebärande värdepapper emitterade av koncernföretag och lån till koncernföretag	2 336	1 943
Aktier och andelar	48 975	51 075
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 002	55 131
Lån med säkerhet i fast egendom	35	15
Derivat	3 676	1 761
Kassa och bank	3 486	1 812
Upplupna ränte- och hyresintäkter	598	676
Derivat, skulder	-1 746	-1 682
Summa tillgångar	106 748	112 094
Justeringar		
Marknadsvärdering fastighetsbolag	2 848	3 282
Tillgångar i Nya Världen förvaltning	-9 974	11 103
Koncernkontosaldon i dotterbolag	-	283
Övrigt	-149	10
Summa tillgångar i totalavkastningstabell	99 473	104 000

Avkastning och återbärning

exponeringen i portföljen har minskat under året, vilket reducerar den negativa effekten av kronförstärkningen något.

Fastighetsinnehavet består främst av kontorsfastigheter i Stockholms innerstad samt köpcentrum i form av delägarskapet i Kista Galleria. Fastighetsportföljen avkastade 12,5 (10,4) procent.

Solvens

Solvensen är ett mått på ett livförsäkringsbolags ekonomiska ställning och styrka.

Den visar värdet av bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna till kunderna. Solvensgraden beräknas genom värdet av bolagets tillgångar i förhållande till de försäkringstekniska avsättningarna i balansräkningen. Den lägsta tillåtna solvensgraden är 104 procent.

Länsförsäkringar Livs solvensgrad uppgick den 31 december 2007 till 152 (136) procent. Förbättringen förklaras främst av den goda avkastningen på placeringstillgångarna under 2007 samt av upplösning av försäkringstekniska avsättningar som en följd av högre marknadsräntor.

Konsolidering och återbäring

Överskott i ett traditionellt livförsäkringsbolag uppkommer bland annat då avkastningen på tillgångarna är högre än den

garanterade räntan. Överskottet fördelas preliminärt till kunderna via återbäringsräntan. Ett av de viktigaste kännetecknen för traditionell förvaltning är just tekniken med utjämnad återbäring. Tekniken innebär att förräntningen av försäkringstagarnas kapital inte omedelbart följer den avkastning som motsvarande tillgångar ger. Utjämnad återbäring innebär att samla viss del av överskotten under avkastningsmässigt bättre år till perioder med lägre avkastning. Underskott hanteras genom att tidigare fördelad återbäring återfördas med en återbäringsränta som är lägre än den garanterade räntan.

Konsolidering är ett mått på ett traditionellt livförsäkringsbolags förmåga att lämna återbäring och beskriver marknadsvärdet på bolagets tillgångar i relation till de garanterade åtagandena och den preliminärt fördelade återbäringen. Måttet speglar en situation där bolaget skulle betala ut hela försäkringskapitalet under en och samma dag. Den kortaste utbetalningstiden i en traditionell livförsäkring är dock fem år och den genomsnittliga försäkringstiden ligger på cirka 23 år.

Vid utgången av 2007 var den kollektiva konsolideringen i Länsförsäkringar Liv 114 (114) procent.

Skuldtäckning

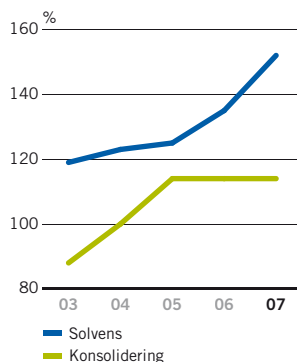
Skuldtäkningsreglerna ingår i försäkringsrörelselagen och syftar till att säkerställa att ett livbolag vid varje tidpunkt kan uppfylla sina garanterade åtaganden till kunderna. I korthet fastställer reglerna att livbolag ska välja tillgångar som matchar de garanterade värdena vad gäller bland annat löptid samt att livbolagen ska sprida riskerna på lämpligt sätt. Dessutom finns vissa absoluta gränser för vad som kan godtas som placering i ett och samma tillgångsslag.

Länsförsäkringar Livs regler för skuldtäckning säger att Länsförsäkringar Liv AB ska ha tillgångar godkända för skuldtäckning som överstiger de garanterade åtagandena till försäkringstagarna, det vill säga en skuldtäckningsgrad överstigande 100 procent. Länsförsäkringar Livs skuldtäckningsgrad för privat försäkring uppgick till 111 procent och för tjänstepension till 110 procent.

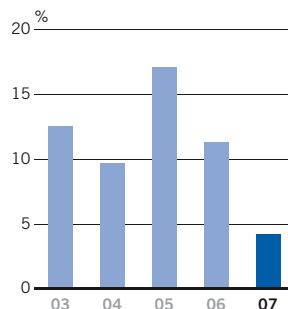
Nya Världen-förvaltning – det bästa av två världar

Nya Världen-förvaltning finns bara hos Länsförsäkringar. Pensions- eller spar-kapitalet i Nya Världen placerades vid årets utgång i 70 procent aktier och 30 procent räntebärande värdepapper. Inom aktieportföljen ska 20 procent placeras i

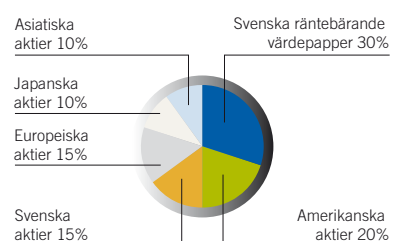
Solvens och konsolidering

Avkastning Nya Världen

Tillgångsfördelning Nya Världen

nordamerikanska aktier, 15 procent i svenska aktier, 15 procent i europeiska aktier, 10 procent i japanska aktier samt 10 procent i asiatiska aktier.

En stor andel aktier ökar möjligheterna till god avkastning på sikt. Nya Världens garanti innebär att kunden, även om utvecklingen på de finansiella marknaderna är negativ, efter fem år eller vid dödsfall, alltid är garanterad inbetald premie med avdrag för förvaltningsavgifter, avkastningsskatt och garantiavgifter.

Stark utveckling

Aktiemarknaderna steg under första halvåret 2007. Kreditoron under andra halvan av året ledde till att flera av världens börser föll. Asien och tillväxtmarknaderna klarade sig dock bra i börsturbulensen. Nya Världen gynnades mest av att aktiemarknaderna steg i Asien. Däremot föll den japanska börsen vilket gav det största negativa bidraget till avkastningen. Även den svenska börsen föll över året och bidrog negativt till avkastningen. Avkastningen uppgick till 4,2 (11,1) procent. Något sjunkande räntor under hösten gynnade ränteplaceringarna i Nya Världen, men totalt sett under året gav ränteplaceringarna sämre avkastning än aktieplaceringarna.

Tillgångarna i Nya Världen valuta-säkras. Därför påverkas inte avkastningen av kronans utveckling gentemot andra valutor. Eftersom kronan har stärkts mot dollarn under året har det varit bra för Nya Världen att vara valutaneutral. Den genomsnittliga årliga avkastningen sedan 1996 är 7,6 procent.

Fondförvaltning – ett starkt erbjudande

I pensionssparande med fondförvaltning placeras sparandet i en eller flera fonder som kunden väljer själv. På så vis styr kunden över placeringsinriktningen och risknivån i sitt sparande och ansvarar själv för hur sparvärdet och risknivån utvecklas. Fondförvaltning ger möjlighet till högre

avkastning och en högre risknivå än i traditionell förvaltning.

Spets och bredd

Länsförsäkringars fondförsäkringserbjudande består av fonder från ledande fondförvaltare både i Sverige och utomlands. Målet är att ha Sveriges vassaste fondutbud.

Utbudet ska:

- vara överskådligt.
- ha hög kvalitet.
- tillfredsställa både aktiva kunder och de som vill slippa fondbyten under spartiden.

I fondutbudet ingår både Länsförsäkringars egna fonder och fonder från ett antal andra välkända aktörer såsom ABN Amro, Carlson, Catella, Fidelity, FIM, Lannebo, SGAM, SEB och Skagen. Under året tecknades ett nytt avtal med den amerikanska fondförvaltaren BlackRock Merrill Lynch. Samarbetet med SGAM avslutades i början av 2008.

Utbudet ska bestå av kvalitetsfonder där olika placeringsområden och förvaltningsstilar finns representerade. Länsförsäkringar ska ha ett bra basutbud som kompletteras med mer specialinriktade fonder som uppfyller önskemålen från mer krävande fondsparare.

Kontroll av fonderna

Länsförsäkringar följer upp fondernas resultat kontinuerligt och de fonder som inte uppfyller våra högt ställda krav specialgranskas. Förvaltaren kontaktas i syfte att diskutera utvecklingen och föreslå förändringar eller aktivt avveckla fonderna. Länsförsäkringar gör även kompletteringar och övriga förändringar i sortimentet som kan vara nödvändiga för att leva upp till vår målsättning.

I utbudet ingår flera av de bästa fonderna på marknaden och genomsnittsratingen enligt Morningstar var i december 3,4. 13 fonder hade femmor och 17 fonder hade fyror.

Konkurrenskraftig avkastning

Trots att marknaden under 2007 präglades av osäkerhet och börsoro var det ett bra år för Länsförsäkringars fondutbud. Mer än tre fjärdedelar av fonderna gav positiv avkastning under året. De tio fonder som hade högst avkastning steg i genomsnitt med 38 procent. Bland de fonder som gick bäst finns de som placerar i Asien och Latinamerika och på tillväxtmarknader som Kina, Indien och Ryssland. Även fonder som placerar i teknologiaktier utvecklades starkt.

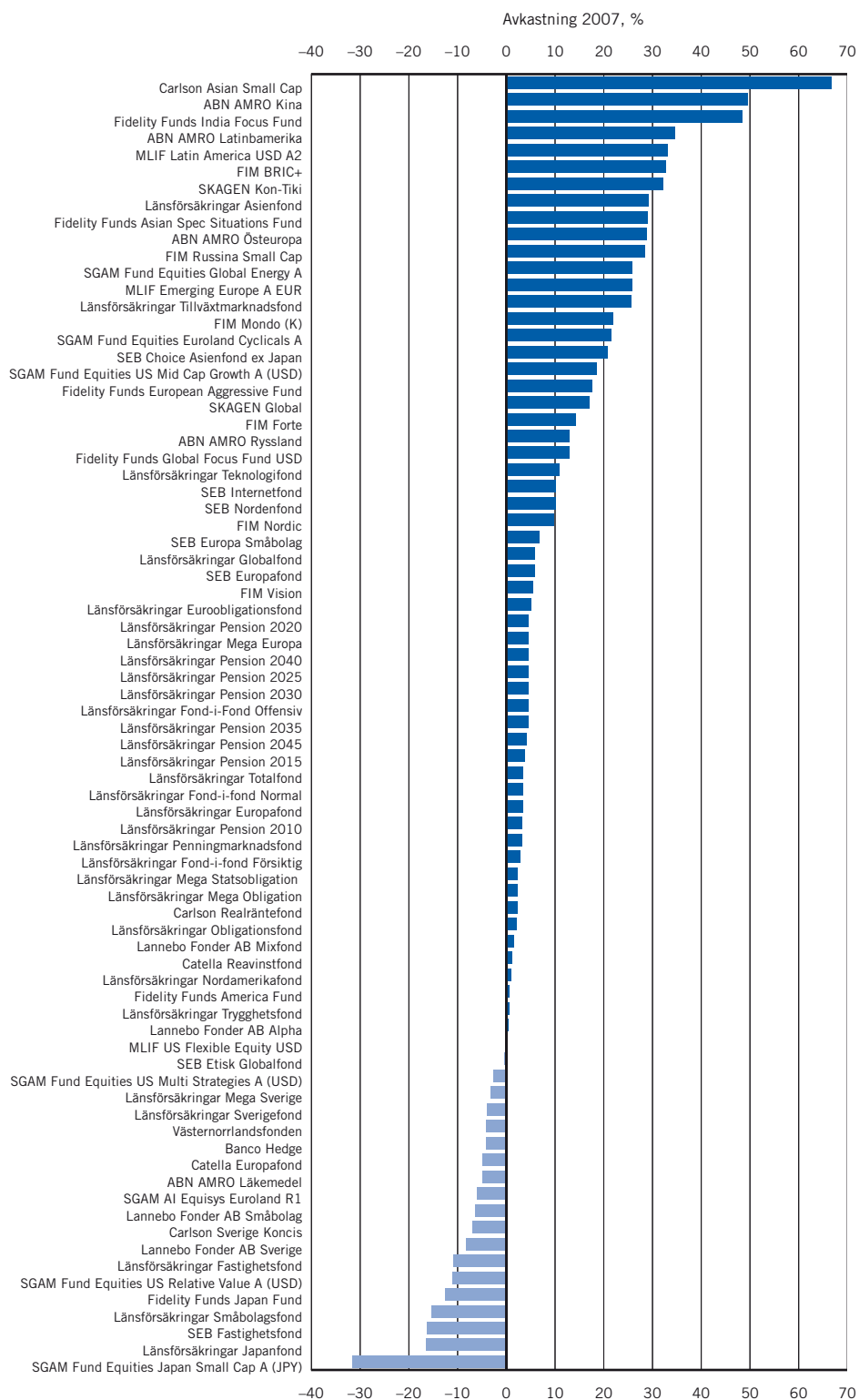
Allra bäst utveckling bland fonderna i fondförsäkringsutbudet hade Carlson Asian Small Cap som steg med 67 procent. Därefter följde ABN Amro Kina samt Fidelity India Focus Fund som steg med 49 respektive 48 procent. Bland fonderna i topp finns även ABN Amro Latinamerika, MLIIF Latin America, FIM Bric, Skagen Kon-Tiki och Länsförsäkringar Asienfond med en uppgång på mellan 29 och 34 procent.

Riskförsäkringar

Länsförsäkringar erbjuder ekonomisk trygghet genom att kombinera långsiktigt sparande med försäkringsskydd. Erbjudandet inom försäkringsskydd är brett och kompletterar därmed samhällets skydd som idag är begränsat vid sjuk-, olycks- eller dödsfall. Ibland erbjuder även arbetsgivaren extra skydd men ofta behövs ytterligare ett komplement.

Länsförsäkringar erbjuder både privatpersoner och företag olika former av livförsäkring, olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring. Försäkringarna ger en ekonomisk trygghet om någon familjeförsörjare skulle avlida under försäkringstiden eller ersätter inkomstförlust om den försäkrade får sin arbetsförmåga nedsatt på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. ■

Avkastning Länsförsäkringars fondutbud för försäkringssparande

Kapitalförvaltning

Stabil och långsiktigt hög avkastning

Länsförsäkringar Liv ska skapa en stabil och långsiktigt hög avkastning på kundernas sparande. Det skapas genom en effektiv och konkurrenskraftig förvaltningsmodell med hänsyn till risknivån.

Utveckling under året

Under 2007 har tonvikten legat på att införa en ny förvaltningsmodell som i korthet går ut på att implementeringen av olika risker genomförs på ett så effektivt, flexibelt och billigt sätt som möjligt. Detta bedöms som viktiga komponenter för ett lyckat helhetsresultat.

Strategin kommer att minska aktiva förvaltningsmandat på marknader som är breda, genomlysta och effektiva för att istället införa enkla och billiga passiva lösningar för att ta marknadsexponering. Detta kompletteras med att ta aktiv risk där bedömningen är att varje förvaltare kan skapa mervärde, både avseende mindre effektiva noterade och icke noterade marknader. Framgången går redan att se i resultatet för 2007 där Länsförsäkringar uppvisar en mycket konkurrenskraftig avkastning som var bäst i branschen 2007.

Optimal risknivå

För att ta reda på hur stor risk som kan tas i förvaltningen görs en så kallad Asset Liability Management, ALM-analys. I analysen studeras bolagets skuld till försäkrings-tagarna och de tillgångar som finns. Risker och osäkerheter identifieras och konsekvenser av olika tänkbara och otänkbara händelser testas. Syftet är att få fram en optimal risknivå med en hög och konkurrenskraftig avkastning. Ett liv- och pensionsbolag har en tudelad målfunktion.

Solvansen ska vara hög och negativa förändringar av den bör vara begränsade. Samtidigt vill pensionsspararna ha hög avkastning, en avkastning som dessutom – för att uppfylla kravet om rättvisa mellan generationer – bör vara stabil över tiden.

Införandet av marknadsvärderad skuld, där skuldens kassaflöden diskonteras med i var stund gällande ränta, ställer dessa två mål mot varandra. För att hålla stabil

solvens bör ränterisken i skulden matchas.

En räntebärande portfölj med en duration på cirka 20 år tillför stor variation till förvaltningsresultatet utan att ge någon extra avkastning. Dessa förutsättningar ställer stora krav på att konstruera en väl anpassad portfölj.

För ytterligare kommentarer kring riskhantering, hänvisas till not 2 Riskanalys.

Förvaltningsmodell som ger resultat

Portföljkonstruktionen avseende marknadsexponering fokuserar på att välja vilken tillgångsfördelning som önskas i Länsförsäkringar Livs portföljer. Under året har stor tonvikt lagts vid hur Länsförsäkringar bäst kan erhålla den önskvärda marknadsexponeringen. Kapitalförvaltningen har stor kompetens att hitta andra effektiva lösningar för att få en passivare marknadsexponering än via traditionella förvaltningsmandat. Detta kan exempelvis ske via olika

derivatinstrument, vilket skapar mervärde både genom lägre förvaltningskostnader och genom förenklad administrativ hantering av affärerna. Kapitalförvaltningen jobbar dessutom aktivt med att skydda portföljen mot olika typer av risker.

På detta sätt skapas en optimal portföljkonstruktion som möjliggör handlingsutrymme att ta de marknadsexponeringar som bedöms som lämpliga. Detta har för 2007 gett en mycket god avkastning, stark solvens samt inneburit att bolaget med råge klarar Finansinspektionens trafikljustest. Dessutom finns nu en portföljhantering som möjliggör att det går snabbare att agera på förändrade marknadsförutsättningar och allt detta till en lägre förvaltningskostnad.

Förvaltningen har även haft fokus på alternativa investeringar såsom Private Equity, fastigheter och diversifierande strategier, mestadels skog och infrastruktur. Dessa strategier lämpar sig bra för livportföljen med dess långa duration. Investeringarna ger ett betydande bidrag till totalavkastningen, 3,5 procent under 2007.

Organisation och styrning

Styrelse och verkställande direktör

Styrelsen har ansvar för förvaltningen av bolagets och kundernas tillgångar. Ansvaret innebär bland annat att fastställa riktlinjer och instruktioner avseende förvaltningen, att kontinuerligt hålla sig informerad om verksamhetens utveckling och vid icke tillfredsställande utveckling besluta om korri-

geringsåtgärder samt att förse Finansinspektionen med uppgifter för att fullgöra sin tillsyn. Verkställande direktören ansvarar för förvaltningen av Länsförsäkringar Livs tillgångar enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar och i enlighet med lag och myndighetsföreskrifter.

Finansutskottet

Inom Länsförsäkringar AB-koncernen finns ett gemensamt Finansutskott vars uppgift är att vara ett forum för finansiella omvärlds- och makroekonomiska analyser samt att inför styrelsebeslut bereda och koordinera ärenden inom kapitalförvaltningsområdet. Styrelsen för Länsförsäkringar Liv AB utser delar av ledamöterna i Finansutskottet. Till och med konstituerande styrelsemöte 2008 representeras Länsförsäkringar Liv i Finansutskottet av Håkan Danielsson, Carl B Hamilton, Karl-Olof Hammarkvist och Anders Östryd.

Finanskommittén

Länsförsäkringar Livs Finanskommitté har till uppgift att analysera och följa upp kapitalförvaltningen samt till Finansutskottet och styrelsen föreslå åtgärder för förändringar. Finanskommittén består av verkställande direktör, ekonomidirektör, cheferna för affärsområde Företag respektive Privat samt chefaktuarien. Vid Finanskommitténs möten medverkar som föredragande, bland andra, chefen för Kapitalförvaltningen samt allokeringansvarig.

Kapitalförvaltning

Den koncerngemensamma enheten Kapitalförvaltning inom LFAB har i uppdrag att sköta Kapitalförvaltningen. I uppdraget ingår att ansvara för att utarbeta förslag till strategisk allokering, samt föreslå förvaltare för förvaltningen. Samt efter beslut i styrelsen ansvara för implementering och uppföljning av fattade beslut.

Kapitalförvaltningen definierar uppdragen till aktiva förvaltare med tydliga risknivåer och avkastningskrav. Aktiva förvaltare används främst på asiatiska och tillväxtmarknader.

Förvaltarnas uppgift är sedan att skapa bästa möjliga avkastning givet de ramar och riktlinjer de fått. Detta kan innebära att förvaltarna väljer att ha en sammansättning av aktier som avviker från de jämförelseindex som gäller för portföljen. En stor del av aktieportföljen är indexförvaltning vilket betyder att förvaltaren inte avviker från jämförelseindex.

De externa förvaltningsuppdragen utvärderas av Kapitalförvaltningen som regelbundet analyserar förvaltarna och förvaltningsresultaten.

Införandet av en ny förvaltningsmodell fullt ut har inneburit att Länsförsäkringar Liv nu arbetar med ett flertal externa förvaltare. Totalt samarbetar Länsförsäkringar med 14 externa förvaltare för de aktiva mandaten avseende aktie- och ränteförvaltningen. ■

Miljö

Ökad förväntan från kunderna

Allt fler engagerar sig frivilligt i frågor som rör utvecklingen av ett bättre samhälle. Det finns också en ökad förväntan bland kunderna om att företagen ska stå för något gott och ansvarsfullt. Frivillig certifiering inom miljöområdet ses av många som något självklart idag och fler certifieringsområden är på väg.

Gemensamt arbete

Länsförsäkringar har i flera år arbetat med att minska klimatpåverkan från den egna verksamheten. Tjänsteresorna har i allt större utsträckning styrts om till tåg. Användningen av miljöbilar som tjänstebilar har ökat stort under 2007. Allt fler möten sker i form av telefon-, video- eller webbmöten för att minska det totala resandet. För att minska klimatpåverkan från de fastigheter som Länsförsäkringar äger är en stor andel av den el som köps in miljömärkt, uppvärmningen sker med fjärrvärme och många energibesparande åtgärder har vidtagits.

Aktiviteter i vardagen

Under 2007 har miljöarbetet inom länsförsäkringsgruppen ökat. Den miljöpåverkan Länsförsäkringar har är främst av direkt karaktär och kommer framförallt från tjänsteresor och förbrukning av el, värme och papper.

I den utveckling som bedrivs inom Länsförsäkringar är en av målsättningarna att minska pappersflödet både inom bolaget och ut till kunderna. För att minska pappersförbrukningen arbetar Länsförsäkringar med digitala lösningar och effektiva utskrifts- och kopieringslösningar. Utvecklingen av internetkanalen ger stora möjligheter att minska pappersutskicken till kunderna.

Miljöpolicy i korthet

Länsförsäkringar ska

- i de beslut vi tar och i de handlingar vi utför ta miljöhänsyn så att vi genom ständiga förbättringar minskar vår miljöpåverkan och förebygger föroreningar inom vår verksamhet.
- uppfylla lagar och förordningar och samarbeta med myndigheter och organisationer så att vårt miljöarbete utformas i samklang med samhällets miljömål.
- öka vår miljökompetens och genom vårt engagemang i miljöfrågor påverka våra kunder och leverantörer.

Genom att

driva ett miljöinriktat utvecklings- och servicearbete åt länsförsäkringsbolagen och kunderna, på uppdrag av länsförsäkringsbolagen driva lönsam verksamhet med minimerad miljöpåverkan inom livförsäkring.

Så att vi

bidrar till en hållbar utveckling i samhället och att vi uppfattas som ett trovärdigt alternativ vad beträffar miljöarbete inom bank och försäkring.

Aktiviteter i livverksamheten

För att minska pappersförbrukningen genomförde Länsförsäkringar Liv ett antal miljöaktiviteter 2007, bland annat att utveckla system för digital ärendehantering, digitalisering i kundmötet, minskad pappershantering vid upphandling och ökad maskinell betalningshantering.

Målen för 2008 handlar om fortsatt arbete med digitalisering av processer för att därmed minska pappersförbrukningen samt även att minska koldioxidutsläppen från våra tjänsteresor. Målet är att digitalisera 12 processer och att minska koldioxid från tjänsteresor med 3 procent.

Revision

Under november 2007 skedde en extern miljörevision i Länsförsäkringar Liv. Revisionen bestod av en genomgång av miljöarbetet samt en rundvandring och utfrågning av ett antal medarbetare. ■

Medarbetare

Engagemang, delaktighet och friskvård

Kompetens och engagemang hos medarbetarna är en förutsättning för att livverksamheten ska nå de högt satta målen. I takt med den ökade konkurrensen ökar också kraven på att medarbetarna har rätt förutsättningar.

Engagerade medarbetare bidrar till såväl tillväxt som lönsamhet och effektivitet.

Gemensamt arbete

Attraktiv arbetsgivare

För att säkerställa Länsförsäkringars förutsättningar i konkurrens om affärskritisk kompetens har ett långsiktigt arbete påbörjats med att tydliggöra Länsförsäkringars attraktivitet som arbetsgivare. Den personliga närheten till kunden, en federativ bolagsform och stark drivkraft av utveckling av både produkter, medarbetare och ledare kännetecknar det unika och särskiljande företag och arbetsgivare som Länsförsäkringar är.

Att fortsätta utveckla individuella och flexibla lösningar vad gäller ersättningsformer och förmåner för medarbetarna är också en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare. De förmåner som erbjuds kommer att tydliggöras via det systemstöd som installeras under våren 2008. Genom

denna investering ökar medarbetarens flexibilitet vid val av förmåner.

Återigen branschbäst bland studenter

I Företagsbarometerns undersökning 2007 får Länsförsäkringar sin bästa placering hittills. För femte året i rad är Länsförsäkringar den mest attraktiva arbetsgivaren inom försäkringsbranschen. Ekonomistudenter ökar placeringen till 49 från året innan på 52, vilket innebär att Länsförsäkringar anses vara en av de 50 bästa arbetsgivarna. Länsförsäkringars mål är att senast år 2010 vara en av de tio mest attraktiva arbetsgivarna bland landets ekonomistudenter.

Mångfald utifrån ett medarbetarperspektiv

Genom att tillvarata de kompetenser som medarbetare med mångkulturell bakgrund har i form av språk och kunskaper om andra

kulturer skapar Länsförsäkringar konkurrenskraft och affärsnytta. Ambitionen är att sträva efter att personalen ska motsvara landets etniska sammansättning. I ambitionen att så långt som möjligt möta kunden på kundens villkor har det under året pågått ett försök att skapa en gemensam språkpool för kundkontakter med hjälp av den språkkompetens som finns bland medarbetarna.

Kundnytta, omtanke och resultat – gemensamma värderingar

Värderingarna är gemensamma ledstjärnor som beskriver hur medarbetarna ska vara för att Länsförsäkringar ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Värderingarna uttrycker ett antal önskade förhållningssätt i det dagliga arbetet. Målet är att kunna omvandla värderingarna till en konkret och levande verklighet i strategier, mål och handlingar.

- *Kundnytta* tar sin utgångspunkt i att allt som görs inom verksamheten syftar till att skapa nytta för kunderna. Den kund-ägda företagsformen innebär att den vinst som genereras går tillbaka till kunderna. Det är därför kundernas intressen som styr vår verksamhet.
- *Omtanke* handlar om att kompetens och kunnsande byggs av medarbetarna. För Länsförsäkringar är människor viktigast av allt. Det personliga bemötandet bottnar i mänskliga relationer. Att människor trivs och utvecklas är en helt avgörande förutsättning för bolagets framgång.
- *Resultatet* är det som verksamheten lever på. Utan affärer ingen lönsamhet. Och utan lönsamhet ingen utveckling. För att bidra till Länsförsäkringars framgångar måste alla medarbetare ha resultatet i fokus.

Ledarskap

Ledare är förebilder och representanter för Länsförsäkringar genom ett engagerat och synligt ledarskap. En förutsättning för detta är att ständigt utveckla sig själv och sitt ledarskap. Ledarskapet präglas av förmåga

och vilja att utveckla sina medarbetare genom omtanke, respekt, empati och öppenhet inför olikheter. Målet är ett ledarskap som skapar en sund balans mellan organisation och individ.

Ledarskapet ska kännetecknas av att i samverkan skapa förutsättningar för allas delaktighet i verksamheten och bidra till länsförsäkringsgruppens utveckling. Under 2006 med fortsättning under 2007 har ett ledarskapsprogram genomförts för hela koncernen med syfte att utveckla ett ledarskap som verkar utifrån helheten.

Medarbetarskap

I alla kontakter är medarbetarna representanter för Länsförsäkringar. Genom delaktighet och engagemang, tydliga rättigheter och skyldigheter, mål och uppföljning skapas utrymme för varje medarbetares utveckling och ansvarstagande. Med medarbetarskap menas att varje medarbetare tar sin del av ansvaret att utveckla och förnya sig själv vad gäller kompetens, hälsa, verksamhetsförbättringar och kostnadsmedvetenhet.

Aktiviteter i livverksamheten

Engagemang på topp

Genom Livtemperaturen mäter Länsförsäkringar Liv kontinuerligt hur engagerade medarbetarna är. I december 2007 gjordes den senaste mätningen av livtemperaturen. Målsättningen var att 80 procent skulle svara fem eller sex på samtliga frågor. Resultatet presenteras genom en sexgradig skala där sex visar på högsta engagemang. Resultatet var fortsatt högt då 82 procent av medarbetarna svarade i genomsnitt 5 eller 6 på frågorna.

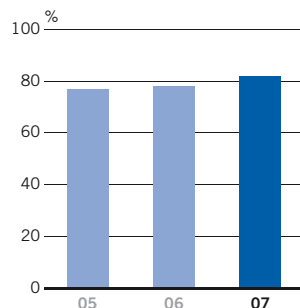
Undersökningen består totalt av tio frågor som berör allt från medarbetarnas möjlighet till påverkan, balansen i livet och synen på närmaste chefen.

Aktivt hälsoarbete

Att medarbetarna mår bra stärker bilden som en attraktiv arbetsgivare och är dessutom viktigt för lönsamheten. Hela länsförsäkringsgruppen har under många år arbetat strategiskt med hälsa på arbetsplatsen. Hälsoarbetet är integrerat i organisationen och affärsplaneringen genom konkreta mål och handlingsplaner och det bygger på ett hälsonätverk som fungerar som ett stöd för medarbetare och chefer.

Andelen engagerade medarbetare

Långtidsfriska	%
Q2 2006 – Q1 2007	67,5
Q3 2006 – Q2 2007	68,3
Q4 2006 – Q3 2007	69,8
Q1 2007 – Q4 2007	67,6

Med start 2007 började Länsförsäkringar att mäta frisknärvaro istället för sjukfrånvaro. Målet för Länsförsäkringar Liv var att 2007 ha 70 procent långtidsfriska medarbetare. Långtidsfrisk är den som under året har varit sjuk vid högst två tillfällen, totalt max fem dagar. År 2006 var andelen långtidsfriska 67 procent.

Mot bakgrund av detta startade Länsförsäkringar Liv i april aktiviteten Gå-jogga-spring, vilket var ett sätt att ge alla medarbetare möjlighet att röra på sig och därmed också skapa förutsättningar för att öka andelen långtidsfriska. Aktiviteten innebär att samtliga medarbetare kan gå, jogga eller springa varje fredag en timme på arbetstid. Aktiviteten är mycket framgångsrik och omtyckt bland medarbetarna och skapar även ökad kontaktyta inom organisationen.

För år 2007 blev utfallet 67,6 procent långtidsfriska.

Kompetens och prestation

Kompetensutveckling för medarbetarna säkerställs genom att kompetensinventering görs av respektive yrkesrolls kompetenser inklusive eventuella specialistkompetenser.

Medarbetare och chef kommer överens om kompetensnivån inom dessa områden för att tydliggöra eventuella kompetensgap.

I utvecklingssamtalet, som är ett årligt planerings- och målsamtal, kan sedan rätt utvecklingsinsatser planeras. Under samtalet formuleras också tydliga och individuella mål för medarbetaren med utgångspunkt från affärsplanens handlingsplaner. Ett individuellt målkontrakt upprättas och de förväntningar som ställs på medar-

tarna blir tydligare och motiverar till ökad prestation.

För att ytterligare säkerställa den fortsatta kompetensutvecklingen infördes affärsmannaskap som ett viktigt affärskritiskt kompetensområde för 2007.

Affärsmannaskap handlar bland annat om:

- Betrakta Länsförsäkringar med kundens ögon
- Hur värde skapas för kunden
- Hur värde skapas för Länsförsäkringar

Under året har det genomförts ett omfattande arbete med att definiera och förankra affärsmannaskapet inom livverksamheten. ■

Väsentliga händelser efter årets utgång och framtida utveckling

Sänkt återbäringsränta

Den 1 januari 2008 sänkte Länsförsäkringar Liv återbäringsräntan på traditionellt pensionssparande från 10 till 7 procent, och den 1 mars 2008 till 4 procent före skatt och avgifter. Trots sänkningarna har Länsförsäkringar Liv fortfarande den högsta återbäringsräntan som kunderna kan få på marknaden.

Länsförsäkringar Liv har en stark ekonomi och under 2007 marknadens bästa totalavkastning, men på grund av oron på de finansiella marknaderna valde Länsförsäkringar att anpassa återbäringsräntan. Målsättning är att bibehålla en jämn och hög ränta på spararnas pengar på lång sikt.

Den genomsnittliga årliga återbäringsräntan har sedan 1985, då livförsäkringsverksamheten startade, varit 9,4 procent.

Marknadsränta vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Finansinspektionen har föreslagit i en remiss till branschen att "högsta räntan" för övrig livförsäkring, det vill säga inte enbart tjänstepensioner, ska följa marknadsräntan för statsobligationer med en löptid som motsvarar de förväntade utbetalningarnas löptid. Ändringen har föreslagits träda i kraft den 1 april 2008. Förslaget skulle innebära en betydligt lägre försäkringsteknisk avsättning, i nuvarande ränteläge.

Beståndsoverlåtelser gällande förmånsbestämda försäkringar

Under hösten 2007 har Länsförsäkringar Liv ingått avtal om beståndsoverlåtelse med Livförsäkringsaktiebolaget Skandia ("Skandia Liv") gällande det förmånsbestämda tjänstepensionsbeståndet enligt kollektivavtalet PA-KFS. Försäkringsbeståndets kunder består till största delen av tre större kommunala bolagskoncerner inom energi- och miljöområdet. Överlåtelse skedde per den 1 januari 2008. Erforderliga tillstånd för verkställandet av överlåtelsen har erhållits från Finansinspektionen och Bolagsverket.

Länsförsäkringar Liv har även under hösten ingått avtal med SPP Livförsäkring AB gällande ett begränsat försäkringsbestånd av förmånsbestämda tjänstepensioner. Överlåtelседatum är den 1 januari 2008. Tillträdesdag beräknas bli någon gång under första halvåret 2008 efter det att erforderliga tillstånd från Finansinspektionen och Bolagsverket erhållits.

Ingen personal medföljer beståndsoverlåtelserna. Genom de två beståndsoverlåtelserna har Länsförsäkringar avyttrat hela sitt bestånd av förmånsbestämda tjänstepensioner.

Förvärv av fastighetsbolag januari 2008

I januari 2008 tillträdde tre bolag innehållande fastigheterna Stenhöga 1, Cirkusängen 6, Aprikosen 3 och Smultronet 2. Fastigheterna är belägna i Solna Strand och det underliggande fastighetsvärdet uppgår till 1,6 miljarder kronor. Säljare var Linco Fastighets AB-koncernen.

VD byte

Håkan Danielsson, verkställande direktör för Länsförsäkringar Liv har utsetts till ny verkställande direktör i Länsförsäkringar AB. Han tillträder sin tjänst i samband med årsstämman 2008, och efterträder då Tommy Persson som varit verkställande direktör i LFAB sedan 1996. Styrelsen i Länsförsäkringar Liv AB har utsett Jörgen Svensson till verkställande direktör i Länsförsäkringar Liv. Han tillträder befattningen den 25 maj 2008. Jörgen Svensson är idag VD för Länsförsäkringar Blekinge. ■

Femårsöversikt

	Beräkningar i enlighet med lagbegränsad IFRS		Beräkningar i enlighet med tidigare tillämpade redovisningsprinciper		
	2007	2006	2005	2004	2003
Resultatmått koncernen, Mkr					
Premieinkomst, för egen räkning	6 150	6 361	9 472	8 676	8 069
Kapitalavkastning netto	8 068	11 611	20 165	6 882	9 138
Försäkringsersättningar	-3 698	-4 074	-5 291	-4 359	-4 336
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	12 505	8 573	5 440	3 252	4 750
Årets resultat	11 361	7 646	4 584	2 348	3 808
Utbetald och tillgodoförd återbäring	-1 592	-1 490	-1 761	-2 081	-2 255
Mått på ekonomisk ställning, Mkr					
Placeringstillgångar värderade till verkligt värde, koncernen	114 600	107 140	100 817	89 679	85 175
Försäkringstekniska avsättningar, netto i koncernen	79 924	85 078	86 323	78 007	75 263
Kollektivt konsolideringskapital i moderbolaget	13 080	12 637	11 855	2 721	-7 766
Konsolideringskapital i moderbolaget	40 753	29 520	21 484	17 769	16 250
Varav övervärden i koncern- och intresseföretag	2 592	837	951	216	327
Erforderlig solvensmarginal, moderbolaget	3 534	3 757	3 787	3 450	3 330
Solvenskvote, moderbolaget	10,80	7,63	5,42	5,09	4,78
Kapitalbas, moderbolaget	38 161	28 683	20 533	17 553	15 923
Varav omräkningsjustering av kapitalbasen vid övergång till internationella redovisningsstandarder	-	-70	-	-	-
Varav oredovisade pensionsförpliktelser	-0,2	-0,2	-	-	-
Gruppbaserad solvensmarginal	3 955	4 140	4 110	3 691	3 529
Gruppbaserad kapitalbas	34 138	24 471	16 390	13 666	13 263
Nyckeltal för moderbolaget, procent					
Förvaltningskostnadsprocent	0,7%	0,9%	1,0%	1,0%	1,1%
Direktavkastningsprocent	4,2%	4,3%	4,8%	3,4%	3,5%
Totalavkastningsprocent: tillgångar i traditionell förvaltning	7,3%	7,2%	14,3%	6,7%	8,2%
Totalavkastning enligt Försäkringsförbundets definition: tillgångar i traditionell förvaltning	6,7%	8,0%	14,7%	6,2%	8,4%
Avkastning på tillgångar i Nya Världen-förvaltning	4,2%	11,1%	17,1%	9,6%	12,5%
Kollektiv konsolideringsnivå	114%	114%	114%	103%	92%
Solvensgrad	152%	136%	126%	123%	122%
Återbäringsräntan före skatt och kostnader	9,2%	7,2%	4,5%	-5,4%	0,6%
Återbäringsräntan efter skatt i genomsnitt:					
Kapitalförsäkringar (skattesats 27%)	8,2%	6,3%	3,3%	-6,6%	-1,5%
Pensionsförsäkringar (skattesats 15%)	8,6%	6,7%	3,9%	-6,1%	-0,9%

Informationen i femårsöversikten avseende åren 2006 och 2007 är anpassad till redovisning enligt de beskrivna redovisningsprinciperna i not 1. Informationen avseende åren 2003, 2004 och 2005 är inte omräknade, utan redovisas enligt de svenska regler som gällde för redovisningen dessa år. För att informationen skall uppfylla de nya kraven skulle justeringar behöva göras i placeringstillgångarnas värde samt i premieinkomsten och försäkringsersättningarna för fondanknuten livförsäkring.

Kollektivt konsolideringskapital

Marknadsvärdet på de totala tillgångarna minskat med bolagets totala åtagande gentemot försäkringstagarna, försäkringstekniska avsättningar samt preliminärt fördelad återbäring.

Kollektiv konsolideringsnivå

Kvoten mellan de totala tillgångarna och bolagets totala åtagande gentemot försäkringstagarna.

Konsolideringskapital

Eget kapital samt övervärden på tillgångar.

Gruppbaserad solvensmarginal

Solvensmarginal beräknad i enlighet med Finsansinspektionens föreskrifter om gruppbaserad solvensmarginal. Beräkning har skett enligt den sk huvudmetoden och omfattar i praktiken Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB.

Gruppbaserad kapitalbas

Solvensmarginal beräknad i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om gruppbaserad kapitalbas. Beräkning har skett enligt den sk huvudmetoden och omfattar i praktiken Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnaderna enligt resultaträkningen samt skaderegleringskostnader enligt not 8 i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Direktavkastningsprocent

Räntetäkter, räntekostnader, utdelningar och fastighetsnetto totalt i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Totalavkastningsprocent

Direktavkastningsposterna inklusive övriga poster och förvaltningskostnader med tillägg av realiserat resultat och värdeförändringar i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital i traditionell förvaltning.

Totalavkastning enligt Försäkringsförbundets definition

Totalavkastning på tillgångar i traditionell förvaltning framtagna i enlighet med Försäkringsförbundets rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning. Övriga tillgångar och förvaltningskostnader ingår inte i beräkningen av totalavkastningen.

Kapitalbas

Summa eget kapital enligt balansräkningen.

Erforderlig solvensmarginal

Denna marginal är beräknad efter EU:s riktlinjer och utgörs i huvudsak av 4 procent av de försäkringstekniska avsättningarna jämte 3 promille av de positiva risksummorna.

Solvenskvote

Kapitalbas i förhållande till erforderlig solvensmarginal.

Solvensgrad

Tillgångarnas marknadsvärde i förhållande till garanterade åtaganden till försäkringstagarna.

Förslag till disposition av årets resultat

Förslag till dispositioner enligt nedan samt fastställande av resultaträkningen och balansräkningen i koncernen och moderbolaget avses att läggas fram vid ordinarie bolagsstämma i maj 2008.

Koncernen

Koncernens totala egna kapital uppgick vid årsskiftet till 36 640 Mkr. Någon avsättning till bundna reserver i dotterbolagen föreslås ej.

Moderbolaget

Den för år 2007 redovisade vinsten uppgår till 11 002 Mkr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat disponeras enligt följande:

Årets resultat	11 002
Summa	11 002

Av ovanstående netto föreslås uttag ur (–) respektive avsättning till (+) konsolideringsfonden med följande fördelning, Mkr.

2007	
Förmånsbestämd tjänstepensionsförsäkring	–87
Avgiftsbestämd tjänstepensionsförsäkring	8 195
Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring	241
Individuell traditionell livförsäkring	2 555
Ouppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring	90
Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring	0
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	8
SUMMA	11 002

Resultaträkning

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2007	2006	2007	2006
Premieinkomst					
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	3	6 547	6 496	6 175	6 163
Premier för avgiven återförsäkring		-397	-135	-395	-131
Summa premieinkomst efter avgiven återförsäkring		6 150	6 361	5 780	6 032
Kapitalavkastning, intäkter	4	13 910	12 595	13 178	11 892
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	316	-	433	-
Värdeökning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken					
Fondförsäkringstillgångar		910	3 051	-	-
Övriga tekniska intäkter	7	623	263	272	-
Försäkringsärsättningar					
Utbetalda försäkringsärsättningar före avgiven återförsäkring	8	-4 067	-4 053	-4 036	-4 019
Återförsäkrarens andel		105	59	103	56
Summa utbetalda försäkringsärsättningar efter avgiven återförsäkring		-3 962	-3 994	-3 933	-3 963
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring		160	-32	158	-45
Återförsäkrarens andel		104	-48	106	-46
Summa förändring i avsättning för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring		264	-80	264	-91
Summa försäkringsärsättningar efter avgiven återförsäkring		-3 698	-4 074	-3 669	-4 054
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar efter avgiven återförsäkring:					
Livförsäkringsavsättning		4 159	-590	4 159	-590
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk:					
Villkorad återbäring		-24	-5	-24	-5
Fondförsäkringsåtagande		-1 301	-3 434	-	-
Driftskostnader	9, 34, 35	-1 441	-1 532	-870	-979
Kapitalavkastning, kostnader	10	-3 421	-2 306	-3 314	-2 188
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	6	-3 647	-1 729	-4 121	-1 727
Värdeminskning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken					
Villkorad återbäring		-1	-	-1	-
Övriga tekniska kostnader		-29	-26	-	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		12 505	8 573	11 823	8 380

ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		12 505	8 573	11 823	8 380
Övriga icke-tekniska kostnader		-195	-194	-	-
Resultat före skatt		12 310	8 379	11 823	8 380
Periodiseringsfond		-	-	-124	-
Skatt	11	-949	-733	-697	-568
ÅRETS RESULTAT		11 361	7 646	11 002	7 812

Se nästa sida för kommentarer till resultaträkningen. ▶

Övergång till nya redovisningsprinciper

Från och med 2007 följer Länsförsäkringar Liv nya redovisningsprinciper, lagbegränsad IFRS. De största skillnaderna som uppstår mellan tidigare tillämpade principer och den nya redovisningen enligt lagbegränsad IFRS är klassificering av försäkringsavtal samt kategorisering av finansiella tillgångar och skulder. För att ge en mer relevant finansiell information har Länsförsäkringar valt att särredovisa den finansiella komponenten för samtliga fondförsäkringsavtal. Denna metod kallas unbundling.

Övergången till lagbegränsad IFRS har haft mindre effekter på resultat och eget kapital. Däremot har volymerna i resultaträkningen påverkats genom att den finansiella komponenten för samtliga fondförsäkringsavtal har särredovisats. För en detaljerad beskrivning av de nya redovisningsprinciperna se not 1 redovisnings- och värderingsprinciper och för mer information om omräkning av jämförelsetal se not 38 omräkning av jämförelseår på grund av nya redovisningsprinciper enligt lagbegränsad IFRS.

Årets resultat

Årets resultat i Länsförsäkringar Liv uppgick till 11 361 (7 646) miljoner kronor. Resultatförbättringen beror främst på en minskning av försäkringstekniska avsättningar till följd av det höga ränteläget.

Premieinkomst och återförsäkring

Premieinkomsten netto uppgick till 6 150 miljoner kronor i Länsförsäkringar Liv vilket var något lägre jämfört med föregående år. Anledningen till minskningen är att avgiven återförsäkring, till följd av ett nytt återförsäkringsavtal med Länsbolagen, varit högre under 2007 än under 2006.

Premieinkomsten brutto ökade något från 6 496 till 6 547 miljoner kronor. I januari överläts ett bestånd med grupp- och olycksfallsförsäkringar till Länsförsäkringar Gruppliv AB och Länsförsäkringar Sak AB. I premieinkomsten för 2006 ingick det överlåtna beståndet med 389 Mkr.

Kapitalavkastning

Till följd av oron på de finansiella marknaderna var kapitalavkastningen netto i Länsförsäkringar Liv lägre än föregående år och uppgick till 8 067 (11 611) miljoner kronor. Minskningen förklaras av att värdeökningen på tillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken var 70 procent lägre än föregående år och uppgick till 910 (3 051) miljoner kronor. Länsförsäkringars fondutbud har haft ett bra år trots att de finansiella marknaderna under 2007 präglades av finansiell osäkerhet. Mer än tre fjärdedelar av fonderna gav positiv avkastning.

Kapitalavkastningen netto i Länsförsäkringar Liv AB uppgick till 6 175 (7 977) miljoner kronor. Totalavkastningen på placeringstillgångar i traditionell förvaltning är 6,7 (8,3) procent för 2007 vilket är bäst i branschen. Den konkurrenskraftiga avkastningen är en följd av att Länsförsäkringar Liv under 2007 infört en ny förvaltningsmodell som i korthet går ut på att implementeringen av olika risker genomförs på ett så effektivt, flexibelt och billigt sätt som möjligt. Avkastningen på tillgångar i Nya Världen-förvaltning uppgick till 4,2 (11,1).

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar samt förändring av oreglerade skador uppgick i Länsförsäkringar Liv till 3 698 (4 074) Mkr. Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring uppgick till 160 (–32). Minskningen i reserven för oreglerade skador beror på avvecklingsvinster i sjukreserverna och det höga ränteläget. Under året betalades totalt 5 628 (5 509) till de försäkrade i Länsförsäkringar Liv AB, varav 4 036 (4 019) utgörs av garanterade belopp och skadeersättningar och 1 592 (1 490) utgörs av återbäring. Utbetalning av återbäring redovisas över konsolideringsfonden i eget kapital.

Resultatanalys 2007

Moderbolaget, Mkr	Totalt
Premieinkomst	
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	6 175
Premier för avgiven återförsäkring	–395
Summa premieinkomst efter avgiven återförsäkring	5 780
Kapitalavkastning, intäkter	13 178
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	433
Övriga tekniska intäkter	272
Försäkringsersättningar	
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	–4 036
Återförsäkrares andel	103
Summa utbetalda försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	–3 933
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	158
Återförsäkrares andel	106
Summa förändring i Avsättning för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring	264
Summa försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	–3 669
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	
Livförsäkringsavsättning	4159
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	
Villkorad återbäring	–24
Driftskostnader	–870
Kapitalavkastning, kostnader	–3 314
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	–4 121
Värdeminskning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	
Villkorad återbäring	–1
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	11 823
Periodiseringsfond	–124
Skatt	–697
ÅRETS RESULTAT	11 002
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	
Livförsäkringsavsättningar	77 367
Avsättning för oreglerade skador	3 273
Summa	80 640
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär försäkringsrisken	
Villkorad återbäring	29
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	
Avsättning för oreglerade skador	–787
Konsolideringsfond	27 062

Direktförsäkring i Sverige							Mottagen återförsäkring
Tjänstepension			Övrig livförsäkring				
Förmåns- bestämd försäkring	Avgifts- bestämd försäkring	Sjukförsäkring & premie- befrielse	Individuell traditionell livförsäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring	Gruppliv och Tjänstegruppliv	Uppsägbar Gruppolycksfall	
34	2 786	572	2 451	181	2	31	118
-	-51	-227	-44	-73	-	-	-
34	2 735	345	2 407	108	2	31	118
43	5 647	233	7 028	203	3	17	4
1	184	8	232	7	0	1	0
1	130	0	132	0	-	1	8
-6	-1 159	-232	-2 389	-219	-3	-14	-14
-	29	29	22	23	-	-	-
-6	-1 130	-203	-2 367	-196	-3	-14	-14
-	0	101	0	137	-	-6	-74
-	0	57	0	49	-	-	-
-	0	158	0	186	-	-6	-74
-6	-1 130	-45	-2 367	-10	-3	-20	-88
-129	4 431	2	-147	2	0	0	0
-	-	-	-24	-	-	-	-
-6	-414	1	-424	1	-	-3	-25
-11	-1 420	-59	-1 767	-51	-1	-4	-1
-13	-1 766	-73	-2198	-64	-1	-5	-1
-	-	-	-1	-	-	-	-
-86	8 397	412	2 871	196	0	18	15
-	-3	-61	-3	-53	-	-4	-
-1	-203	-114	-315	-54	0	-5	-5
-87	8 191	237	2 553	89	0	9	10
637	30 076	14	46 629	10	1	-	-
-	9	1 469	69	1 604	-	48	74
637	30 085	1 483	46 698	1 614	1	48	74
-	-	-	29	-	-	-	-
-	-	-411	-13	-363	-	-	-
-158	10 987	326	15 700	91	25	95	-4

Balansräkning

TILLGÅNGAR, Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Immateriella tillgångar					
Goodwill	12	1 358	1 553	–	–
Andra immateriella tillgångar	13	99	90	–	–
Summa immateriella tillgångar		1 457	1 643	–	–
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	14	3 719	3 718	1 363	1 386
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	15	–	–	5 622	5 594
Räntebärande värdepapper emitterade av koncernföretag och lån till koncernföretag	17	–	442	1 943	2 336
Aktier och andelar i intresseföretag	16	2 363	1 892	1 599	1 601
Räntebärande värdepapper emitterade av intresseföretag och lån till intresseföretag		–	–	–	–
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	18	51 402	49 340	51 075	48 975
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	55 256	48 026	55 131	48 002
Lån med säkerhet i fast egendom		15	35	15	35
Övriga lån		10	12	10	12
Derivat	20	1 761	3 676	1 761	3 676
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		74	0	74	0
Summa placeringstillgångar		114 600	107 140	118 593	111 617
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken					
Tillgångar för villkorad återbäring	22	29	4	29	4
Fondförsäkringstillgångar	23	40 871	36 880	–	–
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar					
Avsättning för oreglerade skador		796	683	787	672
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring	24	2	18	2	18
Fordringar avseende återförsäkring		–	1	–	1
Övriga fordringar	25	259	389	282	247
Summa fordringar		261	408	284	266
Andra tillgångar					
Kassa och bank		2 025	3 904	1 812	3 486
Summa andra tillgångar		2 025	3 904	1 812	3 486
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		679	599	676	598
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	1 668	1 723	830	906
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		407	315	382	315
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 754	2 638	1 888	1 819
SUMMA TILLGÅNGAR		162 793	153 300	123 393	117 864

KOMMENTARER TILL BALANSRÄKNINGEN

Placeringstillgångar

Placeringstillgångarna i Länsförsäkringar Liv ökade från 107 140 till 114 600 Mkr. Det är framförallt obligationer och andra räntebärande värdepapper som ökat jämfört med föregående år och vid årets utgång uppgick dessa till 55 256 (48 026) Mkr.

Eget kapital

Ingående eget kapital 2006-01-01 i Länsförsäkringar Liv har påverkats med 43 Mkr på grund av övergången till nya redovisningsprinciper, lagbegränsad IFRS. I Länsförsäkringar Liv AB har ingående eget kapital påverkats med –43 Mkr. Det är framförallt övergången från betalkurs till köpkurs på noterade värdepapper samt ändrad avskrivningstid på förutbetalda anskaffningskostnader hänförliga till finansiella instrument som har påverkat eget kapital.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningarna uppgick per 31 december 2007 till 77 367 (81 570) Mkr. Minskningen är en följd av det höga ränteläget.

Värdeförändring på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risken

Tillgångar i Länsförsäkringar Fondliv AB som är placerade i värdepappersfonder för försäkringstagarnas räkning och förvaltas enligt försäkringstagarnas placeringsval ökade med 11 procent och uppgick till 40 876 (36 880) Mkr.

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Eget kapital					
Aktiekapital	27	8	8	8	8
Konsolideringsfond		24 507	18 933	27 062	20 863
Andra fonder					
Kapitalandelsfond		764	290	–	–
Årets resultat		11 361	7 646	11 002	7 812
Summa eget kapital		36 640	26 877	38 072	28 683
Obeskattade reserver		–	–	124	–
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring					
Livförsäkringsavsättning	28	77 367	81 570	77 367	81 570
Avsättning för oreglerade skador	29	3 353	4 191	3 273	4 113
Summa försäkringstekniska avsättningar		80 720	85 761	80 640	85 683
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken före avgiven återförsäkring					
Villkorad återbäring		29	5	29	5
Fondförsäkringsåtaganden	30	40 876	36 880	–	–
Avsättningar för andra risker och kostnader					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		31	32	31	32
Avsättningar för skatter		215	27	133	2
Övriga avsättningar		15	14	15	14
Summa avsättningar för andra risker och kostnader		261	74	179	48
Depåer från återförsäkrare		860	713	850	702
Skulder					
Skulder avseende återförsäkring		0	1	–	–
Skulder till kreditinstitut		13	13	13	13
Derivat	20	1 682	1 746	1 682	1 746
Övriga skulder	31	1 148	779	1 267	570
Summa skulder		2 843	2 539	2 962	2 329
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		564	451	537	414
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		162 793	153 300	123 393	117 864
POSTER INOM LINJEN					
För egna skulder ställda säkerheter	37	129 393	125 243	88 280	88 169
Övriga ställda panter	37	143	384	143	384
Ansvarsförbindelser	37	70	66	70	66

Återvinning och reglering av tillgångar och skulder

Länsförsäkringar Livs placeringstillgångar omsätts enligt löpande investeringsbeslut och enligt beslutad normalportfölj. Avskrivningstider på tillgångarna framgår av not 1 Redovisningsprinciper. Räntebindningstider för fast förräntade tillgångar och skulder samt durationen i de försäkringstekniska avsättningarna framgår av not 2 Riskanalys.

Redogörelse för förändringar i eget kapital

	Koncernen					Moderbolaget			
	Aktie- kapital	Konsolide- ringsfond	Kapital- andelsfond	Årets resultat	Summa	Aktie- kapital	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Summa
Allt eget kapital klassificeras som bundet									
Eget kapital den 31 december 2005	8	20 361	286	–	20 655	8	22 396	–	22 404
Effekt av byte av redovisningsprincip	–	43	–	–	43	–	–43	–	–43
Ingående eget kapital den 1 januari 2006 justerat i enlighet med ny redovisningsprincip	8	20 404	286	–	20 698	8	22 353	–	22 361
Valutakursdifferenser	–	45	–	–	45	–	–	–	–
Årets resultat 2006	–	–	–	7 646	7 646	–	–	7 812	7 812
Utbetald återbäring 2006	–	–1 490	–	–	–1 490	–	–1 490	–	–1 490
Övriga förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital	–	–22	–	–	–22	–	–	–	–
Avsättning till Kapitalandelsfond	–	–4	4	–	–	–	–	–	–
Eget kapital den 31 december 2006 enligt fastställd balansräkning	8	18 933	290	7 646	26 877	8	20 863	7 812	28 683
Omföring årets resultat	–	7 646	–	–7 646	–	–	7 812	–7 812	–
Årets resultat 2007	–	–	–	11 361	11 361	–	–	11 002	11 002
Utbetald återbäring 2007	–	–1 592	–	–	–1 592	–	–1 592	–	–1 592
Lämnade koncernbidrag	–	–	–	–	–	–	–20	–	–20
Övriga förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital	–	–6	–	–	–6	–	–6	–	–6
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	–	–	–	–	–	–	5	–	5
Avsättning till Kapitalandelsfond	–	–474	474	–	–	–	–	–	–
Eget kapital den 31 december 2007	8	24 507	764	11 361	36 640	8	27 062	11 002	38 072

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Årets resultat		11 361	7 646	11 002	7 812
Utbetald återbäring		-1 592	-1 490	-1 592	-1 490
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	32	-2 123	592	-4 932	-2 469
Summa	32	7 646	6 748	4 478	3 853
Förändring av övriga rörelsefordringar och skulder					
Placeringstillgångar		-7 832	-6 560	-7 275	-6 122
Övriga tillgångar		-2 100	1 086	434	3 916
Skulder		28	-679	293	-706
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2 258	595	-2 070	941
Investeringsverksamheten					
Förvärv / avyttring av dotterbolag	33	-	-582	-	-582
Aktieägartillskott		-	-	-	-
Förvärv / avyttring av intressebolag		-	-99	2	-99
Utlåning till koncern- och intressebolag		442	1 089	394	572
Investering i immateriella tillgångar		-63	-16	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		379	392	396	-109
Periodens kassaflöde		-1 879	987	-1 674	832
Likvida medel vid periodens början		3 904	2 917	3 486	2 654
Likvida medel vid periodens slut		2 025	3 904	1 812	3 486
Förändring i likvida medel		-1 879	987	-1 674	832

Med likvida medel avses tillgodohavanden på bankräkningar samt plusgiro, beloppet redovisas i balansräkningen under kassa och bank.

Noter till de finansiella rapporterna

	Sid		Sid
Not 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	Not 21	Finansiella instrument
Not 2	Risikanalys	Not 22	Värdeförändring på tillgångar för villkorad återbäring
Not 3	Premieinkomst	Not 23	Fondförsäkringstillgångar
Not 4	Kapitalavkastning, intäkter	Not 24	Fordringar avseende direktförsäkring
Not 5	Orealiserade vinster	Not 25	Övriga fordringar
Not 6	Orealiserade förluster	Not 26	Förutbetalda anskaffningskostnader
Not 7	Övriga tekniska intäkter	Not 27	Aktiekapital
Not 8	Utbetalda försäkringsersättningar	Not 28	Livförsäkringsavsättning
Not 9	Driftskostnader	Not 29	Avsättning för oreglerade skador
Not 10	Kapitalavkastning, kostnader	Not 30	Fondförsäkringsåtagande
Not 11	Skatt	Not 31	Övriga skulder
Not 12	Goodwill	Not 32	Tilläggsupplysningar om kassaflöden
Not 13	Övriga immateriella tillgångar	Not 33	Flöden via dotterföretag
Not 14	Byggnader och mark	Not 34	Revisionskostnader
Not 15	Moderbolagets aktier och andelar i koncernföretag	Not 35	Anställda och personalkostnader
Not 16	Aktier och andelar i intresseföretag	Not 36	Pensioner
Not 17	Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till koncern- och intresseföretag	Not 37	Poster inom linjen
Not 18	Aktier och andelar	Not 38	Upplysningar om transaktioner med närstående m.m.
Not 19	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 39	Omräkning av jämförelseår på grund av nya redo- visningsprinciper enligt s k Lagbegränsad IFRS
Not 20	Derivatinstrument		61

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Från och med 1 januari 2007 följer Länsförsäkringar Liv nya redovisningsprinciper, lagbegränsad IFRS. Dessa redovisningsprinciper ansluter i högsta möjliga mån till IFRS men gör det inom ramen för svensk lag. Med lagbegränsad IFRS ställer Finansinspektionen högre krav även på onoterade finansiella bolag.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2006:17) med tillägg (FFFS2007:14). Dessa nya föreskrifter från Finansinspektionen hänvisar med vissa undantag och begränsningar till, av EU godkända International Financial Reporting Standards (IFRS) och RR 32 Redovisning för juridiska personer.

Bolaget har, utöver livförsäkringsrörelsen, en rörelse som utgör skadeförsäkringsrörelse i form av gruppolycksfallsförsäkring. Då denna endast uppgår till mindre än 1 procent av den totala rörelsen och därför är oväsentlig, har bolagets hela rörelse redovisats som livförsäkringsrörelse. Den del som utgör skadeförsäkringsrörelse redovisas i resultatanalysen under benämningen uppsägbar gruppolycksfallsförsäkring. Någon uppdelning av denna gren på tjänstepension har följaktligen ej gjorts.

Med undantag för år 2003–2005 i femårsöversikten är jämförelsetalen omräknade enligt de beskrivna redovisningsprinciperna.

De största skillnaderna som uppstår mellan tidigare tillämpade principer och den nya redovisningen enligt lagbegränsad IFRS är klassificering av försäkringsavtal samt kategorisering av finansiella placeringstillgångar.

För att ge en mer relevant finansiell information har Länsförsäkringar valt att särredovisa den finansiella komponenten och försäkringskomponenten för samtliga fondförsäkringsavtal. Denna metod kallas unbundling.

Företagsledningens uppskattningar och bedömningar

För upprättandet av redovisning i enlighet med lagbegränsad IFRS krävs att företagsledningen gör uppskattningar och bedömningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. De områden där företagsledningen gjort bedömningar och uppskattningar är framförallt relaterade till: försäkringstekniska avsättningar, avsättningar för oreglerade skador, alternativa investeringar och förvaltningsfastigheter. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. En beskrivning av använda antaganden och värderingsmetoder finns i redovisningsprinciperna för respektive tillgång och skuld.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen, Liv, omfattar Länsförsäkringar Liv AB, dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv AB och några fastighetsförvaltande dotterbolag. Länsförsäkringar Liv AB äger koncession för liv- och sjukförsäkringsrörelse samt skadeförsäkringsrörelse i form av direkt sjuk- och olycksfallsförsäkring. Länsförsäkringar Liv AB är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB (publ), organisationsnummer 556549-7020. Länsförsäkringar Liv konsolideras inte i koncernen Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Liv drivs enligt ömsesidiga principer, det innebär att resultatet stannar hos kunderna och delas inte ut till ägaren.

Koncernen omfattar moderbolaget Länsförsäkringar Liv AB och de bolag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier/andelar. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden i enlighet med IFRS 3. Utländska dotterföretags balansräkningar har omräknats till balansdagens valutakurs. Resultaträkningarna har omräknats till årets genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppstår har förts direkt till eget kapital.

Som intresseföretag redovisas de företag där ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse samt där moderbolaget utövar ett inflytande över styrningen. Joint ventures är redovisningsmässigt de företag som koncernen har ett gemensamt bestämmande inflytande över den finansiella och driftsmässiga styrningen genom samarbetsavtal med en annan part. I koncernens resultaträkning redovisas andelen i intresseföretagens och joint ventures resultat efter skatt. Intresseföretag och joint ventures redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden.

Aktieägartillskott och koncernbidrag

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren.

Koncernbidrag redovisas efter ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för deras eventuella skatteeffekt.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Goodwill

Goodwill beräknas som den del av anskaffningskostnaden för rörelseförvärv som överstiger den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder. Goodwill redovisas som en tillgång. I enlighet med lagbegränsad IFRS görs årlig avskrivning. I koncernbalansräkningen redovisas goodwill avseende förvärvet av Länsförsäkringar Fondliv AB den 31 december 1999. Tilläggsköpeskilling som erlagts sedan förvärvet har ökat goodwill. Avskrivning sker över bedömd ekonomisk livslängd som uppgår till 15 år. Den ekonomiska livslängden motiveras av att livförsäkringsverksamhet är mycket långsiktig.

Utveckling

I koncernredovisningen har interna utgifter för systemutveckling aktiverats. Beroende på respektive systems karaktär bedöms nyttjandeperioden och avskrivningar sker på tre eller fem år från färdigställandet. Värdet på tillgångarna provas årligen med avseende på nedskrivningsbehov.

UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har omräknats efter balansdagens valutakurser, med undantag för aktier i utländska dotter- och intresseföretag, vilka omräknas till kursen vid investeringstillfället. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valuta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på transaktionsdagen.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar och skulder ska vid värdering enligt IAS 39 indelas i följande kategorier:

1. Tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde, med värdeförändringen i resultaträkningen. Kategorin delas in i två undergrupper:
 - a) finansiella tillgångar och skulder som företaget initialt har valt att placera i denna kategori.
 - b) finansiella tillgångar och skulder som klassificeras som att de innehas för handel. I kategori a ingår aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper och fondförsäkringstillgångar. I kategori b ingår derivat både bland tillgångar och skulder.
2. Investeringar som hålles till förfall, värderas till upplupet anskaffningsvärde.
3. Lånefordringar och kundfordringar, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Till denna kategori klassificeras övriga fordringar, lån, kassa och bank, upplupna ränte- och hyresintäkter. Det vill säga tillgångar som går att fastställa till belopp och som är onoterade.
4. Tillgångar som kan säljas, värderas till verkligt värde.
5. Skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde. Räntebärande och ej räntebärande finansiella skulder som inte är derivat ingår i denna kategori.

Placeringstillgångar

Köp och försäljning av placeringstillgångar redovisas i balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergår mellan parterna. Ej likvidreglerade affärer per balansdagen redovisas som fordran på respektive skuld till motparten under övriga fordringar och skulder.

Realiserade vinster och förluster utgörs av skillnaden mellan anskaffningskostnad och försäljningspris. Orealiserade vinster är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid försäljning återläggs tidigare orealiserade värdeförändringar.

Byggnader och mark

Koncernens byggnader och mark har klassificerats som förvaltningsfastigheter. Det är fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster och/eller värdestegring. Fastigheterna värderas individuellt till verkligt värde. Värdering av fastighetsbeståndet har gjorts av extern värderingsman. Vid värdering används en kassaflödesanalys som grund. Då värdering sker till verkligt värde, görs ingen avskrivning på fastigheter.

Klassificering av finansiella tillgångar:

Aktier och andelar

Aktier värderas till verkligt värde. Vid värderingen av finansiella placeringstillgångar används aktuell köpkurs och transaktionskostnader kostnadsföres direkt vid anskaffningstidpunkten.

Aktier och andelar i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

Där intresseföretag är handelsbolag har resultatandelen tillförts moderbolagets resultat samt i övrigt har redovisning skett efter anskaffningsvärdeметoden i moderbolagets redovisning.

Det verkliga värdet i dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv AB utgörs av ett så kallat inbäddat värde. Detta inbäddade värde beräknas utifrån ett nuvärde för framtida vinster med en kalkylräntefot om 7,0 (6,9) procent från vilket schablonmässig skatt om 28 procent avdrages. Till det beräknade värdet adderas eget kapital och subtraheras förutbetalda anskaffningskostnader.

Alternativa investeringar består av andelar i fonder som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag (så kallade private equity) och hedgefonder. Värderingsunderlag erhålls från respektive fond och värdering av dessa tillgångar följer riktlinjer från European Private Equity and Venture Capital Association.

Räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senaste noterade kurs. Där sådan saknas görs en nuvärdesberäkning med hänsyn till jämförbara värdepappers marknadsräntor på balansdagen. Realisationsresultatet för obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärde och upplupet anskaffningsvärde. Vid upplupet anskaffningsvärde periodiseras skillnaden mellan anskaffningsvärde och lösenpris över resultaträkningen under resterande löptid. Förändringen av upplupet anskaffningsvärde redovisas netto under ränteutgifter. Orealiserade förändringar är skillnaden mellan verkligt värde och upplupet anskaffningsvärde.

Derivat

Samtliga derivat är värderade till verkligt värde över resultaträkningen och upptagna i balansräkningen.

Lån

Lån som utgör placeringstillgångar värderas till verkligt värde.

FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringskontrakt aktiveras som "Förutbetalda anskaffningskostnader" i balansräkningen. Med anskaffningskostnader avses driftskostnader som till exempel provisioner och kostnader för försäljning som direkt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal.

Periodisering sker enligt samma mönster som redovisning av intäkter, d v s i takt med tillhandahållande av tjänsten.

FINANSIELLA SKULDER

Leasing

Länsförsäkringar Liv AB hyr inventarier av sitt moderbolag Länsförsäkringar AB. Avtalen avseende inventarierna klassas som finansiell leasing. Någon närmare redovisning av leasing görs inte eftersom beloppen i sammanhanget är små.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av livförsäkringsavsättning samt avsättning för oreglerade skador. Livförsäkringsavsättning motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för det förväntade kapitalvärdet av framtida avtalade premiebetalningar. Livförsäkringsavsättningen är beräknad enligt vedertagna aktuariella principer baserade på antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och omkostnader.

Vid beräkningen av livförsäkringsavsättningarna har använts ett bruttoränteaantagande i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2006:19 angående högsta tillåtna ränta för beräkning av livförsäkringsavsättningar. Därvid har räntan fastställts till 3,74 procent för tjänstepensionsförsäkring och för annan försäkring än tjänstepensionsförsäkring:

3,25 procent för avtal tecknade före den 1 maj 2003

3,0 procent för avtal tecknade under perioden den 1 maj 2003 – 28 februari 2005

2,75 procent för nytecknade avtal från och med den 1 mars 2005

För försäkringar som kan återköpas har livförsäkringsavsättningen dock beräknats som det största av återköpsvärdet och värdet beräknat enligt FFFS 2006:19. För antaganden om dödlighet har genomgående 1990 års dödlighetstabeller (M90) tillämpats.

Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär risk

Posten består av finansiella skulder där skulden har en direkt koppling till värdet på en finansiell tillgång som koncernen inte har någon risk i värdeförändringen på tillgångens verkliga värde. Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken motsvarar inlösenvärdet av de fondandelar som innehas för försäkringstagarnas räkning.

2006 lanserades en ny produkt "Försäkrad Pension" med moderbolaget Länsförsäkringar Liv som försäkringsgivare. Denna produkt är så sammansatt att delar av den redovisas som villkorad återbäring i resultaträkningen och balansräkningen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador omfattar tre olika balansposter. Dessa är avsättning för sjukräntor, fastställda skador samt icke fastställda skador. Avsättningen för sjukräntor motsvarar kapitalvärdet av bolagets förpliktelser i enlighet med försäkringsavtalet. Avsättningen för fastställda skador är en avsättning för skador som är anmälda och godkända men ännu ej utbetalda. Häri ingår även förräntningsrörelsen. Avsättningen för icke fastställda skador avser ännu ej anmälda skador och har gjorts enligt statistiska metoder utifrån tidigare erfarenhet för respektive produkt. För tjänstepensionsklassad försäkring med sjukräntor till fast belopp har det nominella ränteantagandet fastställts utifrån den räntekurva vi använder för livförsäkringsavsättningarna. För indexerade tjänstepensionsklassade sjukräntor har på motsvarande sätt en realräntekurva använts. För övriga sjukräntor tillämpas 0,0 procent ränteaantagande.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen är upprättad i enlighet med IAS 7. Analysen redovisas enligt den indirekta metoden.

PENSIONSPLANER

Enligt ett uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp, URA 42, är åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän som tryggas genom en försäkring i Alecta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Pensionsplanen för ITP ska däremot redovisas som en avgiftsbestämd plan då det ännu inte är möjligt att få tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som förmånsbestämd. Försäkringsbranschens FTP fungerar på samma sätt som ITP och därför redovisas planen som avgiftsbestämd. Pensionsåtaganden enligt FTP tryggas genom försäkringar i Försäkringsbranschens Pensionskassa och SPP Liv.

Avsättning för förtida uttag enligt pensionsavtalet

Enligt Pensionsavtal för försäkringsbranschen 2006 kan personer födda 1955 eller tidigare frivilligt gå i pension från 62 års ålder. Avsättningen är aktuariellt beräknad enligt de försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsgrunder som tillämpas för individuellt utfärdad livförsäkring. Beräkningarna utgår från en sammanställning avseende ålder och årlig pension beräknad som ett genomsnitt per åldersgrupp. En sannolikhetsbedömning har gjorts att 20 procent kommer att utnyttja möjligheten till förtida uttag.

FÖRSÄKRINGSAVTAL

I de internationella redovisningsreglerna finns en definition för försäkringskontrakt. Kontrakten måste innehålla en viss mängd försäkringsrisk för att få hanteras som försäkringsavtal i redovisningen. Annars klassificeras de som finansiella avtal. Som försäkringsavtal klassificeras bolagets traditionella livförsäkringar och försäkringskomponenten i de finansiella avtalen. Premier för försäkringsavtal redovisas som premieinkomst när inbetalning sker. Kostnader redovisas när de uppstår, utom rörliga anskaffningskostnader som aktiveras, se förutbetalda anskaffningskostnader. Utbetalda ersättningar redovisas genom att garanterad del kostnadsföres och återbäringsdelen minskar eget kapital.

FINANSIELLA AVTAL

Försäkringskontrakt som innehåller begränsad försäkringsrisk ska enligt IFRS redovisas enligt principerna för finansiella instrument.

Länsförsäkringar Livs bedömning är att vi inom fondförsäkringsrörelsen har kontrakt med begränsad försäkringsrisk. För att ge en mer relevant information har Länsförsäkringar Liv valt att särredovisa den finansiella komponenten och försäkringskomponenten för samtliga fondförsäkringsavtal. Denna metod kallas unbundling.

Detta innebär att inbetalda premier redovisas som en insättning i försäkringsrörelsen via balansräkningen. På motsvarande sätt redovisas utbetalningar av försäkringsersättningar för försäkringskontrakt med begränsad risk som uttag ur försäkringsrörelsen över balansräkningen. Som intäkt redovisas de avgifter som kunden betalar och som kostnad redovisas Länsförsäkringar Livs kostnad för försäkringsrisken. De olika typer av avgifter som debiteras kunderna för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att bolaget tillhandahåller förvaltningstjänsterna till innehavarna. Tjänsterna tillhandahålls jämt fördelade under avtalens löptid.

AVTAL MED DISKRETIONÄR DEL

Vissa försäkringskontrakt innehåller både en diskretionär del och en garantidel. Det innebär att försäkringstagaren kan erhålla både en garanterad ersättning och ytterligare ersättning. Länsförsäkringar Liv har bedömt att det finns avtal med diskretionär del inom traditionella livförsäkringar. Dessa avtal redovisas enligt principerna för försäkringsavtal. Den garanterade delen och den diskretionära delen redovisas som eget kapital.

INTÄKTSREDOVISNING

Premier för försäkringsavtal redovisas som premieinkomst när inbetalning sker. Inbetalning hänförliga till den finansiella komponenten i ett finansiellt avtal redovisas som en insättning i försäkringsrörelsen via balansräkningen. Som premieinkomst redovisas de avgifter som kunden betalar för förvaltning av de finansiella avtalen.

SKATT

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Skatteobjektet utgörs av värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Den avkastningsskatt som hänförs sig till perioden redovisas i resultaträkningen under aktuell skatt.

Inkomstskatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla

temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Moderbolaget beskattas dels enligt lag om avkastningsskatt på pensionsmedel, och dels enligt inkomstskattelagen. Skatteunderlaget enligt lag om avkastningsskatt på pensionsmedel är tillgångarnas marknadsvärde vid ingången av beskattningsåret. Detta samlade marknadsvärde multipliceras sedan med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast för ingången av beskattningsåret för att på detta sätt erhålla ett skatteunderlag. Utifrån detta sålunda beräknade skatteunderlag beräknas sedan själva avkastningsskatten genom de skattesatser som gäller. En liten del, uppgående endast till några procent av inkomsten, beskattas enligt inkomstskattelagen. Vid tidigare år har bolaget taxerat stora underskott av näringsverksamhet. Dessa underskott har ej redovisats som uppskjutna skattefordringar då bedömning har gjorts att tillräckliga skattepliktiga överskott inte kommer att finnas tillgängliga inom den närmaste framtiden. Förhållandena ändrades under 2007 så att moderbolaget fick stora skattemässiga överskott med positiv inkomst av näringsverksamhet som följd. Tidigare outnyttjade underskott har därför utnyttjats fullt ut och bolaget redovisar därför inkomstskatt. Hela den redovisade inkomstskatten hänförs sig till ordinarie resultat.

Dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv har alltså stora skattemässiga underskott vilka inte inom den närmaste framtiden beräknas kunna utnyttjas. Därför har några uppskjutna skattefordringar avseende detta underskott ej beräknats.

Den skattemässiga värdering av tillgångarna har skett i enlighet med inkomstskattelagen där det sägs att den skattskyldige kan välja att värdera tillgångarna skattemässigt antingen efter summa anskaffningsvärden eller efter summa verkligt värde. Värdering har härvid skett till anskaffningsvärden. Denna värderingsmetod innebär att det inte uppkommer någon skattepliktig eller avdragsgill temporär skillnad då tillgångarna säljs. Utöver moderbolaget redovisar inget koncernföretag något väsentligt belopp avseende inkomstskatt.

NOT 2 RISKANALYS

RISKER, RISKHANTERING OCH RISKKONTROLL

1. Risker

Ett av Länsförsäkringar Livs viktigaste mål är att säkerställa att Länsförsäkringar Liv AB med god marginal kan infria sina åtaganden till kunderna. Samtidigt är ett lika viktigt mål att leverera en så god avkastning som möjligt. Länsförsäkringar Liv har därför som övergripande strategiskt mål att på svensk livförsäkringsmarknad över tid tillhöra de bästa kapitalförvaltarna inom samtliga förvaltningsformer. Målen utgör utgångspunkten för Länsförsäkringar Livs övergripande riskhanteringsprocess.

Med risk avses i detta sammanhang mer precist en intern eller extern händelse som kan påverka verksamhetens förverkligande av en strategi eller möjligheten att uppnå sina mål. En händelse eller osäkerhet med negativ inverkan representerar risk.

Begreppet risk innefattar också här risken för att det uppstår fel i extern rapportering och övrig kommunikation.

Alla företag möter osäkerhet och den mest kritiska utmaningen för företagets ledning är att bestämma hur mycket risk som organisationen är beredd att acceptera och accepterar i praktiken när den strävar efter att skapa värden. Med andra ord handlar det om att besluta företagets risktolerans.

I Länsförsäkringar Livs verksamhet uppstår det naturligt olika risker i samband med de finansiella produkter och tjänster som koncernens bolag erbjuder. I huvudsak kan dessa risker delas in i kategorierna livförsäkringsrisker, marknadsrisker, motpartsrisker, operativa risker och andra risker. Kritiska risker för Länsförsäkringar Liv utgör till exempel alla risker som kan bidra till att bolaget blir insolvent så att de garanterade åtagandena mot försäkringstagarna inte kan infrias. Bolagens riskkategorier beskrivs närmare i avsnitt 3 nedan.

Näringsrättslig reglering för hantering av risker i försäkringsbolag

Primärt återfinns de rättsliga krav som ställs på Länsförsäkringar Livs hantering och kontroll av risker i de näringsrättsliga författningar som rör försäkringsrörelse, främst reglerna i försäkringsrörelselagen (1982:713). De viktigaste bestämmelserna avser bland annat kraven på hur försäkringsbolagens premier bestäms samt beräkning av försäkringstekniska avsättningar, fördelning av återbäring, placerings- och solvensregler. Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter för försäkringsbolagen inom dessa områden.

Inspektionen har också utfärdat allmänna råd (FFFS 2005:1) om att finansiella företag ska ha en särskild riskfunktion som ansvarar för samordningen av företagets riskhanteringsprocess. De allmänna råden innehåller också information om hur en sådan funktion bör vara utformad.

2. Riskhantering och kontroll

Riskhanteringsprocessen

Det är nödvändigt för ett företag att effektivt identifiera, värdera, hantera och kontrollera risker för att säkerställa måluppfyllelse. Länsförsäkringar Liv eftersträvar en företagsövergripande riskhanteringsprocess där riskbedömningen utgör grunden. Genom riskbedömningen identifieras och analyseras relevanta risker som skulle kunna utgöra ett hot mot att Länsförsäkringar Liv uppnår sina mål. Riskbedömningen utgör sedan basen för att bestämma hur Länsförsäkringar Liv ska hantera och kontrollera dessa risker.

Enkelt uttryckt är det mest väsentliga i hanteringen av koncernens risker att de analyseras och tas medvetet utifrån hur mycket risk bolaget är beredd att acceptera. Länsförsäkringar Livs riskhanteringsprocess kan delas in i riskhantering och riskkontroll. Identifiering, analys och värdering av risker är centrala delar i riskhanteringen och i riskkontrollen är de viktigaste delarna uppföljning och kontroll.

Länsförsäkringar Livs riskorganisation

Länsförsäkringar Livs respektive styrelse ansvarar för att hanteringen av risker och uppföljningen av bolagens risker är tillfredsställande. Styrelserna fastställer utifrån gällande regler ramarna för bolagens riskhantering och riskkontroll genom interna regler i olika styrande dokument. Även respektive bolags verkställande direktör beslutar inom vissa områden styrande dokument. Viktiga styrande dokument som reglerar ovanstående riskområden är bland annat Länsförsäkringar Livs försäkringstekniska riktlinjer, riskprovninginstruktion, instruktion avseende reservsättning, återförsäkringspolicy, konsolideringspolicy och placeringsriktlinjer.

Den löpande hanteringen och uppföljningen av skilda risker ska primärt utföras i den operativa verksamheten, inom de ramar som fastställts av styrelsen och som följer av de styrande dokument som nämnts ovan. Varje enhet inom Länsförsäkringar Liv ansvarar för att förebygga, identifiera, analysera, hantera, kontrollera och följa upp risker inom sitt ansvarsområde.

För den sekundära riskhanteringen på en mer övergripande nivå ansvarar en funktion som är fristående från den operativa verksamheten. Funktionen är en gemensam funktion för regelefterlevnad, riskkontroll och riskstyrning och benämns Länsförsäkringar Livs Compliance- och Risk Managementfunktion. Funktionen ansvarar bland annat för en samordning av Länsförsäkringar Livs övergripande riskhanteringsprocess. I funktionens uppgifter ingår att identifiera, bedöma, hantera, kontrollera och följa upp Länsförsäkringar Livs mest kritiska risker. Funktionen genomför i detta syfte årligen en riskanalys i verksamheten. De mest kritiska verksamhetsriskerna bedöms och funktionen tar fram ett förslag på åtgärder för hantering av dessa risker. Varje enhet inom Länsförsäkringar Liv deltar i den övergripande riskhanteringsprocessen.

Ett viktigt ansvarsområde för Länsförsäkringar Livs Compliance- och Risk Managementfunktion är att genom rapportering hålla respektive bolags verkställande direktör och styrelse kontinuerligt informerade om bolagens risksituation.

Ytterst är det Länsförsäkringar Livs internrevision som på styrelsens uppdrag enligt beslutad granskningsplan granskar och utvärderar bolagens interna styrning och kontroll, det vill säga följer upp att verksamheten bedrivs enligt gällande regelverk och inom de ramar som respektive styrelse har beslutat.

Särskilt om riskorganisationen i Länsförsäkringar Livs kapitalförvaltning

När det gäller kapitalförvaltningsprocessen sker uppföljning av risker av enheter skilda från de enheter som tar förvaltningsbeslut. Inom kapitalförvaltningsenheten hanteras uppföljning och rapportering av bland annat realiserade risker, allokering och avkastning.

De externa förvaltare som anförtratts förvaltningen av Länsförsäkringar Livs tillgångar har egna Compliancefunktioner som bland annat ansvarar för att bevaka att förvaltaren följer Länsförsäkringar Livs placeringsriktlinjer.

Länsförsäkringar Liv AB har genom avtal lämnat i uppdrag till Länsförsäkringar AB:s Compliancefunktion att ansvara för kontrollen och uppföljningen av regelefterlevnaden i fråga om kapitalförvaltningen av Länsförsäkringar Livs tillgångar. Externa

förvaltare ska rapportera överträdelser till både Länsförsäkringar AB:s Compliance-funktion och kapitalförvaltningsenheten. Länsförsäkringar AB:s Compliancefunktion ska i sin tur löpande rapportera till Länsförsäkringar Livs Compliance- och Risk-managementfunktion.

Analysverktyg i riskhanteringsprocessen

Ett viktigt redskap för kontroll, styrning och uppföljning är ALM-analys (Asset Liability Model/Management). I analysen studeras livbolagets skuld till försäkringstagarna och de tillgångar som finns. Risker och osäkerheter identifieras och konsekvenser av olika tänkbara händelser testas. Förenklat uttryckt används modellen för att studera avvägningen mellan risken att inte kunna infria sina åtaganden och målet att ge en god avkastning. Den syftar till att få fram en optimal risknivå i portföljen som både ger en konkurrenskraftig avkastning och samtidigt matchar de utfästelser som livbolaget har gett försäkringstagarna. Den används således för matchning av tillgångar och skulder med kassaflöden, så att bolaget vid varje tillfälle kan infria sina åtaganden. ALM-analysen utvecklas kontinuerligt för att möta både interna och externa krav.

Under 2006 införde Finansinspektionen det så kallade Trafiklussystemet för mätning av finansiella risker i svenska livbolag. Mätningarna kommer i framtiden att utökas till att innefatta även försäkringsrisker. Trafiklussystemet medför att bolaget behöver ha ökad bevakning på matchningen mellan risker på tillgångs- och skuldsidan. Sammantaget innebär detta att det blir allt viktigare med goda analysverktyg inom ALM och angränsande områden.

3. Länsförsäkringar Livs risker

I följande avsnitt beskrivs Länsförsäkringar Livs risker och hur de hanteras, kontrolleras och styrs. I beskrivningen lämnas uppgifter om storleken på exponeringen för risk.

Indelningen av riskkategorier är gjord utifrån EU:s förslag om nya gemensamma riskbaserade solvensregler m.m. för försäkringsbolag, Solvens II. En liknande indelning används av Länsförsäkringar AB-koncernens samtliga bolag.

Flera riskkategorier har sammansatta risker med sammankopplade följdverkningar som skär rakt igenom hela företaget. Flera av de mest kritiska riskerna skulle om de inte begränsas kunna påverka måluppfyllelsen inom många av verksamhetens områden. Operativ risk är ett exempel på risk som kan uppstå inom de flesta av Länsförsäkringar Livs verksamhetsområden.

Riskerna delas in enligt beskrivningen nedan.

Livförsäkringsrisk	Marknadsrisk	Motpartsrisk	Operativ risk och andra risker
– Livsfallsrisk – Dödsfallsrisk – Sjukfallsrisk – Omkostnadsrisk – Övriga livförsäkringsrisker	– Ränterisk – Aktierisk – Fastighetsrisk – Valutarisk – Övrig marknadsrisk	– Återförsäkringsgivare – Motparter i finansiella derivat – Övrig motpartsrisk	– Strategisk risk och affärsrisk – Legala risker – Koncentrationsrisk – Likviditetsrisk – Risk för fel i finansiell rapportering

Livförsäkringsrisker

Livförsäkringsrisker är de risker som uppstår i och med åtaganden att försäkra enskilda personers liv och hälsa. Dessa kan delas in i livsfallsrisk, dödsfallsrisk och sjukfallsrisk. Livsfallsrisken består i att den genomsnittliga livslängden i beståndet ökar mer än vad som antagits och dödsfallsriskerna består i att dödligheten bland de försäkrade blir högre än den antagna. Sjukfallsrisk är att sjukligheten ökar bland de försäkrade mer än vad som antagits.

Utöver de rena försäkringsriskerna tillkommer omkostnadsrisk. Omkostnadsrisk är risken för att de vid beräkningen antagna kostnaderna inte täcker de faktiska kostnaderna bolagen har för att bedriva verksamheten. Länsförsäkringar Liv följer löpande upp på produktivnivå och totalnivå utvecklingen av omkostnadsantagandena i förhållande till de verkliga kostnaderna.

Ovanstående risker skulle om de inte begränsas kunna leda till att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker till för att infria Länsförsäkringar Liv AB:s garanterade åtaganden. De försäkringstekniska avsättningarna motsvarar bolagets garanterade åtaganden och beräknas per försäkringsavtal efter antaganden om dödlighet, ränta, sjuklighet, sannolikhet för tillfrisknande och omkostnader. Dessa antaganden ska sättas enligt regelverk som syftar till att bolaget alltid ska kunna fullfölja sina åtaganden. För tjänstepensioner ska antagandena väljas enligt aktsamhetsprincipen, medan för övriga

produkter gäller att antagandena vart och ett ska vara betryggande. Livslängden i Sverige ökar successivt över tiden, vilket innebär mindre behov av avsättningar för försäkringar med övervägande dödsfallsrisk, det vill säga där man har försäkrat sig mot för tidig död. Å andra sidan medför detta ett ökande behov av avsättningar för de försäkringstagare där livsfallsrisken överväger.

Livförsäkringsriskerna begränsas genom det riskprovningsregelverk som Länsförsäkringar Liv tillämpar. Vid riskbedömningen tas hänsyn till främst kostnaden vid eventuellt försäkringsfall, den försäkrades ålder, anställningsförhållande, ekonomisk prövning och hälsotillstånd. I vissa fall kan även medicinsk hälsoprövning förekomma. Vid skadereglering sker regelmässigt kontroll av lämnade uppgifter.

Livförsäkringsriskerna begränsas även genom återförsäkring. Länsförsäkringar Liv har återförsäkrat alla liv- och sjukrisiker.

Nedanstående tabell utvisar känsligheten av rimligt sannolika förändringar i några centrala aktuariella antaganden.

Antagande 2007	Förändring i antagande %	Förändring i avsättning Mkr
Före återförsäkring		
Dödlighet	-20% / +20%	+1 900 / -1 500
Sjuklighet	+50%	+600
Kostnadsprocent	+10%	+1 100
Diskonteringsränta	+0,5% enheter	+3 100

Koncentration av försäkringsrisk

Länsförsäkringar Liv riktar sig i huvudsak till privatpersoner, anställda, egenföretagare i små och medelstora företag. Bolagen har få engagemang mot stora företag. Samtliga 24 länsförsäkringsbolag förmedlar bolagets produkter och därigenom uppnås en geografisk fördelning över hela landet. Därmed har Länsförsäkringar Liv en god spridning av försäkringsrisker.

Länsförsäkringar Liv AB har under året tecknat en katastrofåterförsäkring för att ytterligare begränsa riskerna. Försäkringen är tecknad så att bestämmelserna om maximalt självbehåll i de försäkringstekniska riktlinjerna med god marginal uppfylls.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument eller fastighet varierar på grund av förändringar i marknadspriser. I finansiell verksamhet utgör de viktigaste marknadsriskerna:

- ränterisk
- aktierisk
- fastighetsrisk
- kreditspreadrisk och
- valutarisk.

I förvaltningen av Länsförsäkringar Livs tillgångar görs bedömningar av dels möjligheter till god avkastning, dels risknivå både vad gäller att skapa placeringsstrategier och för mer operativa placeringsbeslut. De huvudsakliga tillgångsklasserna i portföljförvaltningen är aktier, räntebärande värdepapper, alternativa investeringar och fastigheter.

För att ta reda på hur stor risk som kan tas i förvaltningen görs en ALM-analys (Asset Liability Management), också kallad balansräkningsanalys. I analysen studeras livbolagets skuld till försäkringstagarna samt de tillgångar som finns. Risker och osäkerheter identifieras och konsekvenser av olika tänkbara och mer osannolika händelser testas. Syftet är att få fram en optimal risknivå med en hög och konkurrenskraftig avkastning. Den långsiktiga tillgångsfördelningen sammanfattas i en så kallad referensportfölj. Den talar i procent om fördelningen mellan aktier och räntor samt andra typer av tillgångar som Private Equity (onoterade företag) och fastigheter. Ibland är det inte möjligt, eller mest effektivt, att placera utifrån referensportföljen. Det kan bero på risker i balansräkningen och på de finansiella marknaderna. I dessa fall används en så kallad normalportfölj.

En normalportfölj definieras som utgångspunkt för hur placeringarna ska fördelas på tillgångsklasser och regioner. Underlag för beslut om normalportfölj och för kort-siktiga placeringsbeslut tas fram. Analyser genomförs kontinuerligt av förväntad framtida avkastning och risk för de tillgångsklasser som kan ingå i placeringsportföljerna.

Marknadsrisker i kapitalförvaltningen styrs genom beslut i Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse om normalportfölj och i vilken utsträckning den faktiska portföljen får avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning till dels vilken risknivå som ska gälla för placeringsverksamheten, dels vilken frihet som ges för den operativa förvaltningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen.

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och råvarupriser samt förändringar i deras respektive volatilitet påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder.

Derivatinstrument används i ökande utsträckning i förvaltningen av placerings-tillgångarna i syfte att effektivisera förvaltningen samt att nå önskad riskprofil.

Nedanstående tabell åskådliggör känsligheten i marknadsrisker.

Känslighetsanalys, Mkr		Inverkan på resultat före skatt
Ränterisk*	1% högre räntenivå	-907
Aktierisk	10% lägre aktiekurser	-6 420
Fastighetsrisk	2% högre avkastningkrav	-1 007
Kreditspreadrisk	1% ökad kreditspreadrisk	-400
Valutarisk	10% svagare krona	-1 448

*Här avses endast förändring av tillgångar och skulder. Se tabellen i avsnittet om livförsäkringsrisker för ränterisk i försäkringstekniska avsättningar.

Ränterisk

I försäkringsföretagets fall utgör ränterisken den övervägande marknadsrisken. Ränterisk finns även inbyggd i försäkringsskulderna.

Ränterisk är risken att nettovärdet av tillgångar, skulder och försäkringstekniska åtaganden minskar på grund av ändrade marknadsräntor. Den önskade ränterisken beskrivs och beslutas i ett önskat mål för durationen med ett rebalanseringsintervall. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt används för att hantera ränterisken.

Nedanstående tabell visar exponeringen för ändrade marknadsräntor genom räntebindningstider för fastförräntade tillgångar och skulder netto:

Räntebindningstider för fastförräntade tillgångar minus skulder, netto (inkl derivat) 2007-12-31, Mkr	Mindre än 1 år	1-5 år	5-10 år	Mer än 10 år	Totalt
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21 502	22 666	3 905	3 186	51 259
Derivat	-5 033	618	-3 185	-2 421	-10 021
Fastförräntade tillgångar minus fastförräntade skulder	16 469	23 284	720	765	41 238

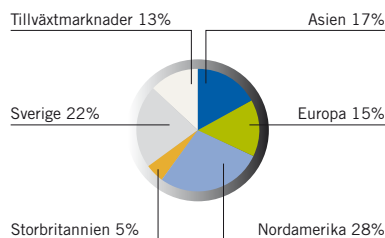
Länsförsäkringar Liv AB är också exponerat för ränterisk i livförsäkringsverksamheten, genom att försäkringstagarna enligt många livförsäkringsavtal är berättigade till en garanterad ränta samt att de livförsäkringstekniska avsättningarna diskonteras med en aktuell marknadsränta. Detta innebär att såväl företags räntebärande tillgångar som försäkringstekniska avsättningar påverkas av förändringar i marknadsräntan.

Normalt sett är en räntenedgång ogynnsamt för Länsförsäkringar Liv AB, eftersom bolagets skulder ökar mer än tillgångarna. Efter införandet av tjänstepensionsdirektivet har livförsäkringsavsättningarna blivit betydligt räntekänsligare, eftersom avsättningen för tjänstepensionsförsäkringar ska väljas enligt aktsamma principer och nu är beroende av marknadsräntornas löpande utveckling.

Aktierisk

Aktierisk är risken att värdet av tillgångar minskar på grund av fallande aktiekurser. Risken beskrivs och beslutas i en normalportfölj med exponering per region med ett rebalanseringsintervall. Inom vissa valda regioner sker sedan placering med ett flertal förvaltare för att minska förvaltarrisken på en enskild region. För de regioner/marknader som inte blir föremål för investering via flera förvaltare, sker investering i önskat marknadsindex.

Fördelning av aktieexponering på marknader

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk är risken att värdet av tillgångar minskar på grund av fallande fastighetspriser. Fastighetspriserna är en effekt av antaganden om gällande avkastningskrav samt hyresnivåer. Antaganden om avkastningskrav följer normalt gällande räntesattningskrav.

Kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk är risken att värdet av tillgångar minskar på grund av ökande skillnader mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspapper.

Kreditspreadrisken hanteras i de styrande dokument som anger godkända exponeringar per motpart. Motparten ska ha en kreditvärdering, rating, som anses tillräcklig. Beslut om hur stor del av obligationsportföljen som ska utgöras av obligationer med kreditrisk fattas mot bakgrund av rådande marknadsförutsättningar.

Oblentionsplaceringar fördelade på ratingklasser:	Mkr
AAA – svenska staten	15 857
AAA – andra statspapper än svenska statens	9 520
AAA – övriga	16 592
AA	8 025
A	835

Valutarisk

Valutarisken är risken att nettovärdet av tillgångar, skulder och försäkringstekniska åtaganden minskar på grund av ändrade valutakurser.

Beslut om storleken på valutaexponering fattas mot bakgrund av rådande marknadsförutsättningar.

Nettoexponering i utländsk valuta

Valuta	Netto, lokal valuta i tusentals enheter	Netto, Mkr
Hongkong, dollar (HKD)	3 958	3 607
Australien, dollar (AUD)	450	2 552
Sydkorea, won (KRW)	301 163	2 267
Taiwan, dollar (TWD)	6 183	1 232
Euro (EUR)	96	912
Brasilien, Real (BRL)	133	481
Japan, Yen (JPY)	6 726	389
Indien, Rupees (INR)	2 141	351
Malaysia, Ringgit (MYR)	167	326
Schweiz, Franc (CHF)	53	300
Övriga valutor		2 062
Totalt		14 480

Den totala valutaexponeringen netto uppgick 2007-12-31 till 12,6 procent av totala placeringstillgångar.

Motpartsrisiker

Med motpartsrisiker avses risken att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Länsförsäkringar Livs exponering för motpartsrisiker uppstår främst genom användning av finansiella derivat.

Motpartsrisiker i finansiella derivat hanteras genom regler om godkänd exponering per motpart. Storleken på tillåten exponering beror av motpartens rating. Exponeringarna begränsas genom ISDA-avtal (nettningsavtal) samt tillhörande avtal kring ställande av säkerheter vid vissa uppnådda motpartsexponeringar.

Exponering för motpartsrisiker: fördelning på ratingkategorier

Finansiella derivat (Exponering enligt marknadsvärde)

AAA	65 974
AA	447 205
A	303 466

Operativa risker – Legala risker

Operativa risker är risker för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Operativa risker inkluderar de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad. Dessa risker benämns i verksamheten legala risker.

Risken för fel i ett företags finansiella rapportering är en operativ risk som är mycket viktig att hantera och kontrollera. Det finns av Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse fastställda interna processer och särskilda rutiner för att begränsa fel i den finansiella rapporteringen.

Länsförsäkringar Livs funktion för Compliance och Riskmanagement identifierar, hanterar, följer upp och rapporterar operativa risker som uppkommer till följd av bristande regelefterlevnad. Funktionen rapporterar både till de verkställande direktörerna och Länsförsäkringar Livs styrelser.

Ett gemensamt systemstöd för rapportering av incidenter och uppskattning av kostnaderna för incidenter har införts i Länsförsäkringar AB-koncernen. Målsättningen är att kunna använda underlaget som rapporterats i databasen som en del i den övergripande riskanalysen. Systemstödet för incidentrapportering är under fortsatt utveckling.

Andra risker

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel. Detta innebär att åtagandena inte kan fullgöras utan upplåning eller avyttring av finansiellt instrument till en avsevärd merkostnad.

Likviditetsrisken minimeras genom att en övervägande del av placeringarna görs i värdepapper med hög likviditet noterade på väl etablerade börser. För att ytterligare begränsa likviditetsriskerna finns det i förvaltningsavtalen beskrivet hur placeringar får ske i onoterade tillgångar. Ibland görs placeringar medvetet i mindre likvida och onoterade tillgångar för att på så sätt nå en högre avkastning.

Nedanstående tabell åskådliggör diskonterat nettokassautflöde avseende försäkringstekniska avsättningar per årsintervall.

Duration, år	Andel av kassaflödet
0–5	28,7%
5–10	20,2%
10–15	10,7%
15–20	9,0%
20–30	19,0%
30–	12,5%

Strategiska och politiska risker

Strategiska risker innebär att Länsförsäkringar Liv:s strategi skulle vara felaktig eller olämplig givet marknadsförutsättningarna eller tillgängliga resurser. I politiska risker ingår risker för förändringar av lagstiftning eller skatteregler.

Ändrad avdragsrätt för pensionspremier är ett exempel på en lagstiftningsåtgärd som kan komma att få konsekvenser för Länsförsäkringar Liv.

NOT 3 PREMIEINKOMST

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Premieinkomsten brutto före avgiven återförsäkring fördelar sig enligt följande i livförsäkringsrörelsen				
Direkt livförsäkring	5 960	5 893	5 933	5 863
Direkt sjuk- och olycksfallsförsäkring	124	299	124	299
Mottagen återförsäkring	118	1	118	1
Premieavgifter avseende finansiella avtal	345	303	–	–
Summa	6 547	6 496	6 175	6 163

Premieinkomst brutto för direkt livförsäkring fördelar sig på följande kategorier

Premier för individuell livförsäkring	2 750	2 553	2 726	2 526
Grupp-försäkringspremier	3 211	3 340	3 207	3 337
Summa	5 960	5 893	5 933	5 863
Periodiska premier	5 105	4 754	5 078	4 724
Engångspremier	855	1 139	855	1 139
Summa	5 960	5 893	5 933	5 863
Premier för ej återbäringsberättigade avtal	846	1 027	846	1 027
Premier för återbäringsberättigade avtal	5 087	4 837	5 087	4 837
Premier för vilka försäkringstagaren bär risk	27	30	–	–
Summa	5 960	5 893	5 933	5 863

Samtliga premier avser försäkring i Sverige

NOT 4 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Hysesintäkter	290	219	125	93
Erhållna utdelningar utanför koncernen	3 513	3 567	2 855	3 019
Erhållna utdelningar från koncernföretag	–	37	49	37
Erhållna utdelningar från intresseföretag	–	1	–	1
Summa utdelningar	3 513	3 605	2 904	3 056
Ränteintäkter				
Obligationer och räntebärande värdepapper	2 084	1 709	2 081	1 706
Ränteintäkter från koncernföretag	–	133	46	133
Övriga ränteintäkter	908	710	907	709
Summa ränteintäkter	2 992	2 552	3 034	2 548

Realisationsvinster, netto

Byggnader och mark	39	47	39	28
Aktier och andelar	7 077	5 997	7 077	5 992
Obligationer och räntebärande värdepapper	–	175	–	175
Summa realisationsvinster	7 115	6 219	7 115	6 195
Kapitalavkastning, intäkter	13 910	12 595	13 178	11 892
Av hyresintäkterna härrör från koncernföretag	–	–	–	–

NOT 5 OREALISERADE VINSTER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Byggnader och Mark	–46	–	70	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	89	–	90	–
Derivat	273	–	273	–
Summa	316	–	433	–

NOT 6 OREALISERADE FÖRLUSTER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Byggnader och mark	–	–8	–	–5
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till koncernföretag	–5	–224	–5	–224
Aktier och andelar	–3 642	–270	–4 116	–274
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	–776	–	–773
Derivat	–	–451	–	–451
Summa	–3 647	–1 729	–4 121	–1 727

NOT 7 ÖVRIGA TEKNISKA INTÄKTER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ersättning för överlåtna bestånd	240	0	240	–
Riskintäkter	28	19	–	–
Förvaltningsersättning	321	240	–	–
Övrigt	34	4	32	–
Summa	623	263	272	–

NOT 8 UTBETALDA FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ersättningar	–3 383	–3 541	–3 355	–3 511
Annullationer och återköp	–667	–488	–667	–488
Skaderegleringskostnader	–17	–25	–14	–21
Summa	–4 067	–4 053	–4 036	–4 019

NOT 9 DRIFTSKOSTNADER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Funktionsindelade driftskostnader i livförsäkringsrörelsen				
Anskaffning	-1 060	-941	-623	-589
Förändring i posten förutbetalda anskaffningskostnader	-56	-189	-77	-129
Administrationskostnader	-483	-476	-326	-333
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	158	74	156	72
Summa	-1 441	-1 532	-870	-979
Varav inköp från Länsförsäkringar AB-koncernen	-411	-407	-411	-407
Totala beloppet för provisioner för direkt försäkring	-805	-699	-460	-427
Totala beloppet av utgifter för forskning och utveckling som kostnadsförts	-172	-103	-125	-76

Summan av posterna anskaffning och förändring i posten förutbetalda anskaffningskostnader utgörs av posten anskaffning nedan. Summan av posterna administrationskostnader och provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring utgörs av posten administration.

De totala kostnaderna består av följande delar

Anskaffning	-1 116	-1 130	-700	-718
Skadereglering	-17	-25	-14	-21
Administration	-325	-402	-170	-261
Finansförvaltning	-124	-134	-124	-134
Fastighetsförvaltning	-23	-15	-3	-4
Summa	-1 605	-1 706	-1 011	-1 138

Kostnaderna för anskaffning och administration redovisas i resultaträkningen under driftskostnader, kostnaderna för skadereglering redovisas under försäkringsersättningar, kostnaderna för kapitalförvaltningen redovisas i not 10 under kapitalförvaltningskostnader, och kostnaderna för fastighetsförvaltning redovisas som driftskostnader byggnader och mark i not 10.

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
De totala kostnaderna fördelar sig enligt nedan				
Personalkostnader m m	-216	-235	-216	-235
Lokalkostnader m m	-16	-25	-16	-25
Avskrivningar m m	-476	-469	-279	-277
Övrigt	-877	-977	-499	-612
Summa	-1 585	-1 706	-1 011	-1 149

NOT 10 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Driftskostnader byggnader och mark	-114	-91	-27	-31
Kapitalförvaltningskostnader	-124	-134	-124	-134
Räntekostnader				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-11	-27	-11	-14
Fastighetslån	-1	-15	-1	-1
Övriga räntekostnader	-1 166	-1 103	-1 146	-1 081
Summa räntekostnader	-1 178	-1 145	-1 158	-1 096
Nedskrivningar				
Övriga placeringstillgångar	-29	-17	-29	-17
Summa nedskrivningar	-29	-17	-29	-17
Valutakursförluster, netto	-629	-814	-633	-805
Realisationsförluster, netto				
Aktier och andelar	-4	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-1 343	-105	-1 343	-105
Summa realisationsförluster	-1 347	-105	-1 343	-105
Kapitalavkastning, kostnader	-3 421	-2 306	-3 314	-2 188

NOT 11 SKATT

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt på pensionsmedel	-840	-699	-620	-535
Inkomstskatt	-107	-	-112	-
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	36	-24	36	-20
Uppskjuten skattekostnad				
Uppskjuten skatt hänförlig till temporära skillnader	-38	3	-	-
Särredovisad punktskattekostnad				
Premieskatt på grupplivförsäkringar	-	-13	-	-13
Totalt redovisad skattekostnad	-949	-733	-697	-568
Avstämning av effektiv skatt:				
Inkomstskatt enligt gällande skattesats	28%	28%	28%	28%
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-12%	-28%	-12%	-28%
Övrigt	-1%	-	-1%	-
Effektiv skattesats	15%	0%	15%	0%

Tidigare ej redovisade skattefordringar som hänför sig till utnyttjade underskottsavdrag som utnyttjats för att minska periodens aktuella skattekostnad	86	187	86	187
---	----	-----	----	-----

Redovisade uppskjutna skatteskulder

Uppskjutna skatteskulder hänför sig till följande:				
Andra avsättningar	35	0	-	-
Summa	35	0	-	-

Redovisade uppskjutna skattefordringar

Uppskjutna skattefordringar hänför sig till följande:				
Andra avsättningar	1	1	-	-
Underskottsavdrag	-	3	-	-
Summa	1	4	-	-

NOT 11 SKATT, forts.

Förändringen mellan åren av de redovisade uppskjutna skatteskulderna och skattefordringarna har redovisats som uppskjuten skattekostnad/intäkt förutom beträffande belopp som redovisats direkt mot eget kapital

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats:	340	634	–	308
--	-----	-----	---	-----

Avsättningar för skatter

Redovisat värde vid periodens ingång	28	59	2	41
Belopp som tagits i anspråk under perioden	–28	–59	–2	–41
Avsättningar som gjorts under perioden	215	27	132	2
Övriga förändringar	–	–	0	–
Redovisat värde vid periodens utgång	215	27	133	2

Beräknad tidpunkt för reglering av avsättningarna:

Inom ett år	180	27	133	2
Mellan ett och fem år	0	–	–	–
Över fem år	35	0	–	–
Summa	215	27	133	2

Tillämpade skattesatser:

Avkastningsskatt på pensionsmedel, pensionförsäkring	15%	15%	15%	15%
Avkastningsskatt på pensionsmedel, kapitalförsäkring	27%	27%	27%	27%
Genomsnittlig statslåneränta vid beskattningen	3,61%	3,24%	3,61%	3,24%
Skattesats vid beräkning av inkomstskatt	28%	28%	28%	28%

NOT 12 GOODWILL

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde	2 650	2 650	–	–
Akkumulerade avskrivningar	–1 277	–1 082	–	–
Akkumulerade nedskrivningar	–15	–15	–	–
Utgående balans	1 358	1 553	–	–
Ingående balans	1 553	1 735	–	–
Tillkommande goodwill	–	12	–	–
Årets avskrivningar	–195	–194	–	–
Utgående balans	1 358	1 553	–	–

NOT 13 ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	286	270	–	–
Årets tillkommande tillgångar	63	16	–	–
Utrangerade	–145	–	–	–
Utgående balans	204	286	–	–
Akkumulerade avskrivningar				
Ingående balans	–195	–183	–	–
Årets avskrivningar	–30	–12	–	–
Utrangerade	145	–	–	–
Utgående balans	–80	–195	–	–
Akkumulerade nedskrivningar				
Ingående balans	0	–	–	–
Årets nedskrivningar	–25	–	–	–
Utgående balans	–25	–	–	–
Bokfört värde	99	91	–	–

a) Programvaror

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	215	209	–	–
Omklassificeringar	63	6	–	–
Utrangerade	–145	–	–	–
Utgående balans	133	215	–	–

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Akkumulerad avskrivningar				
Ingående balans	–195	–183	–	–
Årets avskrivningar	–30	–12	–	–
Utrangerade	145	–	–	–
Utgående balans	–80	–195	–	–

Akkumulerade nedskrivningar

Ingående balans	–	–	–	–
Årets nedskrivningar	–25	–	–	–
Utgående balans	–25	–	–	–
Bokfört värde	28	20	–	–

b) Immateriella tillgångar under utveckling

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	71	61	–	–
Investeringar i form av intern utveckling	63	16	–	–
Omklassificeringar	–63	–6	–	–
Utgående balans	71	71	–	–
Bokfört värde	71	71	–	–
Summa bokfört värde	99	91	–	–

NOT 14 BYGGNADER OCH MARK

a) Koncernens innehav

Mkr	Anskaffnings- värde	Verkligt värde	Ytvakans- grad	Direkt- avkastning	Värde- förändring*	Värde- förändring*
Förvaltningsfastigheter värde per 07-12-31	3 351	3 719	8,8%	5,6%	-1 007	-27,8%
Förvaltningsfastigheter värde per 06-12-31	3 278	3 718	13,0%	5,9%	-784	-21,1%

*Värdet förändring avser förändring av marknadsvärde om direktavkastningskravet höjs med två procentenheter. Ingen del av fastigheterna används i den egna rörelsen.

Periodens värdeförändring

Mkr	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	3 278	2 174	3 718	2 662
Förvärv	–	1 134	–	1 118
Tillkommande investering i befintlig tillgång	162	108	162	108
Försäljning	-76	-106	-160	-215
Resultat från justeringar av verkligt värde	–	–	-1	45
Övriga förändringar	-13	-32	–	–
Utgående balans	3 351	3 278	3 719	3 718

b) Moderbolagets innehav

Mkr	Anskaffnings- värde	Verkligt värde	Ytvakans- grad	Direkt- avkastning	Värde- förändring*	Värde- förändring*
Förvaltningsfastigheter värde per 07-12-31	1 029	1 363	16,7%	5,6%	-413	-30,3%
Förvaltningsfastigheter värde per 06-12-31	1 079	1 386	6,6%	4,2%	-348	-25,1%

*Värdet förändring avser förändring av marknadsvärde om direktavkastningskravet höjs med två procentenheter. Ingen del av fastigheterna används i den egna rörelsen.

Periodens värdeförändring

Mkr	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	1 079	1 096	1 386	1 469
Förvärv	–	–	–	–
Tillkommande investering i befintlig tillgång	27	88	27	88
Försäljning	-77	-106	-126	-165
Resultat från justeringar av verkligt värde	–	–	76	-6
Övriga förändringar	–	1	–	–
Utgående balans	1 029	1 079	1 363	1 386

d) Påverkan på periodens resultat

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Hysesintäkter	290	219	124	93
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drift- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgifter)	-114	-91	-27	-31

Ovanstående resultatposter ingår i resultatradererna Kapitalavkastning, intäkter och Kapitalavkastning, kostnader.

c) Sammanställning av värden för koncernen

Mkr	Taxerings- värde	Marknads- värde	Anskaffnings- värde
Moderbolaget	884	1 363	1 029
Dotterbolag	1 073	2 265	2 322
Intressebolag	1 164	2 320	1 601
Totalt för koncernen	3 121	5 948	4 952

NOT 15 MODERBOLAGETS AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Företagets namn Mkr	Organisations- nummer	Säte	Antal aktier/ andelar	Kapital- andel, %	Eget kapital 2007	Resultat 2007	Bokfört värde
Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)	516401-8219	Stockholm	10 000	100	646	73	4 669
Benefit Provider AB	556573-9116	Stockholm	2 500	100	0	5	0
Erlandsson Immobilien GmbH	HRB 22283	Köln, Tyskland	97	97	-5	0	1
HWH Katsan KB*	969671-2042	Stockholm	100	100	86	5	115
Länsförsäkringar Komplement AB	556660-1257	Stockholm	1 000	100	0	0	0
Fastighets KB Automobilpalatset	969680-4195	Stockholm	1 000	100	123	7	201
KB Plutonia*	969645-2060	Stockholm	100	100	14	4	19
KB Hålstene II*	916618-1330	Stockholm	100	100	140	18	312
FAB Sprängaren 8	556678-4012	Stockholm	1 000	100	8	0	76
Fastigheten Dykarhuset AB	556678-4004	Stockholm	1 000	100	6	-1	145
FAB Apelsinen 5	556413-1018	Stockholm	1 000	100	14	-7	83
Fastighets AB Storsundet	556413-2390	Stockholm	100	100	0	0	0
Wasa Capital Holding		Delaware, USA	100	100	-296	-15	1
Totalt 31 december 2007					736	89	5 622
Totalt 31 december 2006					13	8	5 594

* Indirekt ägda dotterbolag

Samtliga aktier och andelar är onoterade. Under 2007 har bolaget Fastighets AB Storsundet förvärvats.

Anskaffningsvärde Mkr	Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	5 729	5 038
Tillkommande och avgående tillgångar	29	691
Utgående balans	5 758	5 729
Accumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	-136	-136
Återförda nedskrivningar från tidigare år	-	-
Utgående balans	-136	-136
Summa bokfört värde	5 622	5 594
Verkligt värde	7 449	6 122

NOT 16 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Företagets namn Mkr	Organisations- nummer	Säte	Antal aktier/ andelar	Kapital- andel, %	Eget kapital 2007	Resultat 2007	Koncernen Bokfört värde	Moderbolaget Bokfört värde
Humlegården Fastigheter AB	556630-5354	Stockholm	50	50,0	0	-1	1	1
Kista Galleria AB	556575-0642	Stockholm	499	49,9	0	0	0	0
Kista Galleria KB	969691-0089	Stockholm	499	49,9	1 293	46	2 026	1 293
Lita Försäkringsvarumärken AB	556508-9108	Stockholm	25	25,0	0	0	0	0
FAB Skalholt i Kista	556678-4715	Stockholm	499	49,9	11	0	11	11
Kista Kvadrat KB	916511-5057	Stockholm	499	49,9	69	15	325	294
Totalt 31 december 2007					1 373	60	2 363	1 599
Totalt 31 december 2006							1 892	1 601

Samtliga aktier och andelar är onoterade.

Sammanlagda belopp för intresseföretag	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Verkligt värde
Koncernen och moderbolaget 07-12-31	216	60	1 439	65	1 373	2 363
Koncernen och moderbolaget 06-12-31	200	63	1 429	67	1 362	1 892

NOT 16 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG, forts.

Anskaffningsvärde Mkr, joint ventures	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	1 892	1 604	1 601	1 318
Tillkommande och avgående tillgångar	471	288	-2	283
Utgående balans	2 363	1 892	1 599	1 601

NOT 17 RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER EMITTERADE AV OCH LÅN TILL KONCERNFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Reversfordringar på svenska koncernföretag/företag i Länsförsäkringar AB-koncernen	-	442	1 939	2 270
Reversfordringar på utländska koncernföretag	-	-	4	67
Summa koncernföretag, verkligt värde	-	442	1 943	2 336

Anskaffningsvärde

Ingående balans	437	796	2 431	2 254
Årets inköp, försäljningar och överföringar	-437	-359	-360	177
Anskaffningsvärde	-	437	2 071	2 431

Akkumulerade nedskrivningar

Ingående balans	-	-	-99	-83
Årets nedskrivningar	-	-	-29	-17
Akkumulerade nedskrivningar	-	-	-128	-99

Summa koncernföretag, anskaffningsvärde	-	437	1 943	2 332
--	----------	------------	--------------	--------------

Reversfordringar på svenska intresseföretag	-	-	-	-
Totalt intresseföretag, verkligt värde	-	-	-	-

Anskaffningsvärde

Ingående balans	-	507	-	507
Årets inköp, försäljningar och överföringar	-	-507	-	-507
Summa intresseföretag, anskaffningsvärde	-	-	-	-

NOT 18 AKTIER OCH ANDELAR

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Noterade aktier och andelar	40 126	34 726	39 799	34 361
Onoterade aktier och andelar	11 276	14 614	11 276	14 614
Summa	51 402	49 340	51 075	48 975
Varav alternativa investeringar	10 394	7 328	10 394	7 328
Anskaffningsvärde	46 176	37 071	46 160	36 706

NOT 19 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER**Värderade till verkligt värde via resultaträkningen**

Verkliga värden, Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Emittent				
Svenska staten	15 872	24 362	15 857	24 362
Svenska bostadsinstitut	23 286	6 939	23 196	6 939
Övriga svenska emittenter	3 893	3 477	3 878	3 453
Utländska stater	10 401	11 666	10 402	11 666
Övriga utländska emittenter	1 804	1 582	1 798	1 582
Summa	55 256	48 026	55 131	48 002
Upplupet anskaffningsvärde	55 485	48 836	55 360	48 812

Marknadsstatus

Noterade värdepapper	54 701	47 403	54 576	47 379
Onoterade värdepapper	555	623	555	623
Summa	55 256	48 026	55 131	48 002

Värdepapperens bokförda värden jämfört med nominellt belopp

Bokfört värde	55 256	48 026	55 131	48 002
Nominellt belopp	55 026	46 570	54 901	46 546
Summa	230	1 456	230	1 456
Summa överskridande belopp	707	1 841	707	1 841
Summa underskridande belopp	-477	-385	-477	-385
Summa	230	1 456	230	1 456

NOT 20 DERIVATINSTRUMENT**Koncernen och moderbolaget****Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll**

Mkr	Verkliga värden		Nominellt belopp	
	2007	2006	2007	2006
Aktieoptioner	0	371	536	30 277
Aktieterminer	512	114	64 557	6 082
Valutaterminer	829	2 940	82 859	112 164
Ränteswappar	346	54	12 107	15 035
Ränteterminer	-	1	-	22 697
Övriga	74	196	86 046	9 000
Summa	1 761	3 676	246 105	195 256
Anskaffningsvärden	511	567		

Derivatinstrument med negativa värden

Aktieoptioner	-	370	536	30 277
Aktieterminer	565	28	75 975	13 558
Valutaterminer	1 087	1 247	83 104	110 428
Ränteterminer	1	-	4 090	-
Övriga	30	102	86 046	9 000
Summa	1 682	1 746	249 750	163 263
Anskaffningsvärden	-	-		

NOT 21 FINANSIELLA INSTRUMENT

	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
	Tillgångar och skulder som bestämts tillhöra kategorin	Tillgångar och skulder som innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Anskaffningsvärde
Koncernen 2007-12-31						
Finansiella tillgångar						
Aktier och andelar	51 402	–	–	–	51 402	46 176
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	55 256	–	–	–	55 256	55 485
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	15	–	15	15
Övriga lån	–	–	10	–	10	10
Derivat	–	1 761	–	–	1 761	511
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	40 900	–	–	–	40 900	35 790
Kassa och bank	–	–	2 025	–	2 025	2 025
Övriga finansiella tillgångar	–	–	1 014	–	1 014	1 014
Summa finansiella tillgångar	147 558	1 761	3 064	–	152 383	141 026
Finansiella skulder						
Derivat	–	1 682	–	–	1 682	–
Övriga finansiella skulder	–	–	–	1 176	1 176	1 176
Summa finansiella skulder	–	1 682	–	1 176	2 858	1 176
Nettovinst (+) resp nettoförlust (–)	2 174	276	–	–		
Summa ränteintäkter för finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–	–	93	–		
Koncernen 2006–12–31						
Finansiella tillgångar						
Aktier och andelar	49 340	–	–	–	49 340	36 760
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 026	–	–	–	48 026	48 836
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	35	–	35	35
Övriga lån	–	–	12	–	12	12
Derivat	–	3 676	–	–	3 676	567
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	36 884	–	–	–	36 884	30 867
Kassa och bank	–	–	3 904	–	3 904	3 904
Övriga finansiella tillgångar	–	–	1 007	–	1 007	1 007
Summa finansiella tillgångar	134 250	3 676	4 958	–	142 884	121 988
Finansiella skulder						
Derivat	–	1 746	–	–	1 746	–
Övriga finansiella skulder	–	–	–	793	793	793
Summa finansiella skulder	–	1 746	–	793	2 539	793
Nettovinst (+) resp nettoförlust (–)	5 021	–451	–	–		
Summa ränteintäkter för finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–	–	87	–		

NOT 21 FINANSIELLA INSTRUMENT, forts.

	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
	Tillgångar och skulder som bestämts tillhöra kategorin	Tillgångar och skulder som innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Anskaffningsvärde
Moderbolaget 2007-12-31						
Finansiella tillgångar						
Aktier och andelar	51 075	–	–	–	51 075	46 160
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	55 131	–	–	–	55 131	55 360
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	15	–	15	15
Övriga lån	–	–	10	–	10	10
Derivat	–	1 761	–	–	1 761	511
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	29	–	–	–	29	30
Kassa och bank	–	–	1 812	–	1 812	1 812
Övriga finansiella tillgångar	–	–	1 034	–	1 034	1034
Summa finansiella tillgångar	106 235	1 761	2 871	–	110 867	104 932
Finansiella skulder						
Derivat	–	1 682	–	–	1 682	–
Övriga finansiella skulder	–	–	–	1 295	1 295	1 295
Summa finansiella skulder	–	1 682	–	1 295	2 977	1 295
Nettovinst (+) resp nettoförlust (–)	1 705	276	–	–		
Summa ränteintäkter för finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–	–	83	–		
Moderbolaget 2006-12-31						
Finansiella tillgångar						
Aktier och andelar	48 975	–	–	–	48 975	36 706
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 002	–	–	–	48 002	48 812
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	35	–	35	35
Övriga lån	–	–	12	–	12	12
Derivat	–	3 676	–	–	3 676	567
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	4	–	–	–	4	4
Kassa och bank	–	–	3 486	–	3 486	3 486
Övriga finansiella tillgångar	–	–	864	–	864	864
Summa finansiella tillgångar	96 981	3 676	4 397	–	105 054	90 486
Finansiella skulder						
Derivat	–	1 746	–	–	1 746	–
Övriga finansiella skulder	–	–	–	583	583	583
Summa finansiella skulder	–	1 746	–	583	2 329	583
Nettovinst (+) resp nettoförlust (–)	5 015	–451	–	–		
Summa ränteintäkter för finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen	–	–	85	–		

NOT 22 VÄRDEFÖRÄNDRING PÅ TILLGÅNGAR FÖR VILLKORAD ÅTERBÄRING

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	4	–	4	–
Under året tillförda medel	26	4	26	4
Värdeförändring enligt resultaträkningen	–1	0	–1	0
Utgående balans	29	4	29	4

NOT 23 FONDFÖRSÄKRINGSTILLGÅNGAR

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Aktiebaserade fonder	36 447	34 115	–	–
Räntebaserade fonder	4 424	2 765	–	–
Summa	40 871	36 880	–	–
Anskaffningsvärden	35 761	30 863	–	–

NOT 24 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKTFÖRSÄKRING

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Fordringar på försäkringsföretag	2	18	2	18
Summa	2	18	2	18

NOT 25 ÖVRIGA FORDRINGAR

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Fordringar på koncernföretag	–	–	109	23
Fordringar på Länsförsäkringar AB-koncernen	41	34	22	16
Övriga fordringar	218	355	151	208
Summa	259	389	282	247

NOT 26 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Försäkringsavtal				
Ingående balans	906	1 035	906	1 035
Under året aktiverade kostnader	201	147	201	147
Årets avskrivningar enligt plan	–278	–277	–278	–277
Utgående balans	830	906	830	906

Finansiella avtal

Ingående balans	817	877	–	–
Under året aktiverade kostnader	217	133	–	–
Årets avskrivningar enligt plan	–196	–193	–	–
Utgående balans	838	817	–	–
Summa utgående balans	1 668	1 723	830	906

NOT 27 AKTIEKAPITAL

	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Antal emitterade och betalda aktier	8 000	8 000	8 000	8 000
Nominellt belopp per aktie, kronor	1 000	1 000	1 000	1 000
Antal utestående aktier	8 000	8 000	8 000	8 000

Bolagets aktier kan enligt gällande bolagsordning inte lämna någon utdelning.

NOT 28 LIVFÖRSÄKRINGSKOSTNADER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Övrig avsättning	77 367	81 570	77 367	81 570
Summa	77 367	81 570	77 367	81 570

Förändring av övrig avsättning

Ingående balans	81 570	80 981	81 570	80 981
Inbetalningar	5 272	4 920	5 272	4 920
Utbetalningar	–3 546	–3 354	–3 546	–3 354
Kostnadsuttag	–904	–809	–904	–809
Kapitalavkastning	2 761	2 682	2 761	2 682
Förändring p g a ändrat ränteantagande	–6 186	–1 528	–6 186	–1 528
Avkastningsskatt	–383	–374	–383	–374
Övertagna/överlätna försäkringsbestånd	–46	0	–46	0
Andra förändringar	–1 171	–948	–1 171	–948
Utgående balans	77 367	81 570	77 367	81 570

NOT 29 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Koncernen Mkr	Fastställda skador	Icke fastställda skador	Avsättning för skadeliv och sjukräntor	Totalt 2007	Totalt 2006
Ingående balans	65	630	3 496	4 191	4 387
Överlåtna bestånd	-9	-552	-116	-677	-
Övrig förändring	3	4	-168	-161	-196
Utgående balans	59	82	3 212	3 353	4 191

Moderbolaget Mkr	Fastställda skador	Icke fastställda skador	Avsättning för skadeliv och sjukräntor	Totalt 2007	Totalt 2006
Ingående balans	65	622	3 426	4 113	4 296
Överlåtna bestånd	-9	-552	-116	-677	-
Övrig förändring	-2	6	-167	-163	-183
Utgående balans	54	76	3 143	3 273	4 113

NOT 30 FOND FÖRSÄKRINGSÅTAGANDE

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	36 880	31 034	-	-
Inbetalningar	4 393	3 991	-	-
Annullationer och återköp	-713	-816	-	-
Utbetalda ersättningar	-626	-450	-	-
Kostnadsuttag	-371	-372	-	-
Värdeförändring	1 519	3 598	-	-
Avkastningsskatt	-218	-167	-	-
Andra förändringar	12	63	-	-
Utgående balans	40 876	36 880	-	-

NOT 31 ÖVRIGA SKULDER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Skulder till koncernföretag	-	-	373	420
Skulder till Länsförsäkringar AB-koncernen	596	50	596	50
Övriga skulder	552	729	298	100
Summa	1 148	779	1 267	570

NOT 32 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OM KASSAFLÖDEN

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ränteinbetalningar	2 968	2 777	2 955	2 772
Ränteutbetalningar	-1 179	-1 145	-1 159	-1 096
Erhållna utdelningar	3 464	3 593	2 855	3 045
Utbetalningar avseende skatter	-823	-794	-649	-628

Såväl ränteutbetalningar som utdelningar redovisas i den löpande verksamheten.

Av de likvida medlen föreligger restriktioner i förfoganderätten avseende bankkonton som pantsatts som säkerhetsreserv för ränte- och aktiefutures

41	282	41	282
----	-----	----	-----

Specifikation av poster som inte ingår i kassaflödet:

Förändringar av försäkringstekniska avsättningar	-404	6 532	-4 399	686
Värdeförändring och resultat av placeringstillgångar	-1 835	-3 839	-1 453	-3 866
Värdeförändringar i placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär risk	-909	-3 050	-1	0
Övrigt	1 025	949	921	71
Summa	-2 123	592	-4 932	-2 469

NOT 33 FLÖDEN VIA DOTTERFÖRETAG

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Köpeskilling vid förvärv av dotterbolag	0	-582	0	-582
Härav erlagts i form av likvida medel	0	-582	0	-582
Köpeskilling vid förvärv av intressebolag	-	-250	-	-250
Härav erlagts i form av likvida medel	-	-250	-	-250
Försäljningslikvid vid försäljning av intressebolag	-	206	-	206
Härav erlagts i form av likvida medel	-	206	-	206
Likvida medel i förvärvade enheter	0	2	0	2
Likvida medel i försälda enheter	-	21	-	21

Det tillgångsslag som förutom likvida medel finns i de köpta och sålda affärsenheterna består i samtliga fall till allra största delen av byggnader och mark i Stockholmsområdet.

NOT 34 REVISIONSKOSTNADER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
KPMG Bohlins AB				
Revisionsuppdrag	1	1	1	1
Andra uppdrag	3	2	3	2

SET Revisionsbyrå AB

Revisionsuppdrag	0	0	0	0
Andra uppdrag	-	-	-	-
Summa	4	3	4	3

NOT 35 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR

Koncernen och moderbolaget

Medelantal anställda	2007	2006
Sverige		
Män	70	73
Kvinnor	149	154
Totalt antal anställda	219	227

Löner, ersättningar och sociala kostnader, Sverige

Löner och ersättningar	114	108
varav rörlig ersättning	6	3
Sociala kostnader	77	98
varav pensionskostnader	32	51
Summa	191	206

Styrelse, VD, vVDar, Sverige

Löner och ersättningar	6	6
varav lön till VD och vVDar	4	4
varav rörlig ersättning till VD och vVDar	1	0
Sociala kostnader	3	3
varav pensionskostnader	1	1
Summa	9	9

Totala löner, ersättningar och sociala kostnader

Löner och ersättningar	120	114
varav rörlig ersättning	6	3
Sociala kostnader	80	101
varav pensionskostnader	33	51
Summa	200	215

Rörlig ersättning

Rörlig ersättning utgår till chefer som har bonusöverenskommelse. Ersättning baseras på uppnådda mål enligt affärsplanen, index i medarbetarundersökning, ledarskaps-index samt övriga individuella mål. Rörlig ersättning kan utgå med maximalt en månadslön, för ledande befattningshavare dock en till två månadslöner.

Sedan 2005 finns ett belöningsssystem som omfattar samtliga medarbetare som inte omfattas av annat bonusavtal. En förutsättning för att denna ersättning utbetalas är att ägarnas krav på avkastning på eget kapital i LFAB-koncernen och målen för Läns-försäkringar Liv är uppfyllda. Maximalt belopp som kan utfalla per medarbetare om förutsättningarna uppfylls bestäms av respektive styrelse i december varje år. En tredjedel av det fastställda beloppet utfaller till alla oavsett individuell prestation. Utfallet av två tredjedelar av det fastställda beloppet är baserat på uppfyllnadsgraden av de individuella målen i målkontraktet.

Sjukfrånvaro	2007	2006
Totalt av sammanlagd arbetstid	5%	6%
Totalt av sammanlagd arbetstid män	4%	4%
Totalt av sammanlagd arbetstid kvinnor	5%	7%
Frånvaro för anställda i åldern 29 år eller yngre	1%	1%
Frånvaro för anställda i åldrarna 30–49 år	4%	5%
Frånvaro för anställda i åldern 50 år eller äldre	8%	8%
Andel av frånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	73%	73%

Pensionsplaner

Åtagande för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK).

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inget styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pensionskostnad. Med andra ledande befattningshavare avses de nio personer som tillsammans med verkställande direktören utgör företagsledning.

Rörlig ersättning är maximerad till fyra månadslöner för verkställande direktör och till en till två månadslöner för andra ledande befattningshavare.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ingår som en del av den totala ersättningen.

Till ledande befattningshavare har inga andra ersättningar eller förmåner lämnats än för arbete som ledande befattningshavare. Till styrelseledamöter har förutom styrelse-arvode även ersättning avseende utskottsarbete utbetalats.

Ersättningar och övriga förmåner under året

	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa	Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön	
						Avgifts- bestämd	Förmåns bestämd
Moderbolaget 2007, Tkr							
Håkan Danielsson, verkställande direktör	2 917	648	59	849	4 473	25%	–
Christina Ramberg, styrelsens vice ordförande	242	–	–	–	242	–	–
Jörgen Svensson, styrelseledamot	185	–	–	–	185	–	–
Karl-Olof Hammarkvist, styrelseledamot	202	–	–	–	202	–	–
Per Vilén, styrelseledamot	296	–	–	–	296	–	–
Ulrika Messing, styrelseledamot	84	–	–	–	84	–	–
Gunvor Engström, styrelseledamot	202	–	–	–	202	–	–
Ann-Christin Norrström, tidigare styrelseledamot	84	–	–	–	84	–	–
Gunnar Wetterberg, styrelseledamot	293	–	–	–	293	–	–
Anders Östryd, styrelseledamot	202	–	–	–	202	–	–
Karin Åkesson Rehnholm, styrelseledamot	202	–	–	–	202	–	–
Sören Westin, styrelseledamot	118	–	–	–	118	–	–
Andra ledande befattningshavare (8 personer)	8 102	952	345	4 637	14 036	37%	8%
Totalt 2007	13 129	1 600	404	5 486	20 619		

NOT 35 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR, forts.

	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa	Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön	
						Avgifts- bestämd	Förmåns bestämd
Moderbolaget 2006, Tkr							
Håkan Danielsson, verkställande direktör	2 553	473	60	782	3 868	27%	
Peter Säll, vice verkställande direktör tom 060618	816	–	28	285	1 129	29%	
Christina Ramberg, styrelsens vice ordförande	191	–	–	–	191		
Carl-Göran Myrin, tidigare styrelseledamot	133	–	–	–	133		
Karl-Olof Hammarkvist, styrelseledamot	116	–	–	–	116		
Per Vilén, styrelseledamot	166	–	–	–	166		
Johan Svedberg, styrelseledamot	140	–	–	–	140		
Gunvor Engström, styrelseledamot	168	–	–	–	168		
Ann-Christin Norrström, styrelseledamot	157	–	–	–	157		
Gunnar Wetterberg, styrelseledamot	229	–	–	–	229		
Anders Östryd, styrelseledamot	157	–	–	–	157		
Karin Åkesson, styrelseledamot	169	–	–	–	169		
Cecilia Stegö Chilò, styrelseledamot	139	–	–	–	139		
Andra ledande befattningshavare (9 personer)	7 589	480	404	3 601	12 074	35%	8%
	12 723	953	492	4 668	18 836		

Rörlig ersättning

I rörlig ersättning ingår beräknad bonus avseende verksamhetsåret 2007. För verkställande direktören och andra ledande befattningshavare baserades rörlig ersättning på uppnådda mål enligt affärsplanen, index i medarbetarundersökningen, ledarskapsindex samt övriga individuella mål. Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch- och ränteförmån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Pensioner

Pensionsåldern för verkställande direktören är 60 år. Mellan 60 och 65 år är pensionen förmånsbestämd och ska uppgå till 75 procent av den pensionsgrundande lönen. Denna del är tryggnad genom pensionsavsättning.

Pensionen från 65 år är avgiftsbestämd och pensionspremien ska uppgå till 29 procent av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön avses grundlönen samt ett genomsnitt av de tre senaste årens rörliga lön.

För andra ledande befattningshavare varierar pensionsåldern mellan 60 och 62 år. Pensionen mellan 60 och 62 och 65 år är förmånsbestämd, pension beräknas utgå med cirka 70 procent av den pensionsgrundande lönen. Från 65 år följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF.

Avgångsvederlag

I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till VD och övriga ledande befattningshavare med två årslöner. Vid egen uppsägning gäller tre månaders uppsägningstid, inget avgångsvederlag utgår.

Berednings- och beslutsprocess som tillämpas ifråga om ersättningar till den högsta ledningen

Ersättning till verkställande direktören avseende 2007 har fastställts av styrelsen efter beredning av styrelsens ordförande. Ersättning till övriga ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören.

Antal kvinnor bland ledande befattningshavare	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Styrelseledamöter	28%	26%	38%	36%
Andra ledande befattningshavare	45%	33%	45%	33%

NOT 36 PENSIONER

Koncernen och moderbolaget

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns ett antal förmånsbestämda pensionsplaner. Den största av dessa planer är ett pensionsavtal från 2006 för försäkringsbranschen där personer födda 1955 eller tidigare frivilligt kan gå i pension vid 62 års ålder. Villkoren för denna plan är utformade så, att som pension erhålles cirka 65 procent av den pensionsmedförande lönen vid 62 års ålder.

Utöver denna plan finns ett antal mindre planer som nästan enbart omfattar anställda som redan uppnått pensionsåldern. Dessa planer omfattar ålderspension samt i en del fall även efterlevandepension.

Pensionsbeloppen utgår i förhållande till slutlönen vid pensioneringen och är i de allra flesta fallen livsvariga.

I de fall uppräknig av pensionen är avtalad följer koncernen de normer som Försäkringsbranschens Pensionskassa FPK tillämpar.

Mkr	2007	2006
Pensionsförpliktelser		
Avsatt till pensioner	32	33
Övriga avsättningar	15	14
Summa	47	47

Av det belopp som redovisas som "Avsatt till pensioner" omfattas endast följande belopp av Tryggandelagen	31	32
---	----	----

Årets förändring av kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi för vilka det inte finns några avskiljda tillgångar:

Ingående kapitalvärde den 1 januari enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelser	45	33
Kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	2	14
Räntekostnad	2	1
Utbetalda pensioner	-4	-3
Kapitalvärdet per den 31 december	46	45

Årets förändring av kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi vilka helt eller delvis täcks av särskilt avskiljda tillgångar:

Ingående kapitalvärde den 1 januari enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelser	2	2
Kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	0	0
Räntekostnad	0	0
Utbetalda pensioner	0	0
Kapitalvärdet per den 31 december	2	2

Årets förändring av det totala kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi:

Ingående kapitalvärde den 1 januari enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelser	47	35
Kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	2	15
Räntekostnad	2	1
Utbetalda pensioner	-4	-3
Annan förändring av kapitalvärdet	0	0
Kapitalvärdet per den 31 december	47	47

Verkligt värde avseende särskilt avskiljda tillgångar

Verkligt värde per den 1 januari	2	2
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	0	0
Betalningar till och från pensionsstiftelserna	0	0
Överskott i särskilt avskiljda tillgångar	0	0
(Verkligt värde av särskilt avskiljda tillgångar till den del detta ej påverkat företagets redovisning)	0	0
Verkligt värde per den 31 december	2	2
Belopp som redovisas under ansvarsförbindelser	0	0

Netto pensionsförpliktelser per den 31 december enligt balansräkningen	46	45
---	-----------	-----------

Kostnader avseende pensioner:

Pensionering i egen regi

Kostnad exklusive räntekostnad	2	14
Räntekostnad	2	1
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	0	0
Kostnad för pensionering i egen regi	4	16
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar/ökning av överskott i särskilt avskiljda tillgångar	0	0
Redovisad nettokostnad hänförlig till pensioner	4	16

Verkligt värde av särskilt avskiljda tillgångar:

Eget kapitalinstrument	0	0
Skuldinstrument	1	1
Andra tillgångar	1	1
Skulder	0	0
Summa	2	2

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser:

Diskonteringsränta	3,5%	3,5%
Andel som bedöms att frivilligt gå i pension vid 62 års ålder	20%	20%

Kapitalet i särskilt avskiljda tillgångar överstiger kapitalvärdet av pensionsförpliktelser till anställda. Detta överskott redovisas dock inte i balansräkningen.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Dessa planer är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter.

Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Här redovisas främst avgifter till försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal som har individuella lösningar.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 IAS19. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Avgiftsbestämda planer

Dessa planer är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter.

Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Här redovisas främst avgifter till försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal som har individuella lösningar.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 IAS19. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Kostnader för avgiftsbestämda planer

Mkr	2007	2006
Kostnader för avgiftsbestämda planer	29	28

NOT 37 POSTER INOM LINJEN

	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
För egna skulder ställda säkerheter				
Redovisat värde för finansiella tillgångar som lämnats som säkerhet för försäkringstekniska avsättningar:				
Obligationer	56 298	52 093	56 269	52 088
Aktier och andelar	65 799	64 721	24 928	27 840
Fastighetsrelaterade tillgångar	2 863	3 578	2 863	3 578
Övriga tillgångar	4 433	4 851	4 220	4 663
Summa	129 393	125 243	88 280	88 169

Summan ovan utgörs av registerförda tillgångar enligt 7 kap 11 § försäkringsrörelselagen.

Den försäkringstekniska skulden vilken svarar mot registerförda tillgångar uppgår till	120 829	121 963	79 882	85 016
--	---------	---------	--------	--------

Övriga ställda panter

Andras panträtt i egna fastigheter	102	102	102	102
Övriga ställda panter	41	282	41	282
Summa	143	384	143	384

I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

	Koncernen		Moderbolaget	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Ansvarsförbindelser				
Ansvarsförbindelser till intresseföretag	8	7	8	7
Förtida uttag vid 62 års ålder enligt pensionsavtalet, 80 procent	59	56	59	56
Pensionsåtaganden överstigande pensions stiftelses förmögenhet	0	0	0	0
Övriga ansvarsförbindelser	3	3	3	3
Summa	70	66	70	66

ORGANISATION

Länsförsäkringsgruppen

Länsförsäkringsgruppen består av 24 kundägda lokala länsförsäkringsbolag och den gemensamt ägda Länsförsäkringar AB-koncernen (LFAB-koncernen) med dotterbolag inom sak-, liv- och fondförsäkring, bank samt djur- och grödaförsäkring. Länsförsäkringar Liv AB är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Fondliv AB är i sin tur ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar Liv AB. Länsförsäkringar Liv AB med dotterbolag utgör en koncern som benämns Länsförsäkringar Liv.

Länsförsäkringsbolagen har valt att bedriva all sin gemensamma verksamhet i LFAB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel. Koncernen ska också producera sådan service som är effektiv att tillhandahålla gemensamt inom Länsförsäkringsgruppen. Till de funktioner som organiserats centralt hör bland annat underhåll och utveckling av gemensamma datasystem, tjänster såsom juridik, personal, kommunikation och säkerhet.

Länsförsäkringar AB med dotterbolag är operativt organiserade i divisioner, koncerngemensamma enheter, serviceenheter och vd-staber. Utgångspunkten för organisationen är att den fortlöpande verksamheten ska bedrivas inom divisionerna men där det finns stordriftsfördelar ska vissa funktioner bedrivas centralt i koncernen.

Den ovan redovisade organisationen av Länsförsäkringars verksamhet innebär att det förekommer ett stort antal interna transaktioner av löpande karaktär och ett antal interna transaktioner av engångskaraktär mellan bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Närstående juridiska personer och närståendekretsen

Som närstående juridiska personer till Länsförsäkringar Liv AB räknas dotterbolag och intressebolag inom Länsförsäkringar Liv, dotterbolag och intressebolag inom LFAB-koncernen, Länsförsäkringar Mäklarservice AB och de 24 länsförsäkringsbolagen med dotterbolag. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare och nära familjemedlemmar till dessa personer.

Riktlinjer och rutiner för hantering av transaktioner med närstående

Länsförsäkringar Liv AB:s riktlinjer för hantering av intressekonflikter

Länsförsäkringar Liv AB är ett icke vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag och får således inte dela ut vinst till ägaren, utan allt överskott ska tillfalla försäkringstagarna. Det är därför viktigt att det finns väl fungerande system och rutiner som förhindrar

förtäckt vinstutdelning eller annan otillåten kapitalanvändning, samtidigt som försäkringstagarnas intressen av att ta del av stordrifts- och andra fördelar av att ingå i en koncern tillvaratas.

I ett icke vinstutdelande livförsäkringsbolags verksamhet uppträder intressekonflikter av två principiellt skilda slag. Dels finns konflikter mellan olika grupper inom försäkringstagarkollektivet, dels konflikter mellan försäkringstagarna som grupp och andra intressenter. Den senare typen rör frågan om vilka kostnader som legitimt kan belasta försäkringsspararnas kapital, medan de interna konflikterna gäller fördelning av kostnader och överskott mellan olika försäkringstagare och grupper av försäkringstagare.

Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse har fastställt riktlinjer om hantering av intressekonflikter som syftar till att fungera som ett verktyg för att främja bolagsintern kontroll. Bolagets verkställande direktör har också fastställt en processbeskrivning för koncerninterna transaktioner.

De centrala delarna av innehållet i dessa styrande dokument som rör transaktioner mellan närstående bolag och Länsförsäkringar Liv AB redovisas i avsnittet nedan.

Regler för interna transaktioner av löpande karaktär

Interna transaktioner av löpande karaktär

Till interna transaktioner av löpande karaktär hör transaktioner som rör varor och tjänster som tillhandahålls för bolagen inom LFAB-koncernen. Det förekommer årligen ett mycket stort antal transaktioner av denna karaktär.

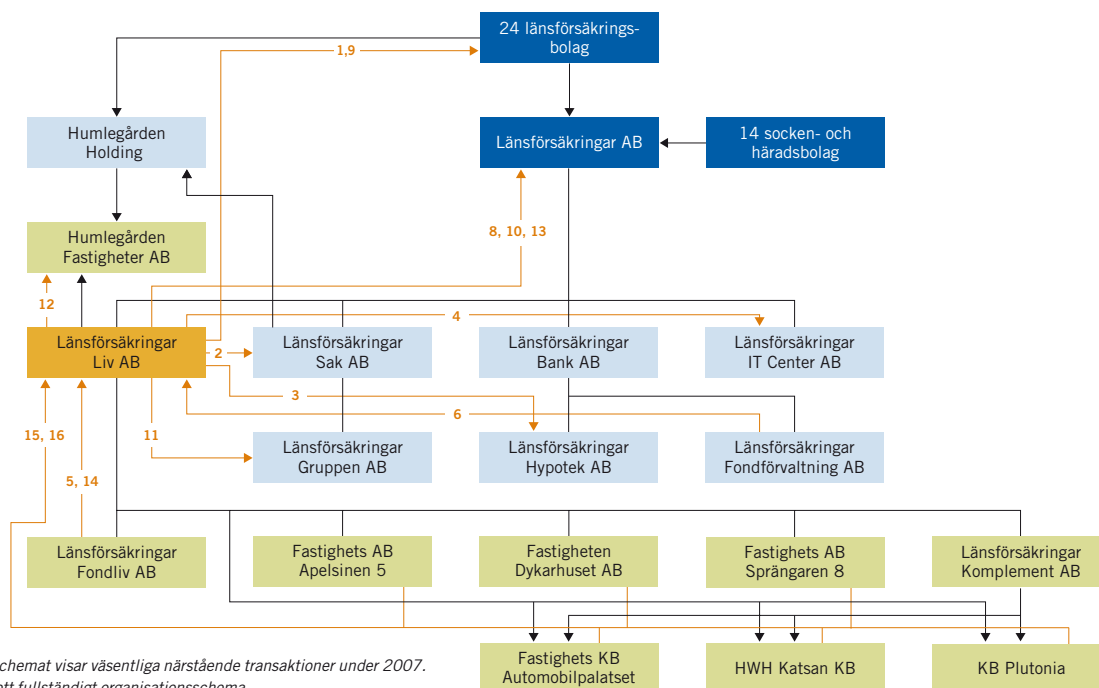
Prissättning för varor och tjänster

Grundläggande för all prissättning inom LFAB-koncernen som rör transaktioner av löpande karaktär är självkostnadsprincipen och att det inte ska förekomma vinstpåslag. En prislista fastställs i samband med budgetprocessen. Debitering sker löpande och den beslutade prislistan gäller för ett år i taget.

Beredning i Servicekommittéer

Inom LFAB-koncernen finns ett antal servicekommittéer som har till uppgift att behandla samtliga koncerninterna transaktioner avseende olika varor och tjänster. Länsförsäkringar Liv AB ska finnas representerat i samtliga servicekommittéer. Kommittéerna diskuterar servicenivåer och pris för samtliga varor och tjänster.

Utifrån dessa diskussioner arbetar respektive intern leverantör fram en budget och en prislista för det kommande året.

Organisationsschemat visar väsentliga närstående transaktioner under 2007. Bilden är inte ett fullständigt organisationsschema.

Beslut om servicecenters budget och prislista för varor och tjänster

Koncernledningen inom LFAB-koncernen beslutar, i samband med den årliga affärsplaneringen, om respektive koncerngemensam enhets eller servicecenters budget och prislista för varor och tjänster. Prisnivån på de varor och tjänster Länsförsäkringar Liv AB köper från den övriga LFAB-koncernen beslutas av Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse, antingen genom godkännande av avtal eller inom ramen för godkännande av budget.

Regler för interna transaktioner av engångskaraktär**Transaktioner av engångskaraktär**

Till transaktioner av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner. De är av begränsad omfattning. Transaktioner av engångskaraktär ska grundas på skriftliga avtal med en omfattning som följer marknadsmässig standard och med marknadsmässiga villkor.

Beredning

Länsförsäkringar Liv AB ska göra en behovs- och konsekvensanalys vid en transaktion av engångskaraktär. För att minska risken för intressekonflikter ska det dokumenteras vem som tagit initiativet till beslutet.

Verkställande direktören ska utse en ansvarig för framtagande av beslutsunderlag för transaktionen. Den som ansvarar för analysen ska informera och ha en dialog med Länsförsäkringar Liv AB:s Compliance- och Risk -Managementfunktion under den pågående processen.

Beslutsunderlaget ska innehålla en skriftlig bedömning av risken för intressekonflikter samt en bedömning av att pris och kvalitet är i enlighet med marknaden och till nytta för livförsäkringstagarna. Om det anses erforderligt för kvalitetssäkring av transaktionens genomförande och villkor ska utomstående expertis anlitas.

Beslut i Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse

Beslut om transaktionen ska fattas av Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse.

Transaktionens villkor ska emellertid alltid, om inte styrelsen bedömer transaktionen som så okomplicerade eller av så begränsad omfattning så att det inte krävs, underställas oberoende granskning före genomförandet.

I varje enskilt fall som intressekonflikter av större betydelse mellan liv- och sakförsäkringskollektivet kan uppstå ska Länsförsäkringars Försäkringstagarförening utse en oberoende granskare. Vid transaktioner av särskild betydelse för Länsförsäkringar Liv AB:s försäkringstagar kollektiv ska föreningen beredas möjlighet att avge sitt yttrande.

Om Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse bedömer att så krävs, med hänsyn till transaktionens komplexitet och omfattning, ska också Länsförsäkringar Liv AB:s externa revisorer granska transaktionen.

Länsförsäkringar Liv AB:s transaktioner med närstående 2007**Inledning**

I nedanstående avsnitt lämnas en redogörelse över de väsentliga närstående transaktioner som förekommit under 2007.

Länsförsäkringar Liv AB:s riktlinjer för hantering av interna transaktioner av löpande karaktär gäller för hanteringen av de transaktioner som redovisas under punkterna 1, 4–6, 8–10, 12 och 13 och har legat till grund för utformningen av respektive avtal.

Punkterna 2 och 11 avser transaktioner av engångskaraktär och riktlinjernas bestämmelser för transaktioner av engångskaraktär har således legat till grund för hanteringen av dessa transaktioner och respektive avtal.

Transaktionerna redogörs för i storleksordning.

1) Länsförsäkringsbolagens distributionsersättning

De 24 länsförsäkringsbolagen förmedlar, marknadsför och administrerar Länsförsäkringar Liv AB:s försäkringsprodukter. Länsförsäkringar Liv AB betalar ersättning enligt avtal för dessa tjänster. Länsförsäkringsbolagens ersättning grundas på premien för nyteckning, merförsäljning på befintliga försäkringsavtal och beståndsvård. För beståndsvård utgår också enligt en komponent i avtalet ersättning grundad på förvaltat kapital i försäkringen. För nytecknings- och utökningersättningen gäller ett treårigt annullationsansvar. Avtalet gäller tillsvidare med en uppsägningstid om två år.

2) Beståndsoverlåtelse till Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag

Länsförsäkringar Liv AB har per den 1 januari 2007 överlåtit ett bestånd av försäkringar avseende Sjuk- och olycksfall för vuxna, Gruppsjuk och Gruppolycksfall till

Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag. Parterna har låtit värdera beståndet genom varsin revisionsfirma. En anlitad oberoende granskningsman har inte haft någon erinran mot överlåtelsen. Nödvändiga tillstånd har erhållits från Finansinspektionen och Bolagsverket. Köpeskillingen var 121 Mkr. Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag övertar ansvaret för försäkringstekniska avsättningar motsvarande 547 Mkr. Enligt avtal har årets resultat och ränta om sammanlagt 95 Mkr överförts från Länsförsäkringar Liv AB till Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag.

3) Lån till Länsförsäkringar Hypotek AB

Länsförsäkringar Liv AB har haft ett lån till Länsförsäkringar Hypotek AB med ett nominellt belopp om 435 Mkr. Lånet som var prissatt till motsvarande noterat värdepapper slutbetalades under 2007.

4) IT-tjänster och produkter från Länsförsäkringar IT Center AB

Länsförsäkringar IT Center AB tillhandahåller IT-tjänster och produkter enligt ramavtal till Länsförsäkringar Liv AB. Prissättningen baseras på direkta och indirekta kostnader. Kostnader för gemensam finansiell infrastruktur fördelas enligt olika nycklar beroende på tjänst för att ge en så rättvisande bild som möjligt. Ramavtalet gäller tills vidare med 12 månaders uppsägningstid. Länsförsäkringar IT Center AB ska rapportera till Länsförsäkringar Liv AB:s styrelse i den utsträckning som krävs för att Länsförsäkringar Liv AB ska kunna kontrollera, följa upp och utvärdera IT-verksamheten.

5) Servicetjänster till Länsförsäkringar Fondliv AB

Länsförsäkringar Fondliv AB har ingen egen personal, utan köper tjänster av moderbolaget Länsförsäkringar Liv AB. Prissättningen baseras på direkta och indirekta kostnader.

6) Förvaltningsersättning från Länsförsäkringar Fondförvaltning AB

Länsförsäkringar Fondförvaltning AB tillhandahåller enligt gällande samarbetsavtal investeringsfonder som är valbara för Länsförsäkringar Fondliv AB:s försäkringskunder. Länsförsäkringar Fondliv AB erhåller en förvaltningsersättning på värdet av de andelar i Länsförsäkringar Fondförvaltning AB:s investeringsfonder som förvärvats och innehas av Länsförsäkringar Fondliv AB. Samarbetsavtalet gäller tillsvidare med sex månaders uppsägningstid.

7) Tjänstepensioner till anställda inom länsförsäkringsgruppen

Länsförsäkringar Liv AB tillhandahåller tjänstepensioner till anställda inom länsförsäkringsgruppen. Dessa pensionsförmåner grundar sig på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premierna är marknadsmässiga.

8) Service, varor och tjänster inom länsförsäkringsgruppen**Obligatoriska tjänster inom länsförsäkringsgruppen**

Dessa tjänster omfattar gruppgemensamma obligatoriska varor och tjänster i länsförsäkringsgruppen som ska användas av alla bolag och divisioner inom länsförsäkringsgruppen. Tjänsterna är kollektivt finansierade och omfattar bland annat gemensam service, varumärkesbreddning och gemensam utveckling.

Prissättningen för den gemensamma serviceverksamheten inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader och faktureras enligt en beslutad fördelningsnyckel.

Kostnaderna för de obligatoriska tjänsterna inom LFAB-koncernen fördelas på de tre kärnaffärerna Sak, Liv och Bank. De totala driftskostnaderna används som fördelningsgrund mellan kärnaffärerna där ingen tydlig kostnadsdrivare kan identifieras. Prissättningen syftar till att fördela kostnaderna rättvist inom företagsgruppen utifrån förbrukning.

För de obligatoriska tjänsterna ska det inför varje årsskifte upprättas ett dokument som beskriver vilka parterna är, specifikation av tjänsterna, arbeten och kostnader m.m.

Obligatoriska varor och tjänster inom LFAB-koncernen

De koncerngemensamma enheterna och servicecentren tillhandahåller inom ramen för sitt serviceansvar olika varor och tjänster inom LFAB-koncernen. Dessa tjänster är obligatoriska för de bolag som ingår i LFAB-koncernen. Dessa kallas för internt köpta tjänster. Kostnaderna fördelas utifrån en nyckel där det finns en naturlig kostnadsdrivare som till exempel antalet anställda, kontorsyta eller antalet pc.

Varje koncerngemensam enhet och servicecenter som tillhandahåller internt köpta tjänster ska årligen upprätta ett dokumentation som utvisar vilka divisioner som är

motparter, vilka varor och tjänster som tillhandahålls, innehåll, servicenivå, priskonstruktion och prisnivå.

För internt köpta tjänster av väsentlig betydelse ska skriftliga avtal upprättas. Detta avser till exempel tjänster som kapitalförvaltning, IT och lokalhyra (se punkterna 4, 10 och 13).

Obligatorisk kostnad för Koncernoverhead

Koncernoverhead benämns de kostnader som utgörs av vd:s och vd-stabernas kostnader samt de kostnader som direkt beror av att Länsförsäkringar AB med dotterbolag är en koncern. Koncernoverhead fördelas mellan alla enheter inom Länsförsäkringar AB-koncernen. Fördelningsnyckeln är andelen av totala driftskostnader.

För koncernoverhead ska det årligen upprättas ett dokument som anger vad kostnaderna avser, det vill säga vilka tjänster och aktiviteter som utförs och av vilken VD-stab/funktion samt hur dessa kostnader fördelas mellan divisioner och servicecenter.

Frivilliga varor och tjänster i LFAB-koncernen

Det finns också varor och tjänster som tillhandahålls inom LFAB-koncernen som respektive länsförsäkringsbolag eller enhet inom LFAB-koncernen kan välja att köpa. Dessa varor och tjänster benämns Individuell service. Priserna för individuell service är satta så att de ska avspegla förbrukning av varan eller tjänsten och fakturering sker i överenskommenhet med kunden.

9) Återförsäkringsavtal med länsförsäkringsbolagen

Länsförsäkringar Liv AB tecknade den 1 januari 2007 kvotåterförsäkringsavtal med 22 av de 24 länsförsäkringsbolagen gällande livriskaffären. Kvotåterförsäkringsmodellen bygger på att den riskaffär som återförsäkras inom länsförsäkringsgruppen fördelas utifrån en andel. Andelarna fördelas utifrån länsförsäkringsbolagens andel av premieinkomsten i Länsförsäkringar Liv AB. Avtalet gäller för ett kalenderår i taget med sex månaders uppsägningstid.

10) Kapitalförvaltning inom Länsförsäkringar AB och hos externa förvaltare

Länsförsäkringar AB förvaltar Länsförsäkringar Liv AB:s placeringstillgångar genom sin avdelning för kapitalförvaltning och ett antal externa förvaltare. För förvaltningen betalar Länsförsäkringar Liv AB ersättning i förhållande till Länsförsäkringar Liv AB:s andel av kapitalförvaltningsavdelningens faktiska driftskostnad. Ersättningen beräknas till vid varje tidpunkt gällande självkostnadspris enligt beslutade ekonomistyrningsprinciper inom LFAB-koncernen. För den externa förvaltningen betalar Länsförsäkringar Liv AB ersättning med motsvarande belopp och vid samma tidpunkter som Länsförsäkringar AB betalar ersättning till de externa förvaltarna. Uppdragsavtalet tecknades 1 januari 2007 och gäller tills vidare med 12 månaders uppsägningstid.

11) Beståndsoverlåtelse till Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag

Länsförsäkringar Liv AB har per den 1 januari 2007 överlåtit ett bestånd av försäkringar avseende Gruppliv och Tjänstegruppliv till Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag. Parterna har låtit värdera beståndet genom varsin revisionsfirma. En anlitad oberoende granskningsman har inte haft någon erinran mot överlåtelser. Nödvändiga tillstånd har erhållits från Finansinspektionen och Bolagsverket. Köpeskillingen var 119 Mkr. Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag övertar ansvaret för försäkringstekniska avsättningar motsvarande 168 Mkr. Enligt avtal har årets resultat och ränta om sammanlagt 10 Mkr överförts från Länsförsäkringar Liv AB till Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag.

12) Avtal om fastighetsförvaltning med Humlegården Fastigheter AB

Länsförsäkringar Liv AB betalar ersättning beräknad till självkostnadspris till Humlegården Fastigheter AB för förvaltningen av Länsförsäkringar Liv:s Stockholmsfastigheter.

13) Hyresavtal med Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Liv AB hyr lokaler av Länsförsäkringar AB och betalar för det en marknadsmässig hyra. Hyresavtalet gäller till och med den 31 december 2016.

14) Lån till Länsförsäkringar Fondliv AB

Länsförsäkringar Fondliv AB har under våren 2007 träffat avtal med ytterligare en fondförvaltare. För att kunna göra fondförvaltarens investeringsfonder tillgängliga för Länsförsäkringar Fondliv AB:s försäkringskunder och likviditetsmässigt hantera den inledande handeln i investeringsfonderna, har Länsförsäkringar Liv AB den 10 maj 2007 givit ett lån om 490 Mkr till Länsförsäkringar Fondliv AB. Finansinspektionen hade dessförinnan medgivit undantag från försäkringsrörelselagens begränsningsregel avseende upplåning. Räntevillkoret för lånet var 90 dagars STIBOR plus en marginal om 0,65 procentenheter. Lånet löpte ut den 30 maj 2007.

För att hantera de kortsiktiga likviditetsflödena finns ett reverslån mellan Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB som uppgår till 524 Mkr. Villkoret för lånet är 90 dagars STIBOR.

15) Koncernbidrag till dotterbolag

I Länsförsäkringar Liv ingår ett antal fastighetsbolag som helägda dotterbolag till Länsförsäkringar Liv AB. Länsförsäkringar Liv AB har lämnat koncernbidrag till tre av dessa.

16) Lån till övriga dotterbolag

Det finns ett antal reverslån mellan Länsförsäkringar Liv AB och de helägda fastighetsbolagen. Räntetäkterna från respektive bolag redogörs för i tabellen nedan.

NOT 38 UPPLYSNINGAR OM TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE M.M., forts.

I tabellen nedan åskådliggörs de väsentliga närstående transaktioner mellan bolag inom Länsförsäkringar Liv och närstående juridiska personer till koncernen som redogjorts för ovan. Transaktionerna är angivna i storleksordning.

TRANSAKTIONER MELLAN LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV OCH NÄRSTÅENDE BOLAG

Karaktär	Bolag som erhållit	Bolag som erlagt	Vederlag Mkr	Hänvisning
Distributionsersättning	24 länsförsäkringsbolag	Länsförsäkringar Liv	805	1)
Ersättning för beståndsoverlåtelse	Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag	Länsförsäkringar Liv	521	2)
Slutbetalning av lån och ränta på lån	Länsförsäkringar Liv	Länsförsäkringar Hypotek AB	445	3)
Ersättning för IT-tjänster och produkter	Länsförsäkringar ITC AB	Länsförsäkringar Liv	275	4)
Provisioner för förmedlad fondaffär	Länsförsäkringar Liv	Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	240	6)
Tjänstepensionspremier till anställda inom Länsförsäkringar	Länsförsäkringar Liv	Bolag inom länsförsäkringsgruppen	188	7)
Ersättning för service, varor och tjänster varav	Länsförsäkringar AB	Länsförsäkringar Liv	136	8 och 13)
– Kontorshyra			23	
– Obligatoriska tjänster			34	
– Individuell Service			66	
– Koncernoverhead			13	
Återförsäkringsavtal	22 länsförsäkringsbolag	Länsförsäkringar Liv	112	9)
Kapitalförvaltning	Länsförsäkringar AB	Länsförsäkringar Liv	46	10)
Ersättning för beståndsoverlåtelse	Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag	Länsförsäkringar Liv	39	11)
Fastighetsförvaltning	Humlegården Fastigheter AB	Länsförsäkringar Liv	23	12)

Fordran och skuld på närstående – Koncernen

Mkr	Länsförsäkringar Livs fordran	Länsförsäkringar Livs skuld
Länsförsäkringar Sak AB	–	532
Länsförsäkringar AB	2	7
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	38	–
Länsförsäkringar ITC AB	0	6
Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag	0	39
Summa fordran och skuld på närstående	41	584

TRANSAKTIONER INOM LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV

Karaktär	Bolag som erhållit	Bolag som erlagt	Vederlag Mkr	Hänvisning
Administrations- och anskaffningskostnader	Länsförsäkringar Liv AB	Länsförsäkringar Fondliv AB	260	5)
Ränta på lån och reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	Länsförsäkringar Fondliv AB	19	14)
Koncernbidrag	Fastighets AB Apelsinen 5	Länsförsäkringar Liv AB	18	15)
Ränta på reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	Fastighets KB Automobilpalatset	14	16)
Ränta på reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	Fastigheten Dykarhuset AB	12	16)
Ränta på reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	Fastighets AB Apelsinen 5	10	16)
Ränta på reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	KB Plutonia	8	16)
Ränta på reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	Fastighets AB Sprängaren 8	4	16)
Ränta på reverslån	Länsförsäkringar Liv AB	HWH Katsan KB	4	16)
Koncernbidrag	Fastigheten Dykarhuset AB	Länsförsäkringar Liv AB	2	15)

Fordran och skuld på närstående – Moderbolaget

Mkr	Länsförsäkringar Liv AB:s fordran	Länsförsäkringar Liv AB:s skuld
Länsförsäkringar Fondliv AB	632	294
Fastighets KB Automobilpalatset	436	22
Fastigheten Dykarhuset AB	263	4
FAB Apelsinen 5	263	8
KB Plutonia	228	4
HWH Katsan	122	–
FAB Sprängaren 8	92	6
KB Hålstene II	0	29
Fastighets AB Storsundet	10	0
Länsförsäkringar Komplement AB	0	6
Erlandsson International AB	4	0
Summa fordran och skuld på koncernbolag	2 051	373

NOT 39 OMRÄKNING AV JÄMFÖRELSEÅR PÅ GRUND AV NYA REDOVISNINGSPRINCIPER ENLIGT SÅ KALLAD LAGBEGRÄNSAD IFRS

RESULTATRÄKNING

Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse Mkr	Koncernen			Moderbolaget			Hänvisning
	Enligt årsredo- visning 2006	Justeringar enligt IFRS	Enligt FFFS 2006:17 2006	Enligt årsredo- visning 2006	Enligt Justeringar enligt IFRS	FFFS 2006:17 2006	
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring	10 020	-3 659	6 361	6 032	-	6 032	a)
Kapitalavkastning, intäkter	12 529	66	12 595	11 887	4	11 892	g)
Övriga tekniska intäkter efter avgiven återförsäkring	0	263	263	-	-	-	b)
Värdeökning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	3 051	-	3 051	-	-	-	
Utbetalda försäkringssättningar efter avgiven återförsäkring	-5 249	1 255	-3 994	-3 963	-	-3 963	c)
Förändring i avsättning för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring	-80	-	-80	-91	-	-91	
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar efter avgiven återförsäkring	-595	-	-595	-590	-	-590	
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk:	-5 846	2 411	-3 434	-5	-	-5	d)
Driftskostnader	-1 317	-215	-1 532	-979	-	-979	e)
Kapitalavkastning, kostnader	-2 215	-91	-2 306	-2 157	-31	-2 188	
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 727	-2	-1 729	-1 726	-1	-1 727	f) g)
Övriga tekniska kostnader	0	-26	-26	-	-	-	
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	8 571	2	8 573	8 407	-28	8 380	
Icke-teknisk redovisning							
Övriga icke-tekniska kostnader	-194	-	-194	-	-	-	
Resultat före skatt	8 377	-	8 379	8 407	-	8 380	
Skatt	-733	-	-733	-568	-	-568	
Årets resultat	7 644	2	7 646	7 839	-28	7 812	

BALANSRÄKNING

Mkr	Koncernen			Moderbolaget			Hänvisning
	Enligt fastställd balansräkning 06-12-31	Justeringar enligt IFRS	Enligt FFFS 2006:17 06-12-31	Enligt fastställd balansräkning 06-12-31	Justeringar enligt IFRS	Enligt FFFS 2006:17 06-12-31	
Tillgångar							
Goodwill	1 553	-	1 553	-	-	-	
Övriga immateriella tillgångar	90	-	90	-	-	-	
Placeringstillgångar	107 210	-70	107 140	111 687	-70	111 617	f)
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	36 884	-	36 884	4	-	4	
Förutbetalda anskaffningskostnader	1 609	115	1 723	906	-	906	e)
Andra tillgångar	5 909	-	5 909	5 337	-	5 337	
Summa tillgångar	153 255	45	153 300	117 934	-70	117 864	
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital	26 832	45	26 877	28 753	-70	28 683	e) f)
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	85 761	-	85 761	85 683	-	85 683	
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken före avgiven återförsäkring	36 885	-	36 885	5	-	5	
Övriga skulder	3 777	-	3 777	3 493	-	3 493	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	153 255	45	153 300	117 934	-70	117 864	

NOT 39 OMRÄKNING AV JÄMFÖRELSEÅR PÅ GRUND AV NYA REDOVISNINGS-
PRINCIPER ENLIGT SÅ KALLAD LAGBEGRÄNSAD IFRS, forts.

- a) Inbetalningar hänförliga till finansiell komponent i fondförsäkringsavtal redovisas som en insättning i försäkringsrörelsen via balansräkningen istället för att som tidigare redovisas som premieinkomst. Som premieinkomst redovisas istället de avgifter som kunden betalar hänförliga till den finansiella komponenten.
- b) Omklassificering av förvaltningsersättningar och avgiftsintäkter som tidigare redovisades på raden för driftskostnader samt omklassificering av intäkt från försäkringar utan förmånstagare.
- c) Utbetalningar hänförliga till den finansiella komponenten i ett avtal redovisas som ett uttag ur försäkringsrörelsen via balansräkningen istället för att som tidigare redovisas som försäkringsersättning.
- d) Värdeförändring, utdelning och uttag av avkastningsskatt hänförlig till finansiell komponent i fondförsäkringsavtal redovisas mot försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk. In- och utbetalningar redovisas direkt mot balansräkningen enligt de nya principerna.
- e) Förändrad avskrivningstid av aktiverade anskaffningskostnader hänförlig till finansiell komponent i fondförsäkringsavtal från 10 till 20 år. Omklassificering av förvaltningsersättningar och avgiftsintäkter som tidigare redovisades på raden för driftskostnader.
- f) Vid värdering av finansiella placeringstillgångar till marknadsvärde har aktuell köpkurs använts i stället för betalkurs.
- g) Transaktionskostnader hänförliga till finansiella placeringstillgångar kostnadsförs direkt vid anskaffningstillfället. Det innebär ingen nettoeffekt på resultatet då realiserad värdeförändring påverkas med motsvarande belopp.

Stockholm den 7 april 2008

Tommy Persson
Ordförande

Christina Ramberg
Vice ordförande

Gunvor Engström

Karl-Olof Hammarkvist

Ulrica Messing

Sören Westin

Jörgen Svensson

Per Vilén

Gunnar Wetterberg

Karin Åkesson Rehnholm

Anders Östryd

Marita Wiklund
Personalrepresentant

Christer Ekehov
Personalrepresentant

Håkan Danielsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 7 april 2008

Kari Falk
Auktoriserad revisor

Elisabeth Sterner
*Auktoriserad revisor
Förordnad av Finansinspektionen*

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ)

Org nr 516401-6627

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ) för år 2007. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen

i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 7 april 2008

KPMG Bohlins AB

Kari Falk
Auktoriserad revisor

Elisabeth Sterner
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen förordnad revisor

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Liv AB

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB som i sin tur ägs av 24 kundägda länsförsäkringsbolag och 14 socken- och häradsbolag. Verksamheten i Länsförsäkringar Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att resultatet stannar hos kunderna och delas inte ut till ägaren.

Länsförsäkringar Liv avser att i tillämpliga delar, bland annat med beaktande av att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag, följa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Huvudsakliga avvikelser från Kodens bestämmelser och förklaringar till detta är följande.

- Kallelse och genomförande av bolagsstämma. Avvikelse från Kodens bestämmelser sker med hänsyn till att bolaget inte är aktiemarknadsbolag och endast har en aktieägare.
- Mandattiden för styrelsens ledamöter uppgår som huvudregel till två år. Avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år sker mot bakgrund av att bolagsstämman är suverän att när som helst avsätta eller tillsätta styrelseledamot oavsett mandattid. Längre mandattid än ett år bidrar till att säkerställa kontinuitet och uppbyggnad av kompetens i styrelsen.
- En särskild avdelning på bolagets hemsida om bolagsstyrning avses byggas upp under 2008.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisorer.

Bolagsstämma

Aktieägaren utövar sin rösträtt på bolagsstämman. På bolagsstämman fattas beslut avseende årsredovisningen, val av styrelse och revisorer, ersättning till styrelseleda-

möter och revisorer samt andra väsentliga frågor i enlighet med lag och bolagsordning. Vid bolagsstämman delas förslaget till ersättning till styrelseledamöterna upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter samt ersättning för utskottsarbete.

Nomineringsprocess

Bolagsstämman i Länsförsäkringar AB utser en valberedning med uppgift utöver att lämna förslag avseende Länsförsäkringar AB, i samråd med Länsförsäkringar AB:s koncernchef även lämna förslag till styrelse och revisorer i Länsförsäkringar Liv och övriga dotterbolag, samt ersättning till dessa. För valberedningen gäller en av Länsförsäkringar AB:s bolagsstämma fastställd instruktion. Valberedningen har sedan ordinarie bolagsstämma 2007 bestått av Karin Starrin (ordf) (Länsförsäkringar Halland), Lars Karbin (vice ordf) (Länsförsäkringar Norrbotten), Ingemar Larsson (Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän), Anders Stigers (Dalarnas Försäkringsbolag) och Göran Trobro (Länsförsäkringar Kristianstad).

Länsförsäkringar Livs Försäkringstagarförening

Länsförsäkringar Livs försäkringstagarförening har bildats med ändamålet att tillvarata försäkringstagares intressen. Föreningens medlemmar utses av försäkringstagarna i Länsförsäkringar Liv. För att säkerställa uppfyllandet av ändamålet och för att tillförsäkra försäkringstagarna insyn och inflytande i bolagets verksamhet, äger föreningen rätt att utse två ledamöter i Länsförsäkringar Livs styrelse. I angelägenheter av särskild betydelse, skall föreningen erhålla särskild information och kunna avge

särskilt yttrande. Då intressekonflikter av större betydelse mellan liv- och sakförsäkringskollektiven kan uppstå, skall föreningen i samråd med Länsförsäkringar AB utse oberoende granskning.

Externa revisorer

Enligt bolagsordningen ska Länsförsäkringar Liv ha 1–3 ordinarie revisorer jämte 0–3 suppleanter. Revisorerna utses för en mandattid om ett år. Vid ordinarie bolagsstämma 2007 utsågs Kari Falk, KPMG Bohlins AB, till ordinarie revisor och Anders Ivdal, KPMG Bohlins AB, till suppleant. Finansinspektionen har förordnat Elisabeth Sterner, SET Revisionsbyrå AB, till ordinarie revisor. Närmare presentation av revisorerna framgår av redovisningen på sidan 69.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen för Länsförsäkringar Liv ska enligt bolagsordningen bestå av 8–14 ledamöter med 0–6 suppleanter. Ledamot väljs för en mandattid om högst två år. Därutöver ingår i styrelsen ledamöter och suppleanter som utsetts av arbetstagarorganisationerna. Bolaget har ingen tidsgräns för hur länge en ledamot får sitta i styrelsen. Högsta åldersgräns är 70 år. Två av ledamöterna ska utses av Länsförsäkringar Livs Försäkringstagarförening. En majoritet av styrelsens ledamöter, inklusive arbetstagarrepresentanterna, ska vara oberoende i förhållande till Länsförsäkringar Liv och bolag som ingår i samma koncern. Styrelsens ordförande utses av bolagsstämman. Styrelsen utser inom sig vice ordförande bland de oberoende ledamöterna. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen.

Styrelsen består för närvarande av 13 ordinarie ledamöter och en suppleant. Nio

av ledamöterna är utsedda av bolagsstämman, två av Länsförsäkringar Livs Försäkringstagarförening samt två ledamöter och en suppleant av arbetstagarorganisationerna. Sju av ledamöterna är oberoende. Mandatperioder, vilka ledamöter som är oberoende liksom närmare presentation av ledamöterna framgår av redovisningen på sidan 68.

Styrelsens ansvar och arbetsfördelning

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning och skall handlägga och fatta beslut i frågor av väsentlig betydelse och av övergripande natur rörande bolagets verksamhet. Detta gäller bland annat fastställande av ändamålsenlig organisation, verksamhetens mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen innehåller bland annat regler avseende styrelsens och ordförandens uppgifter och ansvar, antal styrelsemöten, rutiner för verksamhets- och finansiell rapportering och rutiner i övrigt för styrelsemöten, kallelse, utformning av material, arbetsfördelningen inom styrelsen, intressekonflikter och jäv.

Styrelsen ska kontinuerligt hålla sig underrättad om bolagets utveckling för att fortlöpande kunna bedöma bolagets ekonomiska situation och finansiella ställning. Styrelsen har genom arbetsordningen fastställt att ekonomisk rapportering ska ske enligt fastställd instruktion och genom regelbundna styrelsesammanträden.

Styrelsen har inrättat Finansutskott, Revisionsutskott och Ersättningsutskott. Utskottens uppgifter fastläggs av styrelsen i särskilda instruktioner. Inget av utskotten har något generellt beslutsmandat. Varje utskott ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen.

Styrelsen fastställer varje år en instruktion för verkställande direktören, försäkringstekniska riktlinjer, placeringsriktlinjer och riktlinjer för hantering av intresse-

konflikter samt ytterligare ett större antal styrdokument för verksamheten.

Baserat på lagregler och Finansinspektionens allmänna råd fastställer styrelsen genom en bolagsinstruktion principer för organisation, styrning och ansvarsfördelning mellan bolagets olika organ och befattningar. Instruktionen ska fungera som vägledning och stöd för det dagliga arbetet inom Länsförsäkringar Liv.

Styrelsen genomför årligen strategiskt seminarium och utvärdering av styrelsens egna arbete. Styrelsen genomför vidare årligen utvärdering av VD:s arbete och anställningsvillkor. Styrelsen träffar bolagets revisor minst en gång per år (se även under Revisionsutskottet nedan).

Finansutskottet

Styrelsen för Länsförsäkringar Liv har utsett fyra av sammanlagt nio ledamöter i ett för Länsförsäkringar AB-koncernen gemensamt finansutskott. Utskottets uppgift är att vara ett forum för finansiella omvärlds- och makroekonomiska analyser samt att bereda ärenden avseende kapitalförvaltningen som ska föreläggas styrelsen för beslut. Finansutskottet ska också bevaka att beslutade mål, placeringsinriktning, delegeringsordningar uppnås respektive efterlevs. Vid det konstituerande styrelsemötet 2007 utsågs Håkan Danielsson, Carl B Hamilton, Karl-Olof Hammarkvist och Anders Östryd att representera Länsförsäkringar Liv i Finansutskottet.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitets-säkra bolagets finansiella rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad, övrig intern styrning samt för de ärenden som styrelsen hänskjuter till utskottet. Revisionsutskottet består av tre ledamöter. Majoriteten av ledamöterna, inklusive ordföranden, är oberoende i förhållande till bolaget, ledningen och bolagets ägare. Vid utskottets möten deltar som regel

även intern- och extern revision samt VD och ekonomidirektören. Vid konstituerande styrelsemöte 2007 utsågs Per Vilén (ordf), Gunnar Wetterberg och Tommy Persson till ledamöter av Revisionsutskottet.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor för VD och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen. Vid konstituerande styrelsemöte 2007 utsågs Tommy Persson och Christina Ramberg till ledamöter av Ersättningsutskottet.

Ordföranden

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska därvid bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska genom löpande kontakt med verkställande direktören även mellan styrelsemötena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja verkställande direktören i dennes arbete.

Möten och närvaro

Tabellen utvisar antalet möten inom respektive organ som hållits från ordinarie bolagsstämma 2007 till och med februari 2008 liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

Internrevision

Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende internrevision med huvudsaklig uppgift att följa upp att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll

av verksamheten. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för internrevision.

Resultatet från internrevisionens granskning rapporteras översiktligt till styrelsen och mer detaljerat till revisionsutskottet.

Intern kontroll och riskhantering

Compliance och Risk Management är en gemensam funktion för regellefterlevnad, riskkontroll och riskhantering. Risk Management har till uppgift att förse ledning och styrelse med en samlad information om bolagets väsentliga risker och utvecklingen av dem. Funktionen ska bevaka att processer avseende identifiering, mätning, hantering, och rapportering av risker fungerar tillfredsställande.

Om inte Länsförsäkringar Liv följer de lagar, förordningar, föreskrifter, branschstandarder som omgärdar livförsäkringsverksamhet kan bolaget drabbas av sanktioner eller i värsta fall förlora koncessionen att bedriva livförsäkringsrörelse. Dessutom kan allmänhetens förtroende för Länsförsäkringar Liv skadas om bolaget eller dess företrädare agerar på ett sätt som inte överensstämmer med vad kunder och allmänheten förväntar sig av bolaget.

Compliance har till uppgift att vara ett stöd för att Länsförsäkringar Liv bedriver verksamheten enligt gällande regler, följa upp regellefterlevnaden, löpande informera om de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regellefterlevnad samt hjälpa till att identifiera och bedöma sådana risker. Funktionen rapporterar till verkställande direktören och styrelsen.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Denna rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2007 har upprättats i enlighet med Kodens. Styrelsen ska årligen avge en rapport över hur den interna kontrollen till den del den avser den

finansiella rapporteringen är organiserad. Rapporten är inte en del av den formella årsredovisningen och rapporten är inte granskad av bolagets revisorer.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och verkställande direktören inrättat. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelse, verkställande direktör och ledning kommunicerar och verkar utifrån i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Styrelsen har övergripande ansvar för riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten, och har utsett Revisionsutskottet att ansvara för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen.

Verkställande direktör har ansvaret för att övervaka att redovisningsorganisationen är sådan att säkerhet och kontroll skapas och att förvissa sig om att bokföring och rapportering följer lagar och förordningar. Chefer inom olika delar av organisationen har i sin tur ansvaret för att säkerställa god intern kontroll i den finansiella rapporteringen.

Inom Länsförsäkringar AB-koncernen där Länsförsäkringar Liv ingår samordnas rutiner och handlingssätt genom koncerngemensamma styrdokument som godkänns och införlivas i respektive dotterbolag. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policys, riktlinjer och instruktioner. Exempel på sådana styrdokument är koncerninstruktion, rapportinstruktion, ekonomi-

styrningsprinciper och attestinstruktion.

Utöver dessa koncerngemensamma styrdokument har styrelsen och verkställande direktör för Länsförsäkringar Liv fastställt bolagsspecifika styrdokument, t ex försäkringstekniska riktlinjer och placeringsriktlinjer. För operativa processer som berör den finansiella rapporteringen finns rutinbeskrivningar med kontrollaktiviteter som syftar till att säkerställa den interna kontrollen.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolaget styrs med hjälp av gemensamma processer, där riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som bolaget är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda styrdokument.

I syfte att identifiera processer förknippade med risker där sannolikheten att de ska inträffa är stor och där väsentligheten för materiella fel i den finansiella rapporteringen är stor genomförs riskanalys. Med utgångspunkt från riskanalysen kartläggs processer och kontrollaktiviteter förknippade med nyckelrisker.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna publiceras på bolagets interna hemsida. Varje chef har till uppgift att se till att bestämmelserna kommuniceras till underställd personal.

Uppföljning

Länsförsäkringar Liv följer löpande upp efterlevnaden av styrdokument och effektiviteten i kontrollstrukturen. Arbetet med att följa upp efterlevnaden av externa och interna regelverk sker inom varje enhet inom koncernen. Varje berörd enhet inom Länsförsäkringar Liv ska själv göra en utvärdering av den egna verksamheten.

Utöver uppföljningen av efterlevnaden inom linjeorganisationen finns det en särskild Compliance och Risk Management-funktion som är en gemensam funktion för regelefterlevnad, riskkontroll och riskstyrning. Risk Managementfunktionen förser ledning och styrelse med en samlad information om bolagets väsentligaste risker och utvecklingen av dem. Compliance-funktionen har till uppgift att vara ett stöd för regelefterlevnad för att bolaget bedriver verksamheten enligt gällande regler, följer upp regelefterlevnaden, löpande informerar om de risker som kan uppstå i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad samt hjälpa till att identifiera och bedöma sådana risker. Dessutom finns det en Intern-

revisionsfunktion vilken är direkt underställd styrelsen i Länsförsäkringar Liv och är en oberoende funktion skapad för att ge styrelsen ökad säkerhet i att rapporteringen till styrelsen ger en korrekt och heltäckande bild av verksamheten. Internrevision arbetar efter en revisionsplan som fastställs av Revisionsutskottet. Revisionsutskottet svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra Länsförsäkringar Liv:s interna styrning avseende finansiell rapportering, riskhantering, riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning samt andra ärenden som styrelsen hänskjuter till Revisionsutskottet.

	Styrelsen	Finansutskottet	Revisionsutskottet	Ersättningsutskottet
Totalt antal möten	8	5	4	1
Håkan Danielsson	–	5	–	–
Christer Ekehov	8	–	–	–
Gunvor Engström	7	–	–	–
Karl-Olof Hammarkvist	7	2	–	–
Carl B Hamilton	–	4	–	–
Victor Kindbom (suppl)	6	–	–	–
Ulrica Messing	6	–	–	–
Tommy Persson	8	–	1	1
Christina Ramberg	8	–	–	1
Karin Rehnholm Åkesson	8	–	–	–
Jörgen Svensson	8	–	–	–
Sören Westin	7	–	–	–
Gunnar Wetterberg	7	–	3	–
Marita Wiklund	5	–	–	–
Per Vilén	8	–	4	–
Anders Östryd	6	3	–	–

Styrelse och revisorer

Tommy Persson

Christina Ramberg

Gunvor Engström

Karl-Olof Hammarkvist

Ulrica Messing

Karin Åkesson
Rehnholm

Jörgen Svensson

Per Vilén

Gunnar Wetterberg

Anders Östryd

Sören Westin

Christer Ekehov

STYRELSE

Tommy Persson

Ordförande
Född 1948. Invald 1999.
Verkställande direktör och koncern-
chef Länsförsäkringar AB.
Övriga styrelseuppdrag: Vice ordfö-
rande Svenska Försäkringsförbundet
och CEA, Comité Européen des
Assurances.
Ledamot Kaupthing Búnadarbanki
hf, EurAPCo A.G och Stockholms
Handelskammare.
Tidigare erfarenhet: vvd Posten AB
och vd Holmen Hygien.

Christina Ramberg

Vice ordförande
Född 1962. Invald 2003.
Professor i handelsrätt, Handelshög-
skolan vid Göteborgs Universitet.
Verksam vid advokatfirman Vinge.
Övriga styrelseuppdrag: SIGMA AB,
Connect Väst AB och FAR Förlag AB.
Tidigare erfarenhet: Professor vid
Handelshögskolan i Stockholm samt
vid universitetet i Utrekt, Holland,
styrelseledamot i Aktiespararnas
Riksförbund, expert till Internatio-
nella Handelskammarens Commer-
cial Practices Group, till EU-kommis-
sionen om elektronisk handel och
till The Study Group for a European
Civil Code.

Gunvor Engström

Född 1950. Invald 2005.
VD Bank2
Övriga styrelseuppdrag: styrelseleda-
mot i Semcon, Stockholms Läns
Sjukvårdsområde, internationella
Företagarföreningen IFS, Bolagsver-
kets insynsråd samt IQube
Tidigare erfarenheter: Vd för Företa-
garna, arbetat nio år i Regeringskans-
liet (UD och Näringsdepartementet),
vd Tjänsteförbundet, marknadschef
FFNS, marknadschef Newsec och
drivit egna företag.

Karl-Olof Hammarkvist

Född 1945. Invald 2006.
Adj Professor. Prorektor vid Handels-
högskolan i Stockholm.
Övriga uppdrag: Vice ordförande 4:e
AP-fonden, Ledamot av Kungl Dra-
matiska Teatern och Stiftelsen för
Finansforskning. Medlem i Finans-
marknadsrådet, Ledamot i IVA.
Tidigare erfarenhet: Handels-
högskolan, Skandia International
och Nordea.

Ulrica Messing

Född 1968. Invald 2006.
Företagare
Övriga styrelseuppdrag: Stiftelsen
Idre Fjäll, Växjö universitets styrelse,
Folkteatern Gävleborg
Tidigare erfarenheter: Riksdagsleda-
mot 1991–2006, Statsråd i bla
Näringsdepartementet och Arbets-
marknadsdepartementet 1996–
2006.

Karin Åkesson Rehnholm

Född 1955. Invald 2004.
Advokat.
Övriga styrelseuppdrag: Vd Stiftelsen
Hemmet.

Jörgen Svensson

Född 1959. Invald 2007
Verkställande direktör Länsförsäk-
ringar Blekinge.
Övriga styrelseuppdrag: Wasa Försäk-
ring Run-Off AB, Återförsäkrings AB
Stockholm, Wasa International För-
säkrings AB inom Länsförsäkringar
samt BLF Fastighet AB.
Tidigare erfarenheter: Olika chefs-
befattningar inom Skandia och If.

Per Vilén

Född 1948. Invald 2002.
Övriga styrelseuppdrag: Furnco AB,
Futechs AB, CCP Holdings HKG Ltd.
Tidigare erfarenheter: Styrelseleda-
mot i Länsförsäkringar Fonder AB,
Wasa Stiftelse och förtroendevald
revisor i Wasa Liv Öms.

Gunnar Wetterberg

Född 1953. Invald 2004.
Samhällspolitisk chef, Sveriges Aka-
demikers Centralorganisation
(SACO); historiker och författare.
Tidigare erfarenheter: Diplomat (UD,
Hanoi, Genève), Finansdepartemen-
tet och direktör i Kommunförbundet.

Sören Westin

Född 1953. Invald 2007
Verkställande direktör Länsförsäk-
ringar Jämtland
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande
i Länsförsäkringar International,
styrelseledamot i Länsförsäkringar
Forskning och Framtid
Tidigare erfarenheter: universitets-
lektor Mittuniversitetet, direktör
Samhall AB, vd Länstidningen i
Östersund, styrelseordförande
Norrvinden Fastigheter AB

Anders Östryd

Född 1953. Invald 2003.
Verkställande direktör Östgöta Brand-
stodsbolag.
Övriga styrelseuppdrag: Länshem
Fastighetsförmedling AB, Östgöta
Brandstodsbolag kapitalförvaltning
AB samt Östgöta Brandstodsbolag
fastighet AB.
Tidigare erfarenheter: vd SPP Liv,
ordförande i Nordben Life and Pen-
sion Insurance Co. Ltd, ordförande i
Euroben Life and Pension Ltd samt
styrelseledamot i Handelsbanken Liv.

Christer Ekehov

Född 1953. Arbetstagarrepresentant
sedan 1995.
Bolagsjurist: Länsförsäkringar Liv.
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäk-
ringar Fondliv Försäkringsaktiebolag
(publ), Länsförsäkringar Fondförvalt-
ning AB och SACO-föreningen vid
Länsförsäkringar AB

Företagsledning

Marita Wiklund

Victor Kindbom

Marita Wiklund

Född 1965. Arbetstagarrepresentant sedan 2007
Arbetar med: Ekonomi & Control, Länsförsäkringar Liv
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)
Tidigare erfarenheter: FTF-klubben vid LFAB sedan 2004

Victor Kindbom

Född 1966. Suppleant, arbetstagarrepresentant sedan 2004.
Försäkringsrådgivare Länsförsäkringar Bergslagen.
Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Bergslagen.

REVISORER

Kari Falk

Auktoriserad revisor, KPMG. Revisor i bolaget sedan 2000.

Elisabeth Sterner

Auktoriserad revisor, SET. Förordnad av Finansinspektionen. Revisor i bolaget sedan 2004.

Håkan Danielsson

Född 1961
Verkställande direktör Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), Vice verkställande direktör Länsförsäkringar AB.
Anställd sedan 2005
Tidigare erfarenhet: vd Stockholm Re (återförsäkringsföretaget Stockholm Insurance Ltd), vvd LFAB, vd Holmia Förs. AB, vd Trygg-Hansa Förs. AB
Styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)

Erling Andersson

Född 1955
Chefaktuarie
Anställd sedan 2001
Tidigare erfarenhet: Aktuarie Skandia Liv

Karin Mårtensson

Född 1947
Chef Service
Anställd sedan 1973
Tidigare erfarenhet: Chef Försäkringsadministration Wasa Företag

Jonas Derninger

Född 1962
Affärsområdeschef Privat, vd Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)
Anställd sedan 2003
Tidigare erfarenhet: Affärsområdeschef SPP Liv, affärsområdeschef KPA Försäkring
Styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)

Carin Göransson

Född 1952
IT-strateg
Anställd sedan 1988
Tidigare erfarenhet: IT-chef Länsförsäkringar Liv, chef AU/IT Wasa Privat, Administrativ utveckling SPP

Malin Rylander-Leijon

Född 1970
Chef Ekonomi & Control
Anställd sedan 2001
Tidigare erfarenhet: Chef Ekonomi Länsförsäkringar Liv, revisor SET Revisionsbyrå
Styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)

Jonnie Widegren

Född 1947
Chef HR och Kommunikation
Anställd sedan 1987
Tidigare erfarenhet: Chef Försäkringsadministration och verksamhetsutveckling Länsförsäkringar Liv, chef utbetalningsavdelningen Folksam Liv

Roger Lidberg

Född 1960
Affärsområdeschef företag
Anställd sedan 1995
Tidigare erfarenhet Regionchef Länsförsäkringar Stockholm, regionchef Wasa försäkring, försäljningsområdeschef Skandia
Styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ), VI SI System AB

Erik Hevren

Född 1966
Chef Riskaffär
Anställd sedan 2006
Tidigare erfarenhet: Chefaktuarie och affärsområdeschef Privat Trygg-Hansa Förs. AB, chefaktuarie Industri If
Styrelseuppdrag: Ordförande Svenska Aktuarietiden

Louise Sande

Född 1965
Chefjurist
Anställd sedan 2005
Tidigare erfarenhet: Tingsnotarie, biträdande jurist vid advokatbyrå, bolagsjurist vid bland annat Länsförsäkringar Liv AB

Adresser

Länsförsäkringar Blekinge

Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
Fax: 0454-105 60
E-post: info@blekinge.lansforsakringar.se

Dalarnas Försäkringsbolag

Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
Fax: 023-284 87
E-post: info@dalarnas.se

Länsförsäkringar Älvsborg

Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
Fax: 0521-27 32 27
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gävleborg

Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
Fax: 026-14 75 19
E-post: info@gavleborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göinge

Box 54
281 21 Hässleholm
Besök: Andra Avenyen 14
Tfn: 0451-489 00
Fax: 0451-156 93
E-post: info@göinge.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

404 84 Göteborg
Besök: Lilla Bommen 8
Tfn: 031-63 80 00
Fax: 031-63 80 05
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Halland

Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
Fax: 035-10 36 10
E-post: info@halland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jämtland

Box 367
831 25 Östersund
Besök: Prästgatan 48
Tfn: 063-19 33 00
Fax: 063-10 24 70
E-post: info@lfz.se

Länsförsäkringar Jönköping

Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
Fax: 036-19 92 40
E-post: info@jonkoping.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kalmar län

Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Smålandsgatan 1
Tfn: 020-66 11 00
Fax: 0480-286 50
E-post: info@kalmar.lansforsakringar.se

Länsförsäkring Kronoberg

Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Kronobergsgatan 10
Tfn: 0470-72 00 00
Fax: 0470-72 00 01
E-post: info@lfronoberg.se

Länsförsäkringar Norrbotten

Box 937
971 28 Luleå
Besök: Kungsgatan 13
Tfn: 0920-24 25 00
Fax: 0920-22 01 66
E-post: info@lfn.nu

Länsförsäkringar Skaraborg

Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
Fax: 0500-77 70 30
E-post: info@skaraborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Stockholm

173 82 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-562 830 00
Fax: 08-562 833 36
E-post: info@sth.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland

Box 147
611 24 Nyköping
Besök: V Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
Fax: 0155-48 41 03
E-post: info@lfs.se

Länsförsäkringar Uppsala

Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Svartbäcksgatan 44
Tfn: 018-68 55 00
Fax: 018-68 55 80
E-post: info@uppsala.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Värmland

Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn 054-775 15 00
Fax: 054-775 16 50
E-post: info@varmland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kristianstad

Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: V Storgatan 49
Tfn: 044-19 62 00
Fax: 044-12 06 35
E-post: info@krstad.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västerbotten

Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
Fax: 090-10 92 29
E-post: info@vasterbotten.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västernorrland

Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Stora Torget 3
Tfn: 0611-253 00
Fax: 0611-22518
E-post: info@vn.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen

Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
Fax: 021-19 01 37
E-post: info@lfborgslagen.se

Östgöta Brandstodsbolag

Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
Fax: 013-29 06 25
E-post: info@ostgota.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gotland

Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
Fax: 0498-24 76 48
E-post: info@lfgotland.se

Länsförsäkringar Skåne

Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-24 90 00
Fax: 042-24 94 70
E-post: info@skane.lansforsakringar.se

GEMENSAMMA BOLAG

Länsförsäkringar AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 23
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Liv

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 408 51
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Sak

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 418 10
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 416 00
Fax: 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondförvaltning AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 40 07
E-post: info@lansforsakringar.se

Agria Djurförsäkring

Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 421 00
Fax: 08-588 421 80
E-post: info@agria.se

Humlegården Fastigheter AB

Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Birger Jarlsgatan 25
Tfn: 08-678 92 00
Fax: 08-678 92 99
E-post: info@humlegarden.se

Länsförsäkringar Mäklarservice

Box 65
171 74 Solna
Besök: Hemvärnsgatan 9
Tfn: 08-588 490 00
Fax: 08-588 491 90
E-mail: info.maklarservice@lansforsakringar.se

Rapportdagar

Kvartal 2:

Delårsrapport för länsförsäkringsgruppen lämnas den 26 augusti

Kvartal 3:

Delårsrapport för länsförsäkringsgruppen lämnas den 27 oktober

Beställning av årsredovisningar

Fler exemplar av denna årsredovisning beställs från
Kommunikationsenheten i Länsförsäkringar AB, tel 08-588 415 38
eller på www.lansforsakringar.se

Årsredovisningar kan beställas via de adresser som finns.

